

**QARABAĞ
ABİDƏLƏRİ**

**KARABAKH
MONUMENTS**

**ПАМЯТНИКИ
КАРАБАХА**

Layihənin rəhbəri:	Anar Xəlilov
Project author and leader:	Anar Khaliyov
Руководитель проекта:	Анар Халилов
Layihənin koordinatoru:	Hikmət Abdullazadə
Project coordinator:	Hikmet Abdullazade
Координатор проекта:	Хикмет Абдуллазаде
Məsləhətçilər:	Qasım Hacıyev, tarix elmləri doktoru
Consultants:	Həmidə Əliyeva, filologiya e.n. Dossent
Консультанты:	Gasim Hacıyev, Doctor of History
	Hamida Aliyeva, Candidate of Science
	Гасым Гаджиев, доктор исторических наук
	Гамида Алиева, к.ф.н.
Redaktor:	Vüsəle Hüseynova
Editor:	Vusala Huseynova
Редактор:	Вусаля Гусейнова
Tərcüməçilər:	Hüzürə Ağayeva, (ingilis dili)
	Gülşən Abbasova, ped.e.n.(rus dili)
Translators:	Rəşad Abbaszadə (rus dili)
	Huzura Aghayeva (English)
	Rashad Abbaszade
Переводчики:	Gulshan Abbasova (Russian), Candidate of Science
	Хузура Агаева (английский язык)
	Рашад Аббасзаде
	Гюльшен Аббасова, к.п.н. (русский язык)
Dizayner:	Sənan Gülahiyev
Designer:	Sanan Gulaiyev
Дизайнер:	Санан Гюльалиев

Kitabın nəşr olunmasında göstərdiyi texniki-təşkilati dəstəyə görə Şuşa rayon İcra Hakimiyyətinə öz təşəkkürümüzü bildiririk.

We express our gratitude to Shusha city Executive Power for their great technical-organisational support in publishing of this book.

Выражаем благодарность Исполнительной Власти Шушинского района за оказанную техническую и организационную поддержку в публикации этой книги.

Kitab Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə "Qarabağ abidələri dünən, bu gün" layihəsi çərçivəsində çap olunmuşdur.

The book published within the frame of the project "Karabakh monuments yesterday, today" has financially been sponsored by the Council of State Organization to NGOs under the President of the Republic of Azerbaijan.

Книга издана в рамках проекта "Карабахские памятники вчера, сегодня" при финансовой помощи Совета Государственной поддержки Негосударственных организаций при Президенте Азербайджанской Республики.

..Azərbaycan xalqının gücü bir yerə toplanmalıdır, hamı bir hədəfə vurmalıdır... gərək hər kəs Vətən, torpaq, namus yolunda öz payını versin, öz borcunu versin... Xalqın övladları bu torpaqda doğulub, dünyaya gəliblərsə, atalarımızın, babalarımızın ruhu bizim üçün müqəddəs və əzizdirsə, öz borcumuzu verməliyik... Torpaqlarımızı erməni terrorundan azad etməliyik.

Heydər ƏLİYEV

...Azerbaijan people must gather their strength together to hit the same target... to defend our Motherland, dignity and honour should be our sacred duty... We due to fulfil our duty as we were born in this land, if we respect our fathers', forefathers' sacred spirits... We must liberate our occupied lands from Armenian terrorism.

Heydar Aliyev

Азербайджанский народ должен объединиться в единый кулак, все должны быть нацелены в одну мишень... каждый должен отдать свою дань и долг во имя Родины, чести и родной земли... Если сыны народа родились на этой земле, если духи предков святы для нас, то мы должны отдать свой долг... Мы должны освободить наши земли от армянского террора.

Гейдар Алиев

AZƏRBAYCANIN QARABAĞ BÖLGƏSİNİN MADDİ-MƏDƏNİYYƏT TARİXİNDƏN

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsi dünyanın ən qədim insan məskənlərindən biri 2 mln il yaşı olan Azıx düşərgəsi insanların yaşadığı ərazidir. Qarabağ ərazisi paleolit dövrünün Quruçay mədəniyyəti yaradıcılarının tunc və dəmir dövründə mövcud olan və bir-birini əvəz edən Kür-Araz və Xocalı-Gədəbəy mədəniyyətlərinin davamçılarının yaşayış məskənidir.

Qarabağın dağlıq və düzən hissəsində aşkar edilmiş qədim daş abidələr - Xocalıdakı dolmenlər, Xankəndindəki kromlexlər, eləcə də Qarabağın müxtəlif yerlərindən aşkar edilmiş antik dövrə aid daş qutu qəbirlər həmin dövrün ideologiyasını - mənəvi düşüncə tərzini əks etdirən maddi mədəniyyət nişanlarıdır.

Bütöv Azərbaycan ərazisində Manna, Midiya, İskit, Atropatena dövlətləri sırasında, e.ə. IV-III əsrlərin qovşağında Azərbaycan Respublikasının ərazisində Qafqaz Albaniyası dövləti meydana çıxmışdır. B.e. I əsrdə Albaniyanı Alban arşakiləri soyu idarə etmişdir. Albaniyanın cənub sərhəddi bu dövrdə Araz çayı boyunca keçmişdir (Moisey Kalankatuklu. Albaniya tarixi (tərcümə Z.M.Bünyadovundur). Bakı, Elm. 1993, 235 s, k.1, f.4; Moisey Xorenskoqo. İstoriya Armenii. Perevod N.Gmina. Moskva, Nauka, 1893, k.2. 8). Girdman, Sakasena, Uti, Arsak, Paytakaran, Sisakan Qarabağın tarixi torpaqları idi (Moisey Kalankatuklu. Albaniya tarixi (tərcümə Z.M.Bünyadovundur). Bakı, Elm, 1993, 235 s, k.4. f. 50; Azərbaycan tarixi. II c. Bakı, Elm, 1998. s. 15-21).

B.e.ə. VI-III əsrlərə aid Beyləqan, Ağcabədi, Bərdə, Yevlax, Tərtər və Qarabağın dağlıq ərazisində türk xalqlarına məxsus olan çoxlu sayda skif kurqanları aşkar edilmişdir.

Antik mənbələrin Qarabağın qədim ərazisində - Uti, Arsak və Paytakaranda qədim şəhərlərin mövcudluğu barədə maraqlı məlumatlar verir. Bərdədə, Govurqalada (Ağdam), Qaraköpəktəpədə (Füzuli), Ergi yaşayış yerində (Ağcabədi) və s. aparılmış arxeoloji tədqiqatlar deyilənləri təsdiq edir.

Qarabağ bölgəsində arxeoloji abidələrdən başqa xeyli yerüstü xristian abidələri tədqiq edilmişdir. Belə abidələrə Qarabağın Bərdə, Ağcabədi, Ağdam, Füzuli, Ağdərə ərazisində, habelə Laçın və Kəlbəcərdə rast gəlinmişdir. Bu məbədlərdən ən məşhuru Gəncəsər (Qanzasar), Amaras, Yelisey və Xotavəng məbədləridir. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, albanlara məxsus xristian abidələri Azərbaycanın digər ərazilərində də (Qəbələ, Naxçıvan, Mingəçevir, Şamaxı) mövcuddur.

Yeri gəlmişkən XIX əsrə qədər Dağlıq Qarabağda heç bir zaman erməni etnik kütləsi olmamışdır. Qarabağın avtohton albanlarının xristian olmasından istifadə edərək, oraya XIX əsrdən etibarən çoxlu erməni ailəsi köçürülmüşdür.

Bunu Dağlıq Qarabağda Ağdərənin (Mardakert) Marağa kəndində Qarabağa (İrənin Marağa şəhərindən) ilk 200 ailənin (erməni ailəsinin) köçürülməsi şərafinə 1978-ci ildə ermənilərin özləri qoyduqları abidə əyani şəkildə sübut edir.

Qarabağ ərazisində müxtəlif dinlərin mövcud olması insan cəmiyyətinin ictimai həyatına böyük təsir göstərmişdir. Azərbaycanın hər yerində olduğu kimi Qarabağda da xristianlıq və müsəlmanlığın mövcud olması və biri digərini əvəz etməsi tikinti mədəniyyətində özünü göstərmişdir.

Qarabağ ərazisində (Dağlıq Qarabağda Amaras, Ağdamda Govurqala, Kəlbəcərdə Xotavəng, Laçında Ağoğlan) və Albaniyanın digər yerlərində (Qax rayonu Qum kəndi, Qəbələ rayonu Böyük Əmidli kəndi, Mingəçevir) xeyli alban xristian abidəsi inşa edilmişdir.

Albaniyada Şərqi xristianlığın məxsus memarlığın bütün növləri mövcud olmuşdur. Qarabağdakı alban xaçdaşları bir sıra mühüm lokal cizgiləri, bütün alban yazılı daşlarının üzərində xristianlığa qədərki inamlar və kainat qüvvələrinin yerləşməsi ilə dini-bədii qanunlara tabe edilmiş özünəməxsus qrup təşkil edir. Alban xaçı xristianlığa qədərki inamların və kainatı dərk etmənin əlamətlərini özündə cəmləşdirən işarələrə malikdir. Onun bütün kompazisiyaları göylə yerin əlaqəsi, günəş, işıq və məhsuldarlıq simvolu kimi əks olunmuşdur. İslam dininin qəbul edilməsi Albaniyada (Azərbaycanda) yeni bir mərhələnin başlanğıcını qoymuşdur.

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində müsəlmanlıq dövründə çoxlu sayda məscid və minarələr inşa edilmişdir. Bununla bərabər burada xristian kilsələri və digər dini məbədlər də saxlanmışdır.

Həmin dövrdə Qarabağın mənəvi mədəniyyətində çiçəklənmə dövrü başlanmışdır. "Qarabaği", "Bərdəi" təxəllüsü ilə tanınmış onlarla mütəfəkkir yetişmiş, onların adı, şəxsiyyəti və yaradıcılığı haqqında məlumatlar tarixə çevrilmişdir.

XI-XII əsrlərdə memarlığın əsas istiqamətlərini əks etdirən Şirvan - Abşeron, Naxçıvan - Marağa məktəblərinin geniş yayıldığı dövrdə Arran (Qarabağ) memarlıq məktəbi də orta əsr Azərbaycan memarlığının sonrakı inkişafını müəyyənləşdirmişdir.

Memarlıq və şəhərsalma, dekorativ-tətbiqi sənət sahələri inkişaf etməyə başlamış, epigrafiq abidələr də çoxalmışdır.

Qarabağ ərazisində sayı 2000-dən artıq müxtəlif növ mədəniyyət abidəsi qeydə alınmışdır ki, bunların da əksəriyyətini epigrafiq abidələr təşkil edir. Azərbaycanın Şuşa, Ağdam, Bərdə, Fizuli, Zəngilan, Cəbrail, Laçın, Kəlbəcər rayonları ərazisindən vaxtilə xeyli miqdarda tikinti, qəbir və s. epigrafiq abidələri qeydə alınmış və tədqiq edilmişdir.

Füzuli bölgəsində Şeyx Yaqubun (XII əsr) türbəsi, Qoç Əhmədli Cümə məscidi, Hacı Ələsgər məscidi, Aşağı Veysəlli kəndindəki Mir Əli (XIV əsr) və Əhmədallar kəndindəki türbələr (XIV əsr), Şeyx İbrahim türbəsi (XVII əsr),

Əhməd Sultan türbəsi, Cəlal türbəsi (h.t. 1307), Horadiz kəndindəki Cümə məscidi, Dağlıq Qarabağ ərazisində Əsgoran qalası, Cəbrayıl rayonunda "Qız qalası", Cəbrayılın Sıxlar kəndində türbə (1308) və d. türbələr, Ağdam bölgəsində Xaçın - Dərbənd kəndi yaxınlığında 12 küncü türbə, Ağdam Cümə məscidi (1870), türbələr, Ağdamın Abdal-Güləblı kəndində hamam binası (XX əsrin əvvəlləri), Ağdamın Şahbulaq məscidi, Bərdə şəhərindəki Tərtər çayı üzərində 12 tağlı körpü (XIV əsr), "Bərdə", "Axsadan baba" türbələri (XIV əsr) Kərbəlayi Səfəxan Qarabaği tərəfindən Bərdə şəhərində tikilmiş qoşa minarəli "İmamzadə" məscid kompleksi (1868-ci il), "Bəhmən Mirzə" türbəsi, Şuşa şəhərində səkkiz bucaqlı türbə, Pənah xan qalası, Natəvanın evi, Mamayı məscidi, Məşədi Şükür Mirsiyab oğlunun məscidi karvansarası, Culfalar məscidi, Hacı Yusifli məscidi, Saatlı məscidi, Yuxarı Gövhərağa məscidi, Aşağı Gövhərağa məscidi (XIX əsr), Xan evi, gimnaziya binası, Laçın ərazisində Qarasaqqal türbəsi, Soltan baba türbəsi, Şeyx Əhməd türbəsi, Sarı aşığın türbəsi (XV əsr), Ciciimli kəndindəki türbələr, Quşçu kəndində "Uşaq qalası", "Böyük bulaq" abidəsi (XV əsr), Həməzə Soltan sarayı (1761-ci il) da tariximiz üçün qiymətli maddi mədəniyyət nümunələridir.

XVIII əsrin II yarısında Qarabağda Bayat, Şahbulaq (Tərnəküt), Pənahabad (Şuşa) qalaları salınmış və həmin qalalarda bazar, karvansaray, məscid, hamam və s. inşa edilmişdir. Ağdamda imarətlər, Pənah xana və nəslinə aid gümbəzlər tikilmişdir.

Qarabağ xanlığı dövründə bir çox qalalar (Bayat, Şahbulaq, Pənahabad (Şuşa) tikilmiş, şəhər və qəsəbə tipli yaşayış məntəqələri yaranmışdır. Qarabağ xanlığının mərkəzi Şuşada yaşayış evlərinin, ictimai tikililərin interyerində divar naxışlarının gözəl və tipik nümunələri yaradılmışdır.

Bu abidələrin çoxu Azərbaycanı memorial tikililərin əsas növünü təşkil edir. Hal-hazırda işğal altında olduğuna görə həmin abidələrin taleyi məlum deyil.

Orta əsrlərdən məşhur olan Qarabağ xalçaları öz şöhrətini günümüzədək saxlamışdır. Qarabağ xalçaları qrupuna aid olan xalçalar adları və naxışları ilə seçilir. Qarabağ xalçaları Bərdə, Ağcabədi xalçaları olub birinci qrupa, Şuşa xalçaları adı altında ikinci qrupa, Cəbrayıl qrupu adı altında 3-cü qrupa ayrılır.

Qarabağ xalçaçılıq sənətində qədim ənənə intensiv olaraq davam etdirilmişdir. Qarabağın xalça sənəti XVIII əsrin ikinci yarısından etibarən Şuşa şəhərində mərkəzləşmiş, daha geniş miqyasda inkişaf etməyə başlamışdır.

Bütün müsəlman şərqində olduğu kimi Azərbaycanda, o cümlədən Qarabağda son orta əsrlərdə də mədəniyyət, elm və ədəbiyyat yüksək inkişaf dövrü keçirmişdir. Sonrakı dövrlərdə də Qarabağ mədəni mərkəz rolunu itirməmişdir.

Beləliklə, tədqiqatlar Qarabağın maddi mədəniyyət irsinin Azərbaycanın maddi və mənəvi mədəniyyətinin tərkib hissəsi olduğunu aydın şəkildə göstərir və bu barədə əks fikirlərin əsassız olduğunu sübut etməyə əsas verir.

Qarabağ abidələrinin bugünkü taleyinə gəldikdə XX əsrin sonlarında Ermənistanın törətdiyi pozuculuq fəaliyyəti, münaqişə və müharibə Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində maddi mədəniyyət abidələrinin taleyini təhlükə altında qoydu.

Müharibə ərəfəsində abidələrin qeydinə qalmağa imkan belə olmadı. Muzey ekspozitlarının və kitabxanaların köçürülməsinə imkan verilmədi. Davam edən vandalizm Azərbaycanın əsrlərlə qoruyub saxladığı tarixi abidələrin çoxunu məhv etdi. XX əsrin ən böyük faciəsini - Xocalı faciəsini törətdilər. Erməni və rus hərbi birləşmələri Xocalı əhalisini soyqırırma məruz qoydular. Ulu əcdadlarımızın tarixi yaddaş rəmzi olan məşhur Xocalı qəbiristanlığını texnika vasitəsilə darmadağın etdilər. Mənfurlar Xocalıda və Şuşada bu vandalizmi ifrat dərəcəyə çatdırdılar. Məşhur Xocalı-Gədəbəy mədəniyyətinin qədim beşiyi olan Xocalı kurqanlarını yer üzündən sildilər. Şuşada Azərbaycan mütəfəkkirlərinin heykəllərini avtomat güllələri ilə deşik-deşik etdilər. Şuşa muzeylərini dağıtdılar.

Bəşəriyyətin ulu əcdadlarının beşiklərindən biri olan Azıx mağarası ermənilərin hərbi sursat anbarına çevrildi. Müsəlmanlıq abidələri dağıdılıb yer üzündən silindi, alban xristian abidələri isə tamamilə saxtalaşdırıldı. Xalqımızın tarixi yadigarı olan Yelisey məbədi, Həsənriz məbədi və digər abidələrdə alban yazıları silindi. Həmin abidələrin albanlara məxsus olan əşyaları dağıdıldı. Yelisey məbəbində saxlanmış Alban hökmdarı III Vaçaqanın qəbri və sovməsindəki yazı tamamilə məhv edildi.

Qasım Hacıyev. Tarix elmləri doktoru

FROM MATERIAL-CULTURAL HISTORY OF KARABAKH

Azikh cave which history goes two thousand (2000) back is one of the most ancient dwellings in the Karabakh territory in Azerbaijan. Karabakh territory is a dwelling of Kur-Araz and Khojaly-Gadabey culture followers who existed at the Bronze and Iron Ages and are considered to be the creators of Guruchay culture for the Paleolith Ages.

The ancient stone monuments discovered in upland and plain territories of Kharabakh — dolmens in Xojali, chromlekhs in Xankendi, and different tombstones belonging to the Antique Ages reflect the ideology of that times.

In IV-III centuries BC the Caucasus Albaniya Government appeared in the territory of the present Azerbaijan Republic. Albanian arshakhs ruled Albaniya in the first century BC. The south border of Albaniya lied along the river Araz at that time. ("The history of Albaniya", Moisey Kalankatuklu (translated by Ziya Bunyadov), Baku, "Elm", 1993, p.235). A number of scythian kurgans belonging to Turkish people were found in the territories of Beylagan, Yevlakh, Barda, Tartar, and Agjabedy.

Antique resources give us interesting information about existence of ancient cities, such as Uti, Arshakh, Paytakaran in the ancient territory of Karabakh. It has been approved by the archeological excavation in Barda, Govurgala (Aghdam), Garakopektepe (Fuzuli), Ergy dwelling (Agjabedy) and other territories.

A lot of above ground christian monuments in Karabakh territory were studied. Such monuments were come across in Barda, Agjabedi, Aghdam, Fuzuli, Agdere, Lachin, Kalbajar regions of Karabakh. The most famous among them are Ganzasar, Amaras, Yelisey and Xotaveng tombs. It should be noted that some other christian monuments belonging to the Albanians exist in other parts of Azerbaijan as well (Gabala, Nakhchevan, Mingechevir, Shamakhi).

The fact of existence of different religions in the territory of Karabakh greatly influenced upon the social life of human society at that times. It showed itself in the buildings construction designs as Christianity and Islam substituted for each other in that territory.

A lot of alban christian monuments were built in the Karabakh territory (Amaraz, Govurgala in Aghdam, Khotaveng in Kalbajar, Agoglan in Lachin) and ancient Albaniya (Gum village in Gakh, Boyuk Amidli village in Gabala, Mingechevir).

All kinds of Eastern christian architecture existed in ancient Albaniya. The albanian cross had a particularly distinctive mark which concentrated before Christianity universe and belief cognition in itself. All its compositions reflected as the symbol of earth-space relation, the sun, the light and fertility.

Acceptation of Islam opened a new stage in the history of Albaniya (Azerbaijan).

A number of mosques and minarets were constructed during Islam in the Kharabakh territory of Azerbaijan. At the same time many christian churches and temples were kept there.

It was the period of moral culture prosperity in the history of Kharabakh. Tens of thinkers were become known under the pen-names as "Kharabakh", "Barda", their names, personalities and literary activities are still remembered in the history.

Architecture and town-building, decorative art fields began to develop and it influenced on increasing the number of epigraphic monuments.

More than 2000 kinds of historic monuments have been registrated in garabakh territory and majority of them are epigraphic monuments. A number of epigraphic monuments such as graves, buildings were registrated and studied in the territories of Shusha, Aghdam, Barda, Fuzuli, Zangilan, Jabrayil, Lachin, Kalbajar regions in Kharabakh. Below you can find the names some of them:

Sheykh Yagub Tomb (XII c) in Fuzuli, Jume Mosque in Goch Ahmedli village, Haji Alasgar Mosque, Mir Ali Tomb (XIV c) in Ashagi Veysalli village, Tombs (XIV c.c) in Ahmadallar village, Sheykh Ibrahim Tomb (XVII c), Ahmad

Sultan Tomb, Jalal Tomb (1307, Muslem era), Jume Mosque in Horadiz village, Askeran Fortress in the territory of Karabakh, "Giz Galasi (Maiden tower) in Cabrail region, A tomb in Shixlar village, in Cabrail (1308, the Muslem era), Twelve-cornered tomb in Xachin-Derbend village in Aghdam region, Jume (Friday) Mosque several tombs in Aghdam region (1870), Twelve-arched bridge over the river Tartar in Barda (XIV c), "Akhsadan Baba" (Lame grandpa), "Barda" tombs (XIV c), Two minareted mosque complex "Imamzade" built by Karbalayi Safxan garabagi in Barda region (1868), Bahman Mirze Tomb, Eight-cornered tomb in Shusha region, Panah Khan Castle, Kurshud Banu Natavan's house, Mamayi mosque, Caravanserai with a mosque built by Mashadi Shukur Mirsiyab, Julfalar mosque, Haji Yusufli mosque, Saatli mosque, Yuhari (Upper) Govheraga mosque (XIX c), Ashagi (Lower) Govheraga mosque (XIX c), Khan Palace, Gymnasium building, Garasaggal tomb in Lachin region, Soltan Baba tomb, Seyx Ahmed tomb, Sari Asig tomb (XV c), Tombs in Jijimli village, "Ushag" tower and "Boyuk bulag" (spring) monument (XV) in Gushchu village, Hamza Soltan palace (1761)

They are valuable material-cultural monuments of our history.

In the second half of XVIII century Bayat Shahbulag, Panahabad (Shusha) castles were constructed and bazars, caravansaris, mosques, bath-houses, etc were built in them. Mansions, cupolas belonging to Panah Khan and his family were built in Aghdam.

Karabakh carpets have been famous since the Middle Ages. They are distinguished according to their ornaments and names. Barda, Agjebedi carpets belong to first group, Shusha carpets to the second group and Jabrail carpets to the third group.

Ancient traditions intensively carried on carpet-weaving art. Beginning the second half of XVIII century carpet-weaving art centralized in Shusha.

The researches have proved that material cultural heritage of Kharabakh is a component of Azerbaijan material cultural heritage and it is undeniable truth.

But the conflicts, wars procreated by the Armenians at the end of XX century exposed the fate of Kharabakh monuments to danger. There was no single opportunity to take care of the monuments during the war. There was no time or opportunity to remove the museum exhibits, libraries. Armenians' vandalism destroyed the majority of historical monuments which had been preserved for many centuries. The greatest tragedy of XX century - Khojaly tragedy was performed by the Armenian vandals. Xojali massacre was implemented by the Armenians together with the Russian military force. Their vandalism was in its "Peak". Khojaly kurgans which were the ancient cradle of the famous Khojaly-Gedebey culture was razed to the ground. The statues to famous people of Azerbaijan in Shusha were riddled by the vandals, the museums were destroyed.

The ancient cradle of mankind's ancestors Azikh cave has become the Armenians' military armoury. The Albanian christian monuments have been falsified, the Moslem monuments were destroyed and razed to the ground. The Albanian scripts on Yelisey, Hassanriz and other tombs that were the historic memory of our people were rubbed off. The grave of Albanian ruler Vachagan III kept in Yelisey tomb was totally destroyed.

Gasim Hajiyev. Doctor of History

ИЗ МАТЕРИАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЙ ИСТОРИИ КАРАБАХСКОГО РЕГИОНА АЗЕРБАЙДЖАНА

Карабахский регион Азербайджана является территорией, где жили обитатели одной из древнейших стоянок человека - Азыхского лагеря, который насчитывает 2000-летнюю историю.

Территория Карабаха является территорией обитания создателей Куручайской культуры эпохи палеолита, а также сменивших друг друга поселенцев, продолжателей существующих в эпоху бронзы и железа Кура-Аразской (Аракс) и Ходжалы-Кедабекской культур.

Древние каменные памятники - дольмены в Ходжалы, обнаруженные в нагорных и равнинных частях территории Карабаха, кромлехи в Ханкенди, а также найденные в различных местностях Карабаха могилы в виде каменных ящиков, относящиеся к античному периоду, являются материально-культурными образцами, отражающими идеологию того периода, форму мышления.

На стыке III-IV вв. до нашей эры на территории Азербайджанской Республики наряду с государствами Манна, Мидия, Скит, Атропатена образовалось государство Кавказская Албания.

В I веке нашей эры Албанией правила династия апбанских Аршакидов. Южная граница Албании в этот период проходила вдоль реки Аракс. (Моисей Каланкатуйский. История Албании (перевод З.М. Буньядов), Баку, Эльм, 1993, 235 ст. к.1, г.4; Моисей Хоренский. История Армении. Перевод Н.Эмина. Москва, наука, 1893., к.2, 8). Гардман, Шакашен, Ути, Арцах, Пайтакаран, Сисакан были историческими землями Карабаха (Моисей Каланкатуйский. История Албании (перевод З.М.Буньядов). Баку. Эльм, 1993, 235 ст. к.4, г.50; Моисей Хоренский. История Азербайджана. II -. Баку, Эльм, 1998., стр. 15-21).

На территориях Бейлагана, Агджабеди, Барды, Евлаха, Тертера и в нагорной части Карабаха было обнаружено принадлежащее тюркам, относящееся к VIII веку большое количество скифских курганов.

Античные источники дают интересные сведения о существовании древних городов на древней территории Карабаха - в Ути, Арцахе и

Пайтакаране. Археологические исследования, проведённые в Барде, Гевуркале (Агдам), Каракёпектепе (Физули), в Эрги (Агджабеди) и в других местах поселения подтверждают сказанное.

В Карабахском регионе кроме археологических памятников, исследовано большое количество наземных христианских памятников. Такие памятники можно встретить на территориях Карабаха - в Барде, Агджабеди, Агдаме, Физули, Агдере, а так же в Лачине и Кельбаджаре. Одним из этих известных храмов является Гянджасарский (Ганзасар), Амараский, Елисейский и Хотавенгский храмы. Нужно также отметить, что христианские памятники, принадлежащие албанцам, существуют также и на других территориях Азербайджана (Габала, Нахичевань, Мингячевир, Шемаха).

Кстати, до XIX века армянская этническая группа в Нагорном Карабахе никогда не существовала. Пользуясь тем, что автохтонские албаны Карабаха были христианами, туда начиная с XIX века было переселено множество армянских семей. Наглядным доказательством того является памятник, воздвигнутый в 1978 году в честь первых 200 семей (армянских семей), переселившихся в 1928 году из города Марага Ирана в Карабах, армянами в Нагорном Карабахе в селе Марага Агдеринского района (Мардакерт). Существование на территории Карабаха различных религий оказало существенное влияние на общественную жизнь человека. Существование и смена мусульманской и христианской религий в Карабахе, как и во всём Азербайджане, проявило себя и в строительной культуре.

На территории Карабаха (в Нагорном Карабахе - Амарас, Агдаме - Гяуркала, Кельбаджаре - Хотавенг, Лачине - Агоглан) и в других местностях Албании (село Кум в Гахском районе, село Бююк Амидли в Габалинском районе, Мингячевир) было построено много албанских христианских храмов.

В Албании существовали все типы архитектур, принадлежащих христианству Востока. Албанские хачдаши в Карабахе представляют собой самобытную группу, подчиненную религиозно-художественным правилам, отличающихся рядом важнейших локальных черт. На всех албанских петроглифах отражены дохристианские символы верования, расположение природных сил. Албанский крест обладает символами, в которых сосредоточены дохристианские верования и признаки познания вселенной. Все его композиции представлены как связь неба и земли, как символ солнца, света и плодородия.

Принятие исламской религии положило начало нового этапа в Албании (Азербайджане).

В период ислама в Карабахском регионе Азербайджана было построено большое количество мечетей и минаретов. Наряду с этим здесь сохранились христианские церкви и другие религиозные храмы.

В данный период в духовной культуре Карабаха наступила эпоха морального Возрождения. Созрели десятки мыслителей, известных под псевдонимом "Карабахи", "Бардаи", сведения об их именах, личностях и творчестве стали историческими сведениями.

В XI-XII вв. в период широкого распространения Ширвано-Апшеронской и Нахичевано-Марагинской школ, архитектурная школа Арран (Карабах) установила дальнейшее развитие архитектуры средневекового Азербайджана.

Стали развиваться архитектура и градостроительство, декоративно-прикладное искусство, выросло число эпитафических памятников.

На территории Карабаха установлены более 2000 памятников культуры различного типа, большинство которых составляют эпитафические памятники. Своевременно на территориях районов Азербайджана - в Шуше, Агдаме, Барде, Физули, Зангилане, Джебраиле, Лачине, Кельбаджаре было обнаружено и исследовано большое количество могил, строительных и эпитафических памятников.

В Физулинском регионе мавзолеей Шейха Ягуба (XII век), мечеть Коч Ахмедлы Джума, мечеть Гаджи Алескера, мавзолеей Мир Али в селе Ашаги Вейсалли (XIV век) и мавзолеей в селе Ахмедаллар (XIV век), мавзолеей Шейха Ибрагима (XVII век), мавзолеей Ахмеда Султана, мавзолеей Джалала (1307), мечеть Джума в селе Горадис, Аскеранская крепость на территории Нагорного Карабаха, "Девичья башня" в Джебраильском районе, мавзолеей в селе Шихляр Джебраильского района (1308) и другие мавзолеей, в Агдамском регионе недалеко от села Хачинь-Дербенд 12 угольный мавзолеей, мечеть Джума в Агдаме (1870) и мавзолеей, помещение для бани в селе Абдал-Гюльбаби Агдама (начало XX века), Шахбулагская мечеть в Агдаме, в городе Барда на реке Тертер 12 арочный мост (XIV век), мавзолеей "Барда", "Ахсадан-баба" (XIV век), комплекс мечети "Имамзаде" с парным минаретом, построенный в городе Барда Кербалаи Сафхан Карабахи (1868), мавзолеей "Бахман Мирза", восьмиугольный мавзолеей в городе Шуша, крепость Панах хана, дом Нагаван, мечеть Мамай, караван-сарай с мечетью Мешеди Шукюр Мирсияб оглы, мечеть Джулфалар, мечеть Гаджи Юсифли, мечеть Саатлы, мечеть Юхары Гевхарага (XIX век), Ханский дворец, здание гимназии, мавзолеей Гарасаггал на территории Лачина, мавзолеей Солтан баба, мавзолеей Шейх Ахмеда, мавзолеей Сары Ашуга (XV век), мавзолеей в селе Джиджимли, памятники "Ушаг галасы", "Беюк булаг" в селе Гушчу (XV век), дворец Гамза Солтана (1761) являются ценными вещественными образцами нашей истории и культуры.

Во II половине XVIII века в Карабахе были построены крепости Баят, Шахбулаг (Тарнакют), Панахабад (Шуша), в которых находился базар,

караван-сарай, мечеть, баня и т.д. В Агдаме были построены дворцы и купола для Панах хана и его потомства.

В период Карабахского ханства построены ряд крепостей (Баят, Шахбулаг, Панахабад (Шуша), созданы населенные пункты городского и поселкового типа. В центре Карабахского ханства - в Шуше, в интерьере жилых помещений, общественных построек созданы великолепные и типичные образцы настенного орнамента.

Большинство этих памятников составляют основной вид мемориальных сооружений в Азербайджане, и так как они сейчас оккупированы, судьба их неизвестна.

Карабахские ковры, получившие известность еще в средние века, сохранили свою славу вплоть до сегодняшнего дня. Ковры, относящиеся к группе Карабахских ковров, отличаются своими названиями и орнаментом. Карабахские ковры составляют три группы: к первой группе относятся бардинские и агджабединские ковры, ко второй шушинские ковры, а к третьей группе джебраильские ковры.

В ковровом искусстве Карабаха древняя традиция продолжалась интенсивно. Начиная со второй половины XVIII века, ковровое искусство Карабаха сосредоточилось в городе Шуша и стало развиваться в более широком масштабе.

В Азербайджане, как и на всем мусульманском востоке, в том числе и в Карабахе культура, наука и литература в последнее средневековье прошли высокий этап развития. Последующие периоды Карабах не утратил роль культурного центра.

Таким образом, исследования ясно свидетельствуют, что материально-культурное наследие Карабаха является составной частью материально-культурного наследия Азербайджана и дают основание доказать несостоятельность противоположных мнений.

Что касается сегодняшней судьбы карабахских памятников к концу XX века диверсионная деятельность, осуществляемая Арменией, конфликт и война поставили под угрозой судьбу материально-культурных памятников в Карабахском регионе Азербайджана.

Накануне войны даже не представилась возможность позаботиться о памятниках. Не дали переместить музейные экспонаты и библиотеки. Продолжавшийся вандализм уничтожил большинство исторических памятников, веками хранившихся Азербайджаном. Была совершена самая большая трагедия XX века - трагедия Ходжалы. Армянские и русские военные объединения подвергли население Ходжалы геноциду. Ходжалинское кладбище, представляющее историческую память наших предков, было уничтожено с помощью техники. В Шуше и Ходжалы ненавистники довели вандализм до крайности. Стёрли с лица земли

ходжалинские курганы, представляющие древнюю колыбель известной Ходжалы-Кедабекской культуры. В Шуше памятники азербайджанских мыслителей были подвергнуты огнестрельному обстрелу из автомата. Были разрушены Шушинские музеи.

Азыхская пещера - одна из колыбелей человечества, превратилась в склад боеприпасов армян. Мусульманские памятники были стерты с лица земли, албанские христианские памятники были полностью сфальсифицированы. На Елисейском храме, на храме Гасанриз и на прочих памятниках албанские надписи были стерты. Предметы этих памятников, принадлежащие албанцам, были разгромлены. Надпись на могиле и монастыре албанского царя Вачагана III полностью была уничтожена.

Гасым Гаджиев. доктор исторических наук

XALQ SƏNƏTKARLIĞI FOLK MASTERSHIP НАРОДНОЕ ТВОРЧЕСТВО

1. Kəlbəcər rayonu. Qədim çıraq. Kalbajar. An ancient lamp.
Кельбаджарский район. Древняя лампа.

2. Füzuli rayonu. Azıx mağarasından tapılmış qədim insanın (azıxantropun istifadə etdiyi əmək alətləri. Paleolit dövrü. Fizuli region. Tools used by primitive man (azıxantrophy) found in Azikh cave. The Paleolithich Age. Физулинский район. Орудия труда, используемые древним человеком (азыхантропом), найденном в Азыхской пещере. Палеолит.

3. Kəlbəcər sənətkarlarının əl işləri XVII əsr. Handicraft by Kalbajar masters. XVII century. Изделия кельбаджарских мастеров. XVII век.

4. Kəlbəcər rayonu. Bel kəməri. XVIII əsr. Kalbajar. Waistband. XVIII century. Кельбаджарский район. Набедренный пояс. XVIII век.

1. Azərbaycan xanımlarının Kəlbəcərdə toxuduqları xalçalar öz şöhrətinə görə dünyada məşhurdur. Carpets woven by Azerbaijanian ladies in Kalbajar are famous all over the world. Ковры, вытканые в Кельбаджаре руками азербайджанских женщин, известны во всем мире.

2. Rəssam Usta Qəmbər Qarabağlının rəsm əsəri. XVIII əsr.
Drawing by an artist Usta Gambar Garabagli. XVIII century. Картина художника Уста Гамбара Карабахлы. XVIII век.

3. Qadın bel kəməri. XIX əsr. (Cəbrayıl Tarix Muzeyində saxlanılırdı). Woman waistband. XIX century. (Was kept in Jabrayil History Museum). Женский пояс. XIX век. (содержался в Джабраильском Музее Истории).

4. Qadın bel kəməri. XIX əsr. (Laçın Tarix Muzeyində saxlanılırdı). Woman waistband. XIX century. (Was kept in Lachin History Museum). Женский пояс. XIX век. (содержался в Лачинском Музее Истории).

5. Qarabağ. Üzərində naxışlar olan çini kasalar. XIX əsr Karabakh. China bowls with different ornaments. XIX century Карабах. Фарфоровая посуда с узорами. XIX век

1. Qarabağ. "Çələbi" xalçası. 1924-cü il (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh "Chalabi" carpet. 1924. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Ковер "Челеби". 1924 год. (изделие азербайджанских мастеров)
2. Qarabağ. "Açma-yumma" xalçası. XX əsrin əvvəli. (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh "Achmayumma" carpet ("folding-closing") beginning XX century (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Ковер "Ачма-юмма". Начало XX века, (изделие азербайджанских мастеров)
3. Qarabağ. "Balıq" xalçası. 1863-cü il. (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh "Balig" ("Fish") carpet. 1863. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Ковер "Балыг". 1863 год. (изделие азербайджанских мастеров)
4. Qarabağ. "Xanlıq" xalçası. XIX əsr. (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh. "Hanligi" carpet. XIX century (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Ковер "Ханлыг". XIX век. (изделие азербайджанских мастеров)

1. Qarabağ. "Çələbi" xalısı. 1897-ci il. (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh "Chalabi" carpet. 1897, (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Ковер "Челеби". 1897 год. (изделие азербайджанских мастеров).

2. Qarabağ. "Qasımuşağı" xalçası. 1912-ci il. (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh. "Gasimushaqi" carpet. 1912, (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Ковер "Гасимушаги" 1912 год. (изделие азербайджанских мастеров)

1. Qarabağ. "Qarabağ" xalçası. XIX əsr. (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh "Karabakh" carpet. XIX century. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Ковер "Карабах". XIX век. (изделие азербайджанских мастеров)

2. Qarabağ. "Malibəyli" xalçası. XIX əsr (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi. Karabakh. "Malibeyli" carpet. XIX century (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Ковер "Малыбейли". XIX век. (изделие азербайджанских мастеров)

1. Qarabağ. "Bəhmənli" xalçası. XX əsrin əvvəli. (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh. "Bahmanli" carpet. Beginning of XX century. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Ковер "Бехменли". Начало XX века, (изделие азербайджанских мастеров).

2. Qarabağ. "Qubadlı" xalçası. (Namazlıq). XX əsrin əvvəli. (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh. "Gubadli" carpet, (for worship). Beginning XX century. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Ковер "Губадлы". (Для совершения намаза). Начало XX века, (изделие азербайджанских мастеров)

1. Qarabağ. Şəddə (kilim) XIX əsr. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi). Xalça muzeyi. Bakı. Shadda (kilim - a tapestry -woven type of rug), XIX century. Karabakh. (Handicraft by Azerbaijanian masters). Bakı, Azerbaijan Carpet Museum. Палас Шадде (гладкий ковер без ворса) XIX век. Карабах, (изделие азербайджанского мастера). Музей ковра, Баку.

2. "Atlı-itli" Xalça. XX əsrin əvvəlləri. (Şuşa şəhər Tarix Muzeyində saxlanılırdı) Atlı-itli" carpet (carpet with horse and dog ornaments). Beginning XX century. (Was kept in Shusha History Museum) Ковер "Атлы-итли". Начало XX века, (содержался в Шушинском городском Музее Истории)

1. Məfrəş (hissəsi). Qarabağ XIX əsr. Bill Stuyvardın şəxsi kolleksiyası (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) A part of holdall. Karahakh. XIX century. Bill Steward's personal collection (Handicraft by Azerbaijanian masters) Мафреш. (часть). Карабах. XIX век. Личная коллекция Билла Стьюварда (изделие азербайджанского мастера)
2. Duz kisəsi. Qarabağ XIX əsr. Saul Barodovskinin şəxsi kolleksiyası. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Salt sack. Karahakh. XIX century. Saul Barodovski's personal collection. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Кисет для соли. Карабах. XIX век. Личная коллекция Саула Бародовского. (изделие азербайджанского мастера)
3. Aşırmaı xurcun. Qarabağ XIX əsr. Şəxsi kolleksiya. London. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) A carpet-bag. Karabakh. XIX century. Personal collection. London. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Переметная сумка. Карабах. XIX век. Личная коллекция. Лондон. (изделие азербайджанского мастера)
4. Duz kisəsi. Qarabağ XIX əsrin əvvəlləri. Geralt Pakuinin şəxsi kolleksiyası. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Salt sack Karahakh. Beginning XIX century. Geralt Parkin's personal collection. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Кисет для соли. Карабах. Начало XIX века. Личная коллекция Джеральда Паркина. (изделие азербайджанского мастера)
5. Şəddə (kilim) XVIII əsr. Qarabağ. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi). Şərç və Qərb mədəniyyəti muzeyi. Ukrayna. Kiyev. Shadda (kilim - a tapestry - woven type of rug). XVIII century. (Handicraft by Azerbaijanian masters). Eastern and Western Culture Museum. Kiev. The Ukraine. Палас Шадде (гладкий ковер без ворса) XVIII век. Карабах, (изделие азербайджанского мастера). Музей Восточной и Западной культуры. Украина, Киев.
6. Aşırmaı xurcun. Qarabağ XIX əsr. Donald və Virciniya Kruisin şəxsi kolleksiyası. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) A carpet-bag. Karabakh. XIX century. Donald and Virginia Cruise's personal collections (Handicraft by Azerbaijanian masters) Переметная сумка. Карабах. XIX век. Личная коллекция Дональда и Вирджинии Крусис. (изделие азербайджанского мастера)

1 və 2. Qarabağ. Xəncərlər. Gümüş. XX əsrin əvvəli. (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh. Daggars. Silver. Beginning XX century. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Кинжалы. Серебро. Начало XX века, (изделие азербайджанских мастеров)

3. Qarabağ. Bel kəməri. Qızıl. XX əsrin əvvəli. (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh. Golden waistband. Beginning XX century, (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Набедренный пояс. Золото. Начало XX века, (изделие азербайджанских мастеров)

4. Qarabağ. Bel kəməri. Gümüş. XX əsrin əvvəli. (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh. Silver waistband. Beginning XX century. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Набедренный пояс. Серебро. Начало XX века, (изделие азербайджанских мастеров)

5. Qarabağ. Quran qabı. Qızıl. XX əsrin əvvəli. (Azərbaycanlı sənətkarların əl işi) Karabakh. Golden Koran-box. Beginning XX century. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Карабах. Футляр для Корана. Золото. Начало XX века, (изделие азербайджанских мастеров)

3. Cəbrayıl rayonu Karqulu kəndi ərazisindən tapılmış qədim dövrlərə aid üzük, düymə, qolbağ və amulet. (Cəbrayıl rayon Tarix Muzeyində saxlanılırdı) Jabrayil region. Ancient rings, buttons, bracelets, amulets found in Kargulu village territory, (were kept in Jabrayil History Museum) Джабраильский район. Относящиеся к древнему периоду кольцо, пуговица, браслет и амулет, найденные на территории села Каргулу. (содержался в Джабраильском Музее Истории)

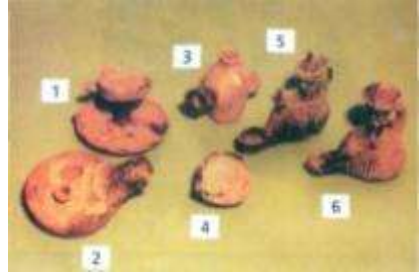
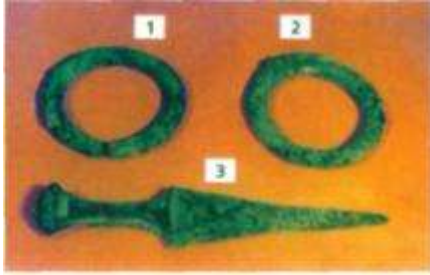

1. Qadın bel kəməri. Qarabağ XIX əsr. (Laçın Tarix Muzeyində saxlanılırdı) Woman waistband. Karabakh. XIX century. (Was kept in Lachin History Museum) Женский пояс. Карабах. XIX век. (Содержался в Лачынском Музее Истории)
2. İynə. Qarabağ. Tunc dövrü. (Kəlbəcər Tarix Muzeyində saxlanılırdı) Needle. Karabakh. The Bronze Age. (Was kept in Kalbajar History Museum) Игла. Карабах. Бронзовый век. (содержался в Кельбаджарском Музее Истории)
3. Qənd (şirniyyat) qabı. Qarabağ XIX əsr. (Şuşa şəhər Tarix Muzeyində saxlanılırdı) Sugar (sweet) bowl. Karabakh. XIX century. (Was kept in Shusha History Museum) Сахарница (посуда для сладостей). Карабах. XIX век. (содержался в Шушинском городском Музее Истории)
4. Qazan. Qarabağ. XIX əsr. (Şuşa şəhər Tarix Muzeyində saxlanılırdı) Pot. Karabakh. XIX century (Was kept in Shusha History Museum). Котел. Карабах. XIX век. (содержался в Шушинском городском Музее Истории)

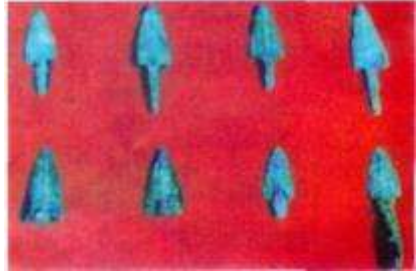

1. Boyunbağında və ya zəncirdə qiymətli daş. Qarabağ. Tunc dövrü. (Kəlbəcər Tarix Muzeyində saxlanılırdı) Precious jewel of necklace or chain. Karabakh. The Bronze Age. (Was kept in Kalbajar History Museum) Колье или драгоценный камень на цепочке. Карабах. Бронзовый век. (содержался в Кельбаджарском Музее Истории)
2. Zəngilan rayonu ərazisindən tapılmış üzük və qolbaq. (Zəngilan Tarix Muzeyində saxlanılırdı) Ring and bracelet found in Zangilan region. (Was kept in Zangilan History Museum) Кольцо и браслет, найденные на территории Зангианского района, (содержался в Музее Истории Зангианского района)
3. Şuşa. Bəzək üçün istifadə edilən sini. Shusha, A tray used for decoration. Шуша. Медный поднос, используемый для украшения.
4. Aran Qarabağ ərazisində istifadə olunan naxışlarla bəzədilmiş keramik qab. XII-XIII əsr Ceramic plate decorated with ornaments used in Lowland Garbakh. Aran. XII-XIII centuries Керамическая посуда, украшенная узорами, используемыми на территории Равнинного Карабаха. XII-XIII век

1. Ağdam rayonu Xındırstan kəndi ərazisindən tapılmış bürüncdən hazırlanmış xəncər və üzüklər. Tunc dövrü. (Ağdam Tarix Muzeyində saxlanılırdı) Bronze dagger and rings found in Hindiristan village territory, Aghdam region. The Bronze Age (Were kept in Lachin History Museum) Изготовленные из бронзы кинжалы и кольца, найденные на территории села Хындырыстан Агдамского района. Бронзовый век. (содержался в Агдамском Музее Истории)
2. Çıraqlar. Qarabağ ərazisindən müxtəlif vaxtlarda arxeoloji qazıntılar zamanı tapılan çıraqlar: 1. XIV-XV əsr; 2, 3, 4, 5 XI-XII əsrlər; 6. XIV-XV əsr (Şuşa Tarix muzeyində saxlanılırdı) Lamps. Found during archeological excavations in Karabakh territories in different times: XIV-XV centuries; 2, 3, 4, 5. XI-XII centuries; 6. XIV-XV centuries (Were kept in Shusha History Museum) Лампы, найденные на территории Карабаха, при проводимых в разные времена археологических раскопках. 1. XIV-XV век; 2, 3, 4, 5. XI-XII века; 6. XIV-XV век (Содержался в Шушинском Музее Истории)
3. Şuşada çox dəbdə olan qəlyan. Pipe that was in fashion in Shusha. Очень распространенный в Шуше кальян.
4. Sərpuş - XIX əsr. (Şuşa Tarix muzeyində saxlanılırdı) Sarpush (specila lid to keep the meal hot) – XIX century (Was kept in Shusha History Museum) Сарпуш - XIX век. (Содержался в Шушинском Музее Истории)

1. Laçın. Əhmədli kəndi ərazisindən tapılmış qablar. (Laçın Tarix və Diyarşünaslıq muzeyində saxlanılırdı) Lachin. Different dishes found in Ahmadli village territory. (Was kept in Lachin History and Ethnography Museum) Посуда, найденная на территории села Ахмедли Лачинского района. (Содержалась в Лачинском Музее Истории и Краеведения)

2. Zəngilan rayonu Qumlaq kəndi ərazisindən tapılmış ox ucları. Tunc dövrü. (Zəngilan rayon Tarix Muzeyində saxlanılırdı) Zangilan region. Arrow heads found in Gumlag village. The Bronze Age. (Was kept in Zangilan History Museum) Зангила́нский район. Наконечники для стрел, найденные в селе Гумлаг. Бронзовый век. (Содержался в Музее Истории Зангила́нского района.)

3. Füzuli rayonu. Molla Məhərrəmli kəndində tapılmış Eramızdan əvvəl VII-V əsrlərə aid gildən hazırlanmış qab. Earthenware crockery found in Molla Maharramli village, Fuzuli region. VII-V centuries BC. Физули́нский район. Глиняная посуда, найденная на территории села Молла Магеррамлы. VII-V века до н.э.

4. Şuşa. Çay dəsgahı üçün istifadə edilən sini Shusha. A tray used for tes set Шуша. Медный поднос, используемый для чаепития.

1. Şuşa şəhəri. Üzərində qızılı işləmələr olan çini fincanlar. XIX əsr Şuşa region. China cups with golden ornaments. XIX century Город Шуша. Фарфоровые чашки с золотыми орнаментами. XIX век
Şuşa. Çaydanlar. Sənətkarlıq işi. XIX əsr. Shusha. Kettles. Handicraft. XIX century. Шуша. Чайники. Изделия ремесленника. XIX век.

2. Şuşada qədimdən dulusçuluq inkişaf etmişdir. Bu çıraq 1970-ci ildə Şuşada arxeoloji qazıntılar zamanı tapılmışdır. XVIII əsrin axırlarına təsadüf edir. Pottery developed in Shusha in ancient times. The lamp found in Shusha during the archeological excavation in 1970 belongs to the late XVIII century В Шуше издавна было развито гончарное искусство. Эта лампа была найдена в Шуше в 1970 году при археологических раскопках. Конец XVIII века.

3. Şuşa. Çaydanlar. Sənətkarlıq işi. XIX əsr. Shusha. Kettles. Handicraft. XIX century. Шуша. Чайники. Изделия ремесленника. XIX век.

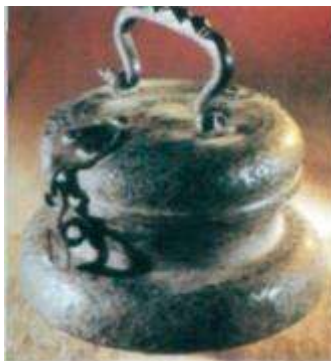
4. Aran Qarabağ ərazisində istifadə olunan naxışlarla bəzədilmiş keramik qab. XII-XIII əsr Ceramic plate decorated with ornaments used in Lowland Garabakh. Aran. XII-XIII centuries Керамическая посуда, украшенная узорами, используемыми на территории Равнинного Карабаха. XII-XIII век

5. Şuşa. "Parç"- su qabı. XVIII-XIX əsr. Shusha. Copper mug - XVIII-XIX centuries. Шуша. "Парч" - посуда для воды. XVIII-XIX век.

1. Şuşa. Dolça - məişətdə işlədilən mis qab. XVII-XVIII əsr. Shusha. Mug - household thing XVII-XVIII centuries. Шуша. Кувшин - используемая в быту медная посуда. XVII-XVIII века.
2. Şuşa. Plov qazanının üzərinə qoyulan qab - "Sərpuş". Shusha. "Sarpush" - a special copper lid for a plov (a kind of Azerbaijan dish prepared with rice, meat and dried fruit) pot. Шуша. Пасуда, используемая для прикрытия казана для плова - "Сарпуц".
3. Şuşa. "Satıl" - su qabı. Azərbaycanlı sənətkarların əl işi. XVIII-XIX əsr. Shusha. "Satil" - a kind of water bucket. Handcraft of Azerbaijanian masters. XVIII-XIX centuries. Шуша. "Сатыл" (Медное ведро со вдавненными боками) - посуда для воды. Изделие азербайджанских мастеров. XVIII-XIX век.
4. Şuşa. Kasa XVIII-XIX əsr. Shusha. Bowl. XVIII-XIX centuries. Шуша. Чаша XVIII-XIX век.

1. Şuşa. Azərbaycanlıların dəstəmaz vaxtı istifadə etdikləri su qabı. XVIII-XIX əsr. Shusha. Water bowl used for ablution before divine service by Azerbaijanians. XVIII-XIX centuries. Шуша. Посуда для воды, используемая азербайджанцами во время омовения для совершения намаза (молитвы). XVIII-XIX век.
2. Şuşa. "Dolça". Süd və su doldurmaq üçün qab. XVIII-XIX əsr. Shusha. "Dolcha". A special copper bowl to fill with milk or water. XVIII-XIX centuries. Шуша. "Кувшин". Посуда для воды и молока. XVIII-XIX век.
3. Şuşa. Şərbət qabı. Adətən bu qablar məscidlərdə içi şərbətlə doldurularaq istifadə edilir. Azərbaycanlı sənətkarların əl işi. XVIII-XIX əsr. Shusha. Sirup bowl. They were usually filled with sirup and used at parties. Handcraft by Azerbaijanian masters. XVIII-XIX centuries. Шуша. Посуда для шербета. Обычно эта посуда, наполненная шербетом, использовалась в мечетях. XVIII-XIX век.
4. "Hamam sandığı". Qarabağ xanımlarının hamama gedərkən əşyalarını daşıdıqları əl çantası. "Bath" case. Karabakh ladies packed it with bathing things while going to public-baths. "Сундучок для бани". Карабахские женщины, отправляясь в баню, носили в ней необходимые вещи.

1. Qarabağ qadınlarının hamamda istifadə etdikləri əşyalar. XIX əsr. The things that Karabakh ladies used in a bath-house. XIX century. Банные принадлежности, используемые карабахскими женщинами. XIX век.
2. "Qırx açar" camı. (Çil cam). Qarabağ XVIII əsr. (Hamamda çimib çıxarkən dini təmizlənmə ayinini yerinə yetirərkən istifadə olunurdu) "Girh achar" (Forty keys) basin. (Clayey basin) Karabakh, XVIII century (It was used to perform religious ceremony after bathing) Чаша "Гырх стар". (Чил Джам). Карабах. XVIII век. (Использовалась после купания, для сотворения религиозного обряда-омовения)
3. Şuşada istifadə olunan su qabı. XIX əsr. Water basin used in Shusha. XIX century. Посуда для воды, используемая в Шуше, XIX век.
4. Qarabağ. Azərbaycan xanımlarının taxdıqları qızıldan sırğa. XIX əsr. Karabakh. Golden rings worn by Azerbaijanian ladies. XIX century. Карабах. Золотые серьги азербайджанской женщины. XIX век.
5. Şuşa şəhəri XIX əsr. Çul. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Shusha XIX century. Horse-cloth. (Handcraft by Azerbaijanian masters) Город Шуша. XIX век. Попона: (изделие азербайджанского мастера)

1. Qarabağ. Azərbaycan xanımlarının taxdıqları bözək aşyası. XIX əsr. Karabakh. Jewelry worn by Azerbaijanian ladies. XIX century Карабах. Предмет украшения азербайджанской женщины. XIX век.
2. Qarabağ. Azərbaycan xanımlarının bözək aşyası kimi istifadə etdikləri alınından asılan qızıldan "Hilay" (XIX əsr) Karabakh. "Hilay". Forehead jewelry used by Azerbaijanian ladies. XIX century. Карабах. "Хилай" Золотое украшение азербайджанской женщины для лба. XIX век.
3. Şuşada Azərbaycan xanımlarının istifadə etdikləri gümüşdən və qızıldan bel kəməri. XIX əsr. Waistband made from gold and silver. It was worn by Azerbaijanian ladies in Shusha. XIX century. Золотой или серебряный пояс, используемые азербайджанскими женщинами в Шуше. XIX век.
4. Qarabağ. Azərbaycan xanımlarının taxdıqları bəxt üzüyü. XIX əsr. Karabakh. Wedding-ring of Azerbaijanian ladies. XIX century. Карабах. Кольцо судьбы, надеваемое азербайджанскими женщинами. XIX век.
5. Şuşada Azərbaycan xanımlarının istifadə etdikləri gümüşdən və qızıldan bel kəməri. XIX əsr. Waistband made from gold and silver. It was worn by Azerbaijanian ladies in Shusha. XIX century. Золотой или серебряный пояс, используемые азербайджанскими женщинами в Шуше. XIX век.
6. Şuşa səhəri XIX əsr. Bözək aşyası. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Shusha XIX century. Jewelry. Handcraft by Azerbaijanian masters. Город Шуша. XIX век. Предмет украшения. (изделие азербайджанского мастера)

1. Şuşa şəhəri XIX əsr. Qarabağlı Mehdiqulu xanın qızı məşhur Azərbaycan şairəsi Xurşudbanu Natəvanın (1832-1897) brilyant qaşlarla bəzədilmiş sancağı. (Şəkil fotoqraf İsmayıl Məmmədovundur) Shusha. XIX century. Famous poetress Hurshudbany Natavan's (1832-1897) pin decorated with diamonds. She was the daughter of Mehdiqulu khan from Karabakh. (The photo was taken by a photographer Ismayil Mammadov.) Шуша. XIX век. Украшенная бриллиантовыми камнями брошь дочери Карабахца Мехтигулу хана, азербайджанской поэтессы Хуршудбану Натаван (1832-1897), (фото фотографа Исмаила Мамедова)
2. Şuşa şəhəri. XIX əsr. Müsəlman xanımların istifadə etdikləri daraq qabı. Shusha city. XIX century. A comb bag used by Moslem ladies. Город Шуша. XIX век. Вязанный чехол для расчески, используемы мусульманскими женщинами.
3. Şuşa şəhəri. XIX əsr. Məişətdə işlədilən toxunma qablar. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Shusha XIX century. Woven home things. (Handcraft by Azerbaijanian masters) Город Шуша. XIX век. Используемые в быту вязанные изделия, (изделие азербайджанского мастера)
4. Şuşa şəhəri. XIX əsr. Yəlpək. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Shusha XIX century. A Fan. (Handcraft by Azerbaijanian masters) Город Шуша. XIX век. Веер, (изделие азербайджанского мастера)
5. Şuşa şəhəri. XIX əsr. Qarabağ bəylərinin istifadə etdikləri tənəkə kisəsi. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Shusha city. XIX century. Tobacco-pouch used by Karabakh beys (lords) (Handicraft by Azerbaijanian masters) Город Шуша. XIX век. Кисет для табака, используемый карабахскими ханами. (изделие азербайджанского мастера)
6. Şuşa şəhəri. XIX əsr. Dəvənin üzərinə salınan bəzək əşyası. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Shusha city. XIX century. A special decorated thing to put on the back of a camel. Handicraft by Azerbaijanian masters) Город Шуша. XIX век. Предмет украшения для верблюдов, (изделие азербайджанского мастера)

1. Şuşa şəhəri. XIX əsr. Aşırma xurcun. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Shusha XIX century. Sadle bag. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Город Шуша. XIX век. Переметная сумка, (изделие азербайджанского мастера)
2. Şuşa şəhəri. XIX əsr. Şuşa xanımlarının tikmə əl işləri. Shusha city. XIX century. Fine needle work. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Город Шуша. XIX век. Изделия вышивки азербайджанских женщин.
3. Şuşa şəhəri. XIX əsr. Namaz qılınarkən istifadə olunan möhür daşının qabı. Shusha city. XIX century. A sack for a holy stone used by Moslems while performing ritual worship. Город Шуша. XIX век. Футляр для молебенного камня, используемого во время молитвы.
4. Şuşa şəhəri. XIX əsr. Quran qabı. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Shusha city. XIX century. Koran case. (Handicraft by Azerbaijanian masters) Город Шуша. XIX век. Футляр для Корана, (изделие азербайджанского мастера)
5. Şuşa şəhəri. XIX əsr. Araqçın. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Shusha city. XIX century. Skull-cap. (Handicraft by Azerbaijanian masters. Город Шуша. XIX век. Тубетейка, (изделие азербайджанского мастера.
6. Şuşa şəhəri. XIX əsr. Bəylərin üzərlərində gözdirdikləri tapança qabı. (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Shusha city. XIX century. A pistol holster of Karabakh beys (lords). (Handicraft by Azerbaijanian masters) Город Шуша. XIX век. Кобура для револьвера, используемый азербайджанскими беками. (изделие азербайджанского мастера).

1. Şuşa şəhəri. XIX əsr. Qarabağ bəylərinin istifadə etdikləri tənəkə kisəsi. Shusha city. XIX century. Tobacco-pouch used by Karabakh beys (lords) (Handicraft by Azerbaijanian masters) Город Шуша. XIX век. Кисет для табака, используемый карабахскими беками.

2. Qadın bəzək əşyaları. Bizim e.ə. IV-I əsrlər. Ağdam rayonu Çalağantəpə adlanan ərazidən tapılmışdır. (Ağdam Tarix Muzeyində saxlanılırdı) Jewelry found in Chalagantepe territory, Aghdam region. IV-I centuries BC. (Was kept in Aghdam History Museum) Женские предметы украшения. IV-I века до н.э. Найден на территории, называемой Чалагантепе, Агдамского района, (содержался в Агдамском Музее Истории)

3. Məfrəş. Qarabağ. XIX əsr. Şəxsi kolleksiya (Azərbaycanlı sənətkarın əl işi) Holdall. Karabakh. XIX century. Personal collection (Handicraft by Azerbaijanian masters) Мафреш. Карабах. XIX век. Личная коллекция (изделие азербайджанского мастера)

4. Qarabağlı sənətkarlar tərəfindən hazırlanmış musiqi aləti "Qoşa nağara". "Gosha nagara" (Double drum). A percussian musical instrument made by Karabakh masters. "Гоша нагара". Музыкальный инструмент, изготовленный Карабахскими мастерами.

1. Qarabağın azərbaycanlı musiqiçilərinin istifadə etdikləri qədim türk musiqi aləti "Kamança". Kamancha". An ancient Turkish stringed musical instrument used by Karabakh Azerbaijanian musicians. "Каманча". Древний турецкий музыкальный инструмент, используемый музыкантами-азербайджанцами Карабаха.
2. Qarabağın azərbaycanlı musiqiçilərinin istifadə etdikləri qədim türk musiqi aləti "Saz". Saz". An ancient Turkish stringed musical instrument used by Azerbaijanian musicians lived in Karabakh. "Саз". Древний турецкий музыкальный инструмент, используемый музыкантами-азербайджанцами Карабаха.
3. Qarabağın azərbaycanlı musiqiçilərinin istifadə etdikləri qədim türk musiqi aləti "Tar" "Tar" An ancient Turkish stringed musical instrument used by Azerbaijanian musicians lived in Karabakh. "Тар". Древний турецкий музыкальный инструмент, используемый музыкантами-азербайджанцами Карабаха.
4. Qarabağlı sənətkarlar tərəfindən hazırlanmış musiqi aləti "Nağara". Drum". A percussian musical instrument made by Karabakh masters. "Нагара" Музыкальный инструмент, изготовленный карабахскими мастерами.
5. Azərbaycanın qədim xalq çalğı aləti "Zurna". "Zourna" (a sort of flute) - An ancient Azerbaijan musical instrument. Зурна". Древний музыкальный инструмент Азербайджана
6. Qarabağ xanəndələrinin muğam ifası zamanı istifadə etdikləri musiqi aləti "Qaval" (Dəf). "Tambourine" A percussian musical instrument used by Karabakh hanenders (folk singers) while performing mugam. "Гавал" (деф) (на подобие бубна). Музыкальный инструмент, используемый карабахскими певцами во время исполнения мугама.

DAŞ FİQURLAR STONE FIGURES КАМЕННЫЕ ФИГУРЫ

1. Laçın rayonu ərazisi. Qəbirüstü abidələr. Lachin region. Tombstone monument. Территория Лачинского района. Надгробные памятники.
2. Laçın rayonu. Malıbəy kənd ərazisi. (Qədim qəbiristanlıq). Lachin region Malibey village territory. (Ancient cemetery). Лачинский район. Территория деревни Малыбей. (Древнее кладбище).
3. Laçın rayonu ərazisi. (Qədim qəbiristanlıq). Lachin region (Ancient cemetery). Территория Лачинского района. (Древнее кладбище)
4. Ağdam rayonu. Voyəhmədli kəndi. Qədim qəbiristanlıq. Aghdam region. Voyahmadli village. Ancient cemetery. Агдамский район. Деревня Байахмедлы. Древнее кладбище.
5. Laçın rayonu ərazisi. Qədim qəbiristanlıq. Lachin region. Ancient cemetery. Территория Лачинского района. Древнее кладбище.

1. Laçın rayonu. Cıçimli kənd ərazisi. (Qədim qəbiristanlıq). Lachin region. Jijimli village. (Ancient cemetery Лачинский район. Территория деревни Джиджимли. (Древнее кладбище).
2. Ağdam rayonu. Boyəhmədli kəndi. (Qədim qəbiristanlıq). Aghdam region. Boyahmadli village. (Ancient cemetery). Ağдамский район. Деревня Байахмедлы. (Древнее кладбище)
3. Laçın rayonu. Pircan kənd ərazisi. Lachin region Pirjan village territory. Лачинский район. Территория деревни Пирджан.
4. Laçın rayonu. Malıbəy kənd ərazisi. (Qədim qəbiristanlıq). Lachin region Malibey village territory. (Ancient cemetery). Лачинский район. Территория деревни Малыбей. (Древнее кладбище).

1. Laçın rayonu. Cıçimli kənd ərazisi. (Qədim qəbiristanlıq). Lachin region. Jijimli village. (Ancient cemetery). Лачинский район. Территория деревни Джиджымли. (Древнее кладбище).
2. Cəbrayıl rayonu ərazisindən tapılmış qəbirüstü abidələr. Cəbrayıl rayonu Tarix muzeyinin həyəti (işğaldan əvvəl). Tombstone monuments found in Jabrayil region. History Museum yard, (before the occupation). Надгробные памятники найденные на территории Джебраильского района. Двор Музея Истории в Джебраильском районе. (До оккупации).
3. Kəlbəcər rayonu. Qəbirüstü abidə. Kalbajar region. Tombstone monument. Кельбеджарский район. Надгробный памятник.
4. Laçın rayonu. Malıbəy kənd ərazisi. (Qədim qəbiristanlıq). Lachin region Malibey village territory. (Ancient cemetery). Лачинский район. Территория деревни Малыбей. (Древнее кладбище).

1 və 2. Laçın rayonu. Pircan kənd ərazisi. Lachin region Pirjan village territory. Лачинский район. Территория деревни Пирджан.

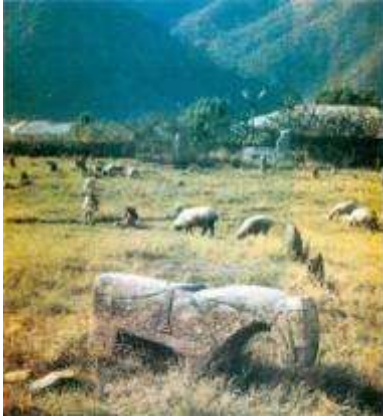
3. Kəlbəcər rayonu XIX əsr. Qəbirüstü qoç abidələri. Kalbajar region. XIX century. Ram statue, gravestone. Кельбеджарский район. XIX век. Надгробные памятники в форме овна.

4. Laçın rayonu. Pircan kənd ərazisi. Lachin region Pirjan village territory. Лачинский район. Территория деревни Пирджан.

1. Laçın rayonu. Qəbirüstü qoç abidəsi. Lachin region. Ram statue, gravestone. Лачинский район. Надгробный памятник в форме овна.
2. Kəlbəcər rayonu. Kişi baş fiquru. Erkən orta əsrlər. (5X4X3 sm) Kalbajar region. Man head figure. Early Middle Ages. (5X4X3 sm) Кельбеджарский район. Фигура мужской головы. Раннее средневековье. (5X4X3 см)
3. Qubadlı rayonu. Qəbirüstü qoç abidələri. Gubadly region. Ram statue, gravestone. Губадлинский район. Надгробные памятники в форме овна.
4. Qubadlı rayonu. Sarıyataq. Qəbirüstü qoç abidəsi. Gubadly region. Sarıyatag. Ram statue, gravestone. Губадлинский район. Сарыятаг. Надгробный памятник в форме овна.

1. Kəlbəcər rayonu. XIX əsr. Qəbirüstü abidə. Kalbajar region. XIX century. Tombstone monument. Кельбаджарский район. XIX век. Надгробный памятник.

2, 3 və 4. Ağdam rayonu. "Uğurlu bəy" qəbiristanlığı. XIX əsr Aghdam region. "Uğurlu bey" cemetery. XIX century. Ağdamский район. Кладбище "Угурлу бей". XIX век.

1. Laçın rayonu. Qədim Türk qəbri. XVI əsr. Lachin region. XVI century Turkish chest\box. Лачинский район. Древнетюркская могила. XVI век.

2 və 3. Laçın rayonu. Malıbəy kənd ərazisi. (Qədim qəbiristanlıq). Lachin region Malibey village territory. (Ancient cemetery). Лачинский район. Территория деревни Малыбей. (Древнее кладбище).

4. Laçın rayonu. Pircan kənd ərazisi. Daş qoç fiquru. Lachin region. Pirjan village territory. Stone ram figure. Лачинский район. Территория деревни Пирджан. Надгробный памятник в форме овна.

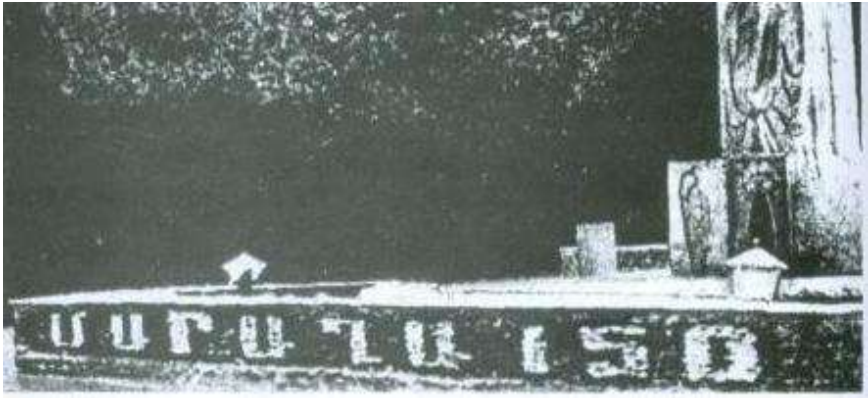

1. Qubadlı rayonu. Daş qoç heykəli. Gubadly region, stone ram statue. Губадлинский район. Надгробный памятник в форме овна.

2 və 3. Laçın rayonu. Zabux kənd ərazisində qəbiristanlıq. Lachin region. Cemetery in Zabuh village territory. Лачинский район. Кладбище на территории деревни Забух.

4. Laçın rayonu Zabux kəndi. Sümüklü və Xallanlı qəbiristanlıqları, qoç başı abidələri. XVI əsr. Lachin region Zabuh village. Sumuklu and Khallanli cemeteries, ram head statues, chest. XVI century. Лачинский район, деревни Забух. Кладбища Сумуклу и Халланлы, памятники в форме головы овна, могила. XVI век.

1. Laçın rayonu Zabux kəndi. Sümüklü və Xallanlı qəbiristanlıqları, qoç başı abidələri, sənduqə. XVI əsr. Lachin region Zabuh village. Sumuklu and Khallanli cemeteries, ram head statues, chest. XVI century. Лачинский район, деревня Забух. Кладбища Сумуклу и Халланлы, памятники в форме головы овна, могила. XVI век.

2. Laçın rayonu. Malibəy kənd ərazisi. (Qədim qəbiristanlıq) Lachin region Malibey village territory. (Ancient cemetery) Лачинский район. Территория деревни Малыбей. (Древнее кладбище).

3. Ermənilərin İrandan Şimali Azərbaycana köçürülməsinin 150 illiyi münasibəti ilə qoyduqları abidə. (keçmiş Mardakert rayonu) 1978-ci il. Bu abidə hal-hazırda ermənilər tərəfindən yerlə-yeksan edilmişdir. Çünki bu abidə onların bütün yalanlarını üzə çıxarırdı. (Abidənin üzərində göstərilən 150 ilə diqqət edin.) The monument laid on the occasion of 150 anniversary of evicting the Armenians from Iran to North Azerbaijan (ex-Mardakert region)-1978. This monument has been knocked down by Armenians, because it the evidence of the territory of Karabakh not being their historical place. (Pay attention to "150 years" on the monument). Памятник в честь 150-летия переселения армян (1828) из Ирана в Азербайджан (село Марага, 1978). Этот памятник был разрушен армянами. Так как он разоблачал всю их ложь. (Обратите внимание на надпись 150 лет).

ŞUŞA RAYONU

Şuşa rayonu. İşğal olunub - 8 may 1992-ci il.

Shusha region. Occupied - May 8, 1992.

Шушинский район. Оккупирован - 8 мая 1992 года.

Abidələrin siyahısı (Şuşa)

1. Kurqan - tunc dövrü (Şuşa şəhərinin şimal-qərbində)
2. Şuşa və Şuşakənd daş qutusu qəbirləri - Son tunc və ilk dəmir dövrü (Şuşa şəhərinin yaxınlığında)
3. Şuşa mağara düşərgəsi - daş dövrü (Şuşa şəhərinin cənubunda, Daşaltı çayının sol sahilində)
4. Şuşa daş qutusu nekropolu – dəmir dövrü (Qarabulaq kəndi)
5. Nekropol - son tunc və ilk dəmir dövrü (Dolanlar kəndi)
6. Şuşa qalası - 1751-ci il (Şuşa şəhəri)
7. Pənah xanın sarayı - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
8. Qara Böyük xanım bürcü - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
9. Heydər türbəsi - (Şuşa şəhəri)
10. Hacıqulların malikanəsi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
11. Natəvanın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
12. Əsəd bəyin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
13. Gövhər ağa məscidi - 1768-1769-cu illər
14. Aşağı Gövhər ağa məscidi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
15. İkimərtəbəli karvansaray - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
16. Mehmandarovların malikanə kompleksi: məscid, Yaşayış evi, - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
17. İbrahim xanın bürcü - XVIII əsr (Daşaltı kəndi)
18. İsa bulağı - XIX əsr (Şuşa şəhərinin yaxınlığında)
19. İbrahim xanın qəsr - XVIII əsr (Daşaltı kəndi)
20. Üzeyir Hacıbəyovun ev muzeyi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
21. Xanlıq Muxtar karvansarayı - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
22. Ağa Qəhrəman Mirsiyab oğlunun karvansarayı - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
23. Zülfüqar Hacıbəyovun evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
24. Saatlı məscidi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
25. Gəncə qapısı - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
26. Ə. Haqverdiyevin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
27. Qazançı kilsəsi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
28. Y.V. Çəmənəzəminlinin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
29. Yuxarı məscid mədrəsəsi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
30. Səfərov qardaşlarının karvansarayı - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
31. Tərzən Sadıqcanın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
32. Uğurlu bəyin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
33. Xan sarayı - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
34. Şirin su hamamı - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
35. Xanəndə Seyid Şuşinskinin evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
36. Şair M.P.Vaqifin türbəsi - XX əsr (Şuşa şəhəri)

37. Qasım Bəy Zakirin evi XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
38. Mədrəsə - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
39. Behbudovların evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
40. Firudin bəyin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
41. M.M.Nəvvabın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
42. Bülbülün evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
43. F.B.Köçərlinin evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
44. Hüseyin bəyin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
45. Keçəçi oğlu Məhəmmədin Evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
46. Karvansaray - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
47. Gəray Əsədovun evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
48. S.S.Axundovun evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
49. C.Qaryağdıoğlunun evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
50. Realni məktəbinin binası - XX əsr (Şuşa şəhəri)
51. Xəstəxana binası - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
52. Yaşayış binası - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
53. Qız məktəbi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
54. Aslan Qaraşarovun evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
55. Məşədi İbrahimin yaşayış evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
56. Yaşayış evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
57. Məşədi Novruzun evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
58. Həsən ağanın evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
59. Yaşayış evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
60. Yaşayış evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
61. Şükür Bəyin evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
62. Cəfərqulu ağanın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
63. Kilsə qalıqları - ? (Şuşa şəhəri)
64. Türbə - ? (Şuşa şəhəri)
65. Bulaq - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
66. "Laçın" su anbarı XIX əsr (Şuşa şəhəri)
67. Qız monastırı - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
68. Süleyman Vəzirovun evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
69. Hamam - XIX əsr (Malıbəyli kəndi)
70. Məscid - XIX əsr (Malıbəyli kəndi)
71. Novlu bulaq - XIX əsr (Malıbəyli kəndi)
72. İnzibati bina - XIX əsr (Malıbəyli kəndi)
73. Mamay bəyin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
74. Məşədi Teymurun evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
75. Şor bulaq - XIX əsr XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
76. Xəlil Məmmədovun evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
77. Ələkbər bəyin evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)

78. Məscid (Çuxur məhəllə) - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
79. Lətif İmanovun evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
80. Hacı Abbas məscidi və karvansaray - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
81. Mərdinli məscidi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
82. Cahangir bəyin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
83. Hacı Məmmədin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
84. Hacı Yusifli məscidi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
85. Məşədi Salmanın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
86. Culfalar məscidi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
87. Dəyirman - XX əsrin əvvəli (Şuşa şəhəri)
88. Hacı Əlibalanın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
89. Kəblə Azadın evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
90. Hacı Sadıqın evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
91. "Çöl qala" bulağı - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
92. Məşədi Süleymanın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
93. Musəvinin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
94. Hacı Məmməd bağırın evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
95. Hüsü Hacıyevin evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
96. Məşədi Zeynal Hətəmovun evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
97. Məşədi Əlinin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
98. Məşədi Şəhriyarın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
99. Hacı Dadaşın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
100. A.Əzimovun evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
101. Məşədi İbrahimin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
102. Məşədi Cəlalın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
103. Meydan Bulağı - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
104. Hacı Bəşirin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
105. Dərzi Bəhramın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
106. Məşədi Hüsünün evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
107. Məhəmməd Həsən oğlunun evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
108. Kəlbə Məhəmmədin evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
109. Xoca Mərcanlı məscidi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
110. Xoca Mərcanlı Bulağı - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
111. Bəhmən Mirzənin evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
112. Bəhmən Mirzənin ərzaq anbarı - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
113. Qulam Şahın yaşayış evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
114. N.B.Vəzirovun evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
115. Köçərli məscidi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
116. Quyuluq məscidi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
117. Seyid Məcidin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
118. Bulaq (Seyidli məhəlləsi) - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)

119. Seyidli Məscidi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
120. Məşədi Qaranın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
121. Kəlbə Yusifin evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
122. Zöhrəbəyovun evi XIX əsr (Şuşa şəhəri)
123. Məşədi İbişin evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
124. Məşədi Zülfüqarın evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
125. Hacı Aslanın evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
126. Hacı Məlik oğlunun evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
127. Mir Həsən Vəzirovun evi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
128. Mamay məscidi - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
129. Mamay bulağı - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
130. Fərəməzovların evi - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
131. Bulaq (Hacı Yusifli məhəllə) - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
132. Bulaq (Ağadədəli məhəllə) - XIX əsr (Şuşa şəhəri)
133. Bulaq (Köçərli məhəllə) - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
134. Bulaq (Çuxur məhəllə) - XVIII əsr (Şuşa şəhəri)
135. Saxsı bulaq - XVIII əsr (Zarışlı kəndi)

The list of the monuments (the city of Shusha)

1. Kurgan — The Bronze Age (in north-west of Shusha)
2. Shusha and Shushakend stone box graves — end of the Bronze Age and beginning of the Iron Age (near the city of Shusha)
3. Shusha cave camp — (in the south of Shusha, on the left bank of the Dashalti River)
4. Necropolis stone box graves - the Iron Age (the village of Gaabulag)
5. Necropolis — end of the Bronze Age and beginning of the Iron Age (Dolanlar village)
6. Shusha Castle - 1751, (the city of Shusha)
7. Panah Khan's Palace — XVIII century (the city of Shusha)
8. Gara Boyuk Kənan's Tower - XVIII century (the city of Shusha)
9. Heydar Tomb -? (the city of Shusha)
10. Hajigullars' Estate — XVIII century (the city of Shusha)
11. Natavan's House— XVIII century (the city of Shusha)
12. Azad Bay's House - XVIII century (the city of Shusha)
13. Govhar Aga Mosque - 1768-1769 years
14. Ashagi (Lower) Govhar Aga Mosque - XVIII century (the city of Shusha)
15. Two-storeyed Caravanserai (Inn) - XIX century (the city of Shusha)
16. The Mehmandarovs' Estate Complex: mosque, home— XVIII century (the city of Shusha)
17. Ibrahim Khan's Tower - XVIII century (Dashalti village)

18. Isa Bulagi (Spring) - XIX century (not far from Shusha)
19. Ibrahim Khan's Castle - XVIII century (Dashalti village)
20. Uzeyir Hajibayov's Memorial House — XIX century (the city of Shusha)
21. Mukhtar Khanate Caravanserai — XVIII century (the city of Shusha)
22. Aga Gahraman Mirsiyab" Caravanserai — XVIII century (the city of Shusha)
23. Zulfugar Hajibayov's House - XIX century (the city of Shusha)
24. Mosque with Clock - XVIII century (the city of Shusha)
25. Ganja Gate - XVIII century (the city of Shusha)
26. A.Hagvediyev's House - XVIII century (the city of Shusha)
27. Gazanchi Church - XIX century (the city of Shusha)
28. Y.V.Chamanzaminli's House — XVIII century (the city of Shusha)
29. Upper Mosque Medrese (religious school for Moslems) — XVIII century (the city of Shusha)
30. Safarov Brothers' Caravanserai — XVIII century (the city of Shusha)
31. Tar-player Sadigjan's House - XVIII century (the city of Shusha)
32. Ugurlu Bay's House - XVIII century (the city of Shusha)
33. Khan Palace - XVIII century (the city of Shusha)
34. Shirin Su (Sweet water) Bath-house - XVIII century (the city of Shusha)
35. Singer Seyyid Shushunski's House - XIX century (the city of Shusha)
36. Poet M.P.Vagifs Mausoleum - XIX century (the city of Shusha)
37. Gasim Bay Zakir's House — XVIII century (the city of Shusha)
38. Madrased (Religious School for Moslems) — XVIII century (the city of Shusha)
39. The Behbudovs' House - XVIII century (the city of Shusha)
40. Firudin Bay's House - XVIII century (the city of Shusha)
41. M.M.Navvab's House - XVIII century (the city of Shusha)
42. Bulbul's House - XIX century (the city of Shusha)
43. F.B. Kocharli's House - XIX century (the city of Shusha)
44. Huseyn Bay's House - XVIII century (the city of Shusha)
45. Kechachi oglu Mahammad's House — XVIII century (the city of Shusha)
46. Caravanserai — XVIII century (the city of Shusha)
47. Garay Asadov's House - XVIII century (the city of Shusha)
48. S.S.Akhundov's House - XIX century (the city of Shusha)
49. J.Garyagdioglu's House - XVIII century (the city of Shusha)
50. Realni School Building - XX century (the city of Shusha)
51. Hospital Building — XX century (the city of Shusha)
52. Dwelling house - XIX century (the city of Shusha)
53. School for Girls — XIX century (the city of Shusha)
54. Aslan Gaashanov's House — XIX century (the city of Shusha)
55. Mashadi Ibrahim's House - XIX century (the city of Shusha)
56. Dwelling house — XVIII century (the city of Shusha)
57. Mashadi Novruz's House — XIX century (the city of Shusha)

58. Hassan Aga's House — XIX century (the city of Shusha)
59. Dwelling house- XIX century (the city of Shusha)
60. Dwelling house— XVIII century (the city of Shusha)
61. Sukur Bay's House — XIX century (the city of Shusha)
62. Safargulu Aga's House - XVIII century (the city of Shusha)
63. Church remainders -? (the city of Shusha)
64. Tomb—? (the city of Shusha)
65. Spring — XVIII century (the city of Shusha)
66. "Lachin" Water Cellar - XIX century (the city of Shusha)
67. Nunnery (religious school for catholic girls) — XVIII century (the city of Shusha)
68. Suleyman Vezirov's House - XIX century (the city of Shusha)
69. Bath-house - XIX century (the village of Malibeyli)
70. Mosque — XIX century (the village of Malibeyli)
71. Guttered spring — XIX century (the village of Malibeyli)
72. Administrative Building - XIX century (the village of Malibeyli)
73. Mamay Bay' House - XVIII century (the city of Shusha)
74. Mashadi Teymur's House - XVIII century (the city of Shusha)
75. Shor Bulag (Salty spring) - XVIII— XIX centuries (the city of Shusha)
76. Khalil Mammadov's House — XIX century (the city of Shusha)
77. Alakber Bay's House - XVIII century (the city of Shusha)
78. Mosque (Chukhur Residential areas) - XVIII century (the city of Shusha)
79. Latif Imanov's House — XVIII century (the city of Shusha)
80. Haji Abbas Mosque and Caravanserai — XVIII century (the city of Shusha)
81. Mardinli Mosque - XIX century (the city of Shusha)
82. Jahangir Bay's House — XVIII century (the city of Shusha)
83. Haji Mammad's House — XVIII century (the city of Shusha)
84. Haji Yusifs Mosque - XVIII century (the city of Shusha)
85. Mashadi Salman's House XVIII century (the city of Shusha)
86. Julfalar Mosque - XIX century (the city of Shusha)
87. Mill — early XX century (the city of Shusha)
88. Haji Alibala's House - XVIII century (the city of Shusha)
89. Kabla Azad's House - XIX century (the city of Shusha)
90. Haji Sadig's House — XIX century (the city of Shusha)
91. "Gol Gala" bulagi (Spring) — XVIII century (the city of Shusha)
92. Mashadi Suleyman's House — XVIII century (the city of Shusha)
93. Musavi's House — XVIII century (the city of Shusha)
94. Haji Mammad Bagir's House — XIX century (the city of Shusha)
95. Husi Hajiyev's House - XIX century (the city of Shusha)
96. Mashadi Zeynal Hatamov's House — XVIII century (the city of Shusha)
97. Mashadi Ali's House - XVIII century (the city of Shusha)

98. Mashadi Shahriyar's House - XVIII century (the city of Shusha)
99. Haji Dadash's House - XVIII century (the city of Shusha)
100. A. Azimov's House - XVIII century (the city of Shusha)
101. Mashadi Ibrahim's House - XVIII century (the city of Shusha)
102. Mashadi Jalal's House - XVIII century (the city of Shusha)
103. Meydan Bulagi (Square Spring) — XVIII century (the city of Shusha)
104. Haji Bashir's House — XVIII century (the city of Shusha)
105. Darzi (tailor) Bahrain's House — XVIII century (the city of Shusha)
106. Mashadi Huseyn's House - XVIII century (the city of Shusha)
107. Mammad Hassan oglu's House - XVIII century (the city of Shusha)
108. Kabla Mahammad's House - XIX century (the city of Shusha)
109. Khoja Marjanli Mosque - XVIII century (the city of Shusha)
110. Khoja Marjanli Bulagi (Spring) - XVIII century (the city of Shusha)
111. Bahman Mirza's House - XIX century (the city of Shusha)
112. Bahman Mirza's Fod store — XIX century (the city of Shusha)
113. Gulam Shah's House — XIX century (the city of Shusha)
114. N.B. Vazirov's House - XIX century (the city of Shusha)
115. Kocharli Mosque — XIX century (the city of Shusha)
116. Gululug Mosque — XVIII century (the city of Shusha)
117. Seyyid Majid's House - XVIII century (the city of Shusha)
118. Spring (Seyyid's Residential areas) - XVIII century (the city of Shusha)
119. Seyyidli Mosque - XVIII century (the city of Shusha)
120. Mashadi Gara's House - XVIII century (the city of Shusha)
121. Kabla Yusuf's House - XIX century (the city of Shusha)
122. Zohrabbayov's House — XIX century (the city of Shusha)
123. Mashadi Idris's House - XVIII century (the city of Shusha)
124. Mashadi Zulfugar's House — XIX century (the city of Shusha)
125. Haji Aslan's House — XVIII century (the city of Shusha)
126. Haji Malik oglu's House - XVIII century (the city of Shusha)
127. Mir Hassan Vazirov's House — XIX century (the city of Shusha)
128. Mamay Mosque — XIX century (the city of Shusha)
129. Mamay Bulagi (Spring) — XIX century (the city of Shusha)
130. The Farmazovs' House — XVIII century (the city of Shusha)
131. Bulag (Spring) (Haji Yusuf Residential areas) — XVIII century (the city of Shusha)
132. Bulag (Spring) (Agadadili Residential areas) — XIX century (the city of Shusha)
133. Bulag (Spring) (Kocharli Residential areas) — XVIII century (the city of Shusha)
134. Bulag (Spring) Chukhur Residential areas) — XVIII century (the city of Shusha)

135. Sakhsi Bulag (Pottery Spring) — XVIII century (the village of Zarisli)

Список памятников (Шуша)

1. Курган - бронзовый век (на северо-западе города Шуши)
2. Шушинские и Шушакендские каменные коробочные могилы - поздний бронзовый и ранний железный века (в окрестностях города Шуши)
3. Цепь Шушинских пещер - каменный век (на юге города Шуши, на левом берегу реки Дашалты)
4. Шушинский каменный коробочный некрополь - железный век (село Гарабулаг)
5. Некрополь - поздний бронзовый и ранний железный век (село Доланлар)
6. Крепость Шуша - 1751 год (город Шуша)
7. Дворец Панах хана - XVIII век (город Шуша)
8. Башня Гара Бёюк хана - XVIII век (город Шуша)
9. Мавзолей Гейдара - ? век (город Шуша)
10. Имение Гаджигуллов - XVIII век (город Шуша)
11. Дом Натаван - XVIII век (город Шуша)
12. Дом Асад бека - XVIII век (город Шуша)
13. Мечеть Гёвхар ага - 1768-1769 годы
14. Мечеть Нижний Гёвхар ага - XVIII век (город Шуша)
15. Двухэтажный каравансарай - XIX век (город Шуша)
16. Имущественный комплекс Мехмандаровых: мечеть, жилой дом - XVIII век (город Шуша)
17. Башня Ибрагим хана - XVIII век (село Дашалты)
18. Родник Иса - XIX век (вблизи города Шуши)
19. Замок Ибрагим хана - XVIII век (село Дашалты)
20. Дом-музей Узеира Гаджибекова - XIX век (город Шуша)
21. Каравансарай Ханлыг Мухтар - XVIII век (город Шуша)
22. Каравансарай Ага Гахраман Мирсияб оглу - XVIII век (город Шуша)
23. Дом Зульфигара Гаджибекова - XIX век (город Шуша)
24. Мечеть Саатлы - XVIII век (город Шуша)
25. Гянджинские Ворота - XVIII век (город Шуша)
26. Дом А.Агвердиева - XVIII век (город Шуша)
27. Церковь Газанчи - XIX век (город Шуша)
28. Дом Ю.В.Чеменземинли - XVIII век (город Шуша)
29. Верхняя мечеть медресе - XVIII век (город Шуша)
30. Каравансарай братьев Сафаровых - XVIII век (город Шуша)
31. Дом Тарзана Садыгджана - XVIII век (город Шуша)
32. Дом Угурлу бека - XVIII век (город Шуша)
33. Ханский сарай - XVIII век (город Шуша)

34. Баня Ширин су - XVIII век (город Шуша)
35. Дом певца Сеида Шихлинского - XIX век (город Шуша)
36. Мавзолей поэта М.П.Вагифа - XX век (город Шуша)
37. Дом Касум бека Закира - XVIII век (город Шуша)
38. Медресе - XVIII век (город Шуша)
39. Дом Бехбутова - XVIII век (город Шуша)
40. Дом Фирудин бека - XVIII век (город Шуша)
41. Дом М.М.Навваба - XVIII век (город Шуша)
42. Дом Бюльбюля - XIX век (город Шуша)
43. Дом Ф.Б.Кёчерли - XIX век (город Шуша)
44. Дом Гусеин бека - XVIII век (город Шуша)
45. Дом Кечачи оглу Мухаммеда - XIX век (город Шуша)
46. Каравансарай - XVIII век (город Шуша)
47. Дом Герая Асадова - XVIII век (город Шуша)
48. Дом С.С.Ахундова - XIX век (город Шуша)
49. Дом Дж.Гарйагдыоглу - XVIII век (город Шуша)
50. Здание реальной школы - XX век (город Шуша)
51. Здание больницы - XIX век (город Шуша)
52. Жилое здание - XIX век (город Шуша)
53. Школа для девочек - XIX век (город Шуша)
54. Дом Аслана Гарашарова - XIX век (город Шуша)
55. Жилой дом Мешади Ибрагима - XIX век (город Шуша)
56. Жилой дом - XVIII век (город Шуша)
57. Дом Мешади Новруза - XIX век (город Шуша)
58. Дом Гасан аги - XIX век (город Шуша)
59. Жилой дом - XIX век (город Шуша)
60. Жилой дом - XVIII век (город Шуша)
61. Дом Шукюр бека - XIX век (город Шуша)
62. Дом Джафаргулу аги - XVIII век (город Шуша)
63. Остатки церкви - ? век (город Шуша)
64. Мавзолей - ? век (город Шуша)
65. Родник - XVIII век (город Шуша)
66. Водное хранилище "Лачин" - XIX век (город Шуша)
67. Девичий монастырь - XVIII век (город Шуша)
68. Дом Сулеймана Везирова - XIX век (город Шуша)
69. Баня - XIX век (село Малыбейли)
70. Мечеть - XIX век (село Малыбейли)
71. Родник Новлу - XIX век (село Малыбейли)
72. Административное здание - XIX век (село Малыбейли)
73. Дом Мамай бека - XVIII век (город Шуша)
74. Дом Мешеди Теймура - XVIII век (город Шуша)

75. Родник Шор - XIX век. XVIII век (город Шуша)
76. Дом Халила Мамедова - XIX век (город Шуша)
77. Дом Алекпер бека - XIX век (город Шуша)
78. Мечеть, (мехелле Чухур) - XIX век (город Шуша)
79. Дом Летифа Иманова - XVIII век (город Шуша)
80. Мечеть Гаджи Аббаса и каравансарай - XVIII век (город Шуша)
81. Мечеть мердинли - XIX век (город Шуша)
82. Дом Джахангир бека - XVIII век (город Шуша)
83. Дом Гаджи Мамеда - XVIII век (город Шуша)
84. Мечеть гаджи Юсифли - XVIII век (город Шуша)
85. Дом Мешеди Саламана - XVIII век (город Шуша)
86. Мечеть Джульфалар - XIX век (город Шуша)
87. Мельница - начало XX века (город Шуша)
88. Дом Гаджи Алибалы - XVIII век (город Шуша)
89. Дом Кебле Азада - XIX век (город Шуша)
90. Дом Гаджи Садыха - XIX век (город Шуша)
91. Родник "Чёл гала" - XVIII век (город Шуша)
92. Дом Мешади Сулеймана - XVIII век (город Шуша)
93. Дом Мусави - XVIII век (город Шуша)
94. Дом Гаджи Мамед Багира - XIX век (город Шуша)
95. Дом Гуси Гаджиева - XIX век (город Шуша)
96. Дом Мешади Зейнала Хатамова - XVIII век (город Шуша)
97. Дом Мешади Али - XVIII век (город Шуша)
98. Дом Мешади Шахрияра - XVIII век (город Шуша)
99. Дом Гаджи Дадаша - XVIII век (город Шуша)
100. Дом А.Азимова - XVIII век (город Шуша)
101. Дом Мешади Ибрагимова - XVIII век (город Шуша)
102. Дом Мешади Джалала - XVIII век (город Шуша)
103. Родник на площади - XVIII век (город Шуша)
104. Дом Гаджи Башира - XVIII век (город Шуша)
105. Дом портного Бахрама - XVIII век (город Шуша)
106. Дом Мешади Гуси - XVIII век (город Шуша)
107. Дом Мухаммед Гасана - XVIII век (город Шуша)
108. Дом Келба Мухаммеда - XIX век (город Шуша)
109. Мечеть Ходжа Мерджанлы - XVIII век (город Шуша)
110. Родник Ходжа Мерджанлы - XVIII век (город Шуша)
111. Дом Бахмана Мирзы - XIX век (город Шуша)
112. Продовольственный амбар Бахмана Мирзы - XIX век (город Шуша)
113. Жилой дом Гулам Шаха - XIX век (город Шуша)
114. Дом Н.Б.Везирова - XIX век (город Шуша)
115. Мечеть Кечерли - XIX век (город Шуша)

116. Мечеть Гуюлуг - XVIII век (город Шуша)
117. Дом Сеида Меджида - XVIII век (город Шуша)
118. Родник (мехелле Сеидли) - XVIII век (город Шуша)
119. Мечеть Сеидли - XVIII век (город Шуша)
120. Дом Мешади Гары - XVIII век (город Шуша)
121. Дом Келба Юсифа - XIX век (город Шуша)
122. Дом Зохраббекова - XIX век (город Шуша)
123. Дом Мешади Ибиша - XVIII век (город Шуша)
124. Дом Мешади Зульфигара - XIX век (город Шуша)
125. Дом Гаджи Аслана - XVIII век (город Шуша)
126. Дом Гаджи Мелик оглу - XVIII век (город Шуша)
127. Дом Мир Гасана Везирова - XIX век (город Шуша)
128. Мамайская мечеть - XIX век (город Шуша)
129. Мамайский родник - XIX век (город Шуша)
130. Дом Феремезовых - XVIII век (город Шуша)
131. Родник (мехелле Гаджи Юсифли) - XVIII век (город Шуша)
132. Родник (мехелле Агадедели) - XIX век (город Шуша)
133. Родник (мехелле Кечерли) - XVIII век (город Шуша)
134. Родник (мехелле Чухур) - XVIII век (город Шуша)
135. Родник Сахсы - XVIII век (село Чарыслы)

Şuşa şəhərindən görünüş. The view of the city Shusha. Вид города Шуши.

1. Şuşa şəhərindən görünüş. The view of the city Shusha. Вид города Шуши.

2. Şuşa qalası Gəncə qapısı. XVIII əsr. Pənahəlixan tərəfindən əsası qoyulmuşdur. Shusha fortress. Ganja Gate, founded by Panahali Khan in VIII century. Город Шуша. Гянджинские вороша. XVIII век. Основаны Попахали ханом.

1. Şuşa şəhəri. Dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəyovun 100 illiyi münasibətilə keçirilən mərasim. 1985-ci il. Shusha. 100th anniversary ceremony to great composer Uzeyir Hacıbəyov, 1985. Город Шуша. Мероприятие, проводимое в честь 100-летия великого композитора Узеира Гаджибекова. 1985 год.

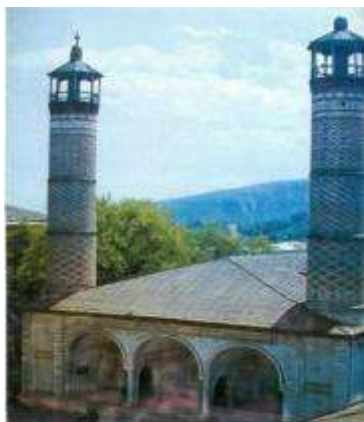
2. Şuşa. Rəssam-mütəfəkkir Nəvvabın qəbirüstü abidəsi. Shusha. Tombstone to great artist and thinker Navvab. Шуша. Надгробный памятник художника-просветителя Навваба.

1. Şuşa Ağdam yolu üzərində olan birtağlı daş körpü. XII əsrdə tikilmiş, XIX əsrdə isə Xurşidbanu Natəvan tərəfindən yenidən bərpa edilmişdir. Shusha. One-arched stone bridge on Aghdam way, built in XII century, reconstructed by Khurshudbanu Natavan in XIX century. Шуша. Односводный каменный мост на пути в Агдам. Построен в XII веке, в XIX веке был реставрирован Хуршудбану Натаваном.

2. Şuşa şəhəri. Bazarbaşı. Qarabağlı Mehdiqulu xanın qızı məşhur Azərbaycan şairəsi Xurşudbanu Natəvanın (1832-1897) tikirdiyi karvansaray. XIX əsr. Shusha. "Bazarbashi" Caravanserai built by famous Azerbaijan poetess Khurshudbanu Natavan (1832-1897). XIX century. Город Шуша. Рыночная площадь. Каравансарай (постоялый двор), построенный дочерью Карабахского Мехтигули хана, известной азербайджанской поэтессой Хуршудбану Натаван (1832-1897). XIX век.

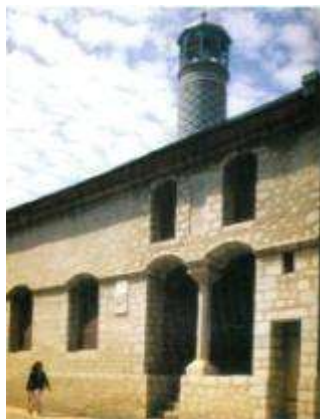
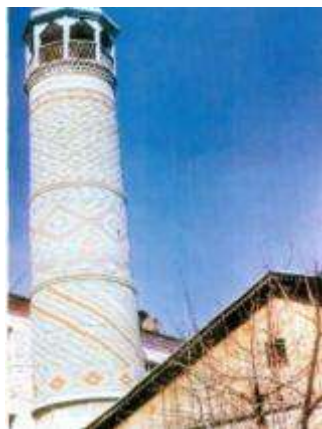

1. Şuşa şəhəri. Qarabağ fəvqəladə komissiyasının sədri, Azərbaycan SSR Xalq Ədliyyə komissarı və prokuroru olmuş Hüsü Hacıyevin (1897-1931) evi. Shusha. Husu Həjiyev 's House, Chairman of Karabakh Extraordinary Commission, National Justice Commissar and Prosecutor-General (1897-1931). Город Шуша. Дом председателя чрезвычайной комиссии Карабаха, Народного юридического комиссара и прокурора Азербайджанской ССР Гуси Гаджиева (1897-1931).
2. Şuşa şəhəri. Yuxarı Gövhər ağa məscidi. Shusha. Yukhari (Upper) Govhar aga mosque. Город Шуша. Мечеть Юхары Гёвхар Ага.
3. Şuşa şəhəri. Görkəmli Azərbaycan xanəndəsi Xan Şuşinski'nin (1901-1979) evi. Shusha. Prominent Azerbaijan singer Khan Shushinski's House ((1901-1979). Город Шуша. Дом выдающегося азербайджанского певца Хана Шушинского (1901-1979).
4. Şuşa şəhəri. Zöhrabbəyovların imarəti. (Memar Səfixan Qarabağlı.) XIX əsr işğala qədər Şuşa Rəsm qalareyası idi. Shusha. The Zohrabbeysovs' mansion (Architect Safikhan Karabakli.) XIX century. It used to be the Art Gallery before the occupation. Город Шуша. Имение Зохраббековых. (Зодчий Сафихан Карабахлы) XIX век. До оккупации являлась Шушинской Художественной Галлереей.

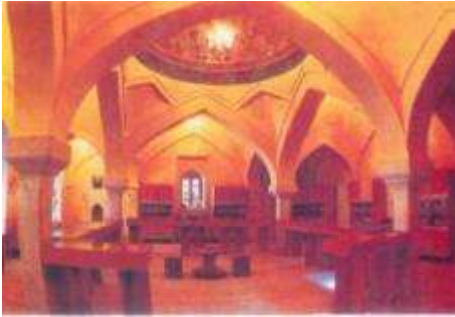
1. Şuşa şəhəri. Zöhrabbəyovların imarəti. (Memar Səfixan Qarabağlı.) XIX əsr İşğala qədər Şuşa Rəsm qalareyası idi. Shusha. The Zohrabbeyovs' mansion (Architect Safikhan Karabakli.) XIX century. It used to be the Art Gallery before the occupation. Город Шуша. Имение Зохраббековых. (Зодчий Сафихан Карабахлы) XIX век. До оккупации являлась Шушинской Художественной Галлереей.
2. Şuşa şəhəri. "Gövhər ağa" məscidinin minarələri. Shusha. "Govhar aga" mosque minarets. Город Шуша. Минареты мечети "Гевхар ага".
3. Şuşa şəhəri. Aşağı Gövhər ağa məscidi. Shusha. Ashagi (Lower) Govhar aga Mosque. Город Шуша. Мечеть Ашагы Гёвхар ага.

1 və 2. Şuşa şəhəri "Saatlı" məscidi. Memar Kərbəlayi Səfihən Qarabağlı 1883-cü il. Bu məscid Pənah Əli xanın 1759-cu ildə tikdirdiyi məscidin yerində tikilmişdir. Məsciddə fəaliyyət göstərən mədrəsədə məşhur şair Molla Pənah Vəqif dərş demişdir. Shusha. "Saatlı" Mosque (Mosque with a Clock). Architect Karbalayi Safikhən Garabağlı, 1883. It was raised on the place of the mosque built by Panah Ali khan, in 1759. Prominent Azerbaijan poet M.P. Vəqif taught at madrasa functioning in the mosque. Город Шуша. Мечеть "Саатлы". Зодчий Кербалаи Сафихан Карабахлы. 1883 год. Эта мечеть была построена на месте мечети, построенной Панахали ханом в 1759 году. В действующей медресе мечети преподавал известный поэт Молла Панах Вагиф.

3. Şuşa şəhəri "Hacı Yusifli" məhəlləsi. Məscid. Shusha "Hacı Yusifli" residential area. Mosque. Город Шуша. Двор "Гаджи Юсифли" Мечеть.

4. Şuşa şəhəri "Hacı Miranlı" məhəlləsi. Məscid. Shusha "Hacı Miranlı" residential area. Mosque. Город Шуша. Двор "Гаджи Мирджанлы". Мечеть.

1. Şuşa şəhəri. "Hamamqabağı" məhəlləsi. Məscid. Shusha. "Hamamqabağı (Bath-house front)" residential area. Mosque. Город Шуша. Двор "Хамамгабагы". Мечеть.
2. Şuşa şəhəri. Mehmandarovların məscidi. Shusha. The Mehmandarovs' Mosque. Город Шуша. Мечеть Мехмандаровых.
3. Şuşa şəhəri. Təzə məhəllə məscidinin içi. Sovetlər dönməində bura kitabxana kimi fəaliyyət göstərmiş. Shusha. Interior of "Teze Mehelle (New residential area) Mosque. During the soviet times it was a library. Город Шуша. В мечети Тезе мөхелле. Во времена советов эта мечеть действовала как библиотека.
4. Şuşa şəhəri. "Mərdinli" məhəlləsi. "Şirin su hamamı". Daxildən görünüşü. Shusha. "Mardinli" residential area. "Şirin su (Sweet water) bath-house". Inner view. Город Шуша. Двор "Мердинли". Баня "Ширин су". Вид изнутри.

1. Şuşa şəhəri. "Qış teatri"nin yanındakı bulaq. XIX əsr. Shusha. Spring next to "Gish teatri" (Winter Theatre)", XIX century. Город Шуша. Родник рядом с "Зимним театром". XIX век.
2. Şuşa şəhəri. "Şor bulağı". Shusha. "Shor bulagi" (Salty spring). Город Шуша. Родник "Шор булагы".
3. Şuşa şəhəri, Qarabağlı Mehdiqulu xanın qızı məşhur Azərbaycan şairəsi Xurşudbanu Natəvanın (1832-1897) Şuşaya çəkdirdiyi bulaq. Shusha, The spring was constructed by a famous Azerbaijan poetess Khurshudbanu Natavan (1832-1897), daughter of Mehdiguli khan, from Karabakh. Город Шуша. Родник, проведенный в Шушу дочерью Карабахского Мехтигули хана, известной азербайджанской поэтессой Хуршудбану Натаван (1832-1897).
4. Şuşa şəhəri. "Çuxur məhəllə bulağı". Shusha. "Chukhur mahalla bulagi" (spring). Город Шуша. Родник "Чухур мехле булагы".

1. Şuşa şəhəri. Hərbi xadim, artilləriya general-leytenantı, Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin hərbi naziri Səməd bəy Mehmandarovun (1857-1931) ev kompleksi. Shusha. Samad bey Mehmandarov's House (1857-1931) Military Minister of Azerbaijan People's Republic Military man, artillerist, general-lieutenant. Город Шуша. Жилищный комплекс военного деятеля, генерал-лейтенанта артиллерии, военного министра Азербайджанской Демократической Республики Самед бека Мехмандарова (1857-1931).

2. Şuşa şəhəri. Əsəd bəyin imarəti. Shusha. Asadbey's Mansion. Город Шуша. Имение Асад бека.

3. Şuşa şəhəri. Bəstəkar Zülfüqar Hacıbəylinin (1884-1950) evi. Shusha. Great composer Zulfugar Hajibeyov's House (1884-1950). Город Шуша. Дом композитора Зюльфигара Гаджиева (1884-1950).

4. Şuşa şəhəri, "Təzə məhəllə bulacağı". Shusha, "Teze mehelle bulagi". (spring in a new residential area). Город Шуша. Родник "Те́зе мехелле булагы".

1. Şuşa şəhəri. Hərbi xadim, artilleriya general-leytenantı, Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin hərbi naziri Səmədbəy Mehmandarovun (1857-1931) ev kompleksi. Shusha. Samadbey Menmandarov's House (1857-1931) Military Minister of Azerbaijan People's Republic Military man, artilleryman, general-lieutenant. Город Шуша. Жилищный комплекс военного деятеля, генерал-лейтенанта артиллерии, военного министра Азербайджанской Демократической Республики Самед бека Мехмандарова (1857-1931).

2. Şuşa şəhəri. "Hamamqabağı" məhəlləsi. Shusha. "Hamamgabagi (Bath-house front)" residential area. Город Шуша. Двор "Хамамгабагы".

3 və 4. Şuşa şəhəri. "Mamayı" məhəlləsi. Shusha. "Mamayi" residential area. Город Шуша. Двор "Мамаи".

1. Şuşa şəhəri. Zərgər usta Məhəmmədin evi. Shusha. Goldsmith Mahammad's house. Город Шуша. Дом ювелира Мастера Мухаммеда.
2. Şuşa şəhəri. Seyidli məhəlləsi. Məşhur xanəndə Cabbar Qaryağdıoğlunun evi. (sağda). Shusha. Seyidli residential area. Famous singer Jabbar Garyagdioglu 's house, (on the left). Город Шуша. Двор Сеидли. Дом известного певца Джаббара Гарйагдыоглу (справа).
3. Şuşa. İsa bulağı. Shusha. "İsa bulağı" (spring). Шуша. Родник "Иса булагы".
4. Şuşa şəhəri. "Çöl-qala" məhəlləsi. Shusha. "Chol-Gala" (Lake-Castle) residential area. Город Шуша. Двор "Чёл гала".

1. Şuşa şəhəri. Dəmirçi Məşədi Tağının evi. Shusha. Smith Mashadi Tagi's house. Город Шуша. Дом Кузнеца Мешеди Таги.
2. Şuşa şəhəri. "Mərdinli" məhəlləsi. Sağda "Şirin su hamamı". Shusha. "Mardinli" residential area. "Shirin su (Sweet water) bath-house" on the right. Город Шуша. Двор "Мердинли". Баня "Ширин су" (справа).
3. Şuşa şəhəri. Qarabağ xanı İbrahim xanın qızı Qarabəyim ağanın qəsri (1781-1831). The city of Shusha. Qarabeyim aga's (1781-1831), castle the daughter of Karabakh Ibrahim Khan. Город Шуша. Крепость дочери Карабахского хана Ибрагим хана Гарабеим аги (1781-1831).
4. Şuşa qalası Gəncə qapısı. XVIII əsr. Pənahəlixan tərəfindən əsası qoyulmuşdur. Shusha fortress. Ganja Gate, founded by Panahali Khan in VIII century. Город Шуша. Гянджинские ворота. XVIII век. Основаны Панахали ханом.

1 və 3. Şuşa qalası Gəncə qapısı. Pənahəlixan tərəfindən əsası qoyulmuşdur. XVIII əsr. Shusha fortress. Ganja Gate, founded by Panahali Khan in XVIII century. Город Шуша. Гянджинские ворота. XVIII век. Основаны Панахали ханом.

2. Şuşa şəhəri. Azərbaycan vokal sənətinin banisi, dünya şöhrətli müğənni Bülbülün büstü. (1897-1991). The city of Shusha. The bust to the worldfamous Bulbul, the founder of Azerbaijan vocal music (1897-1991). Город Шуша. Бюст основоположника азербайджанского вокального искусства, всемирно известного певца Бюльбюля (1897-1991).

4. Şuşa şəhəri. Mineral su mənhələri. The city of Shusha. Mineral water resources. Город Шуша. Минеральные водные источники.

1. Şuşa şəhəri. Qış teatrı 1873-cü il. The city of Shusha. Winter Theatre. 1873. Город Шуша. Зимний театр. 1873 год.

2. Şuşa şəhəri. Yay klubu 1903-cü il. The city of Shusha. Summer Club. 1903. Город Шуша. Летный клуб. 1903 год.

1. Şuşa şəhəri. Mədəniyyət evi. The city of Shusha. Culture House. Город Шуша. Дом культуры.
2. Şuşa şəhəri. Dünya şöhrətli Azərbaycan bəstəkarı, Şərqdə ilk operanın banisi Üzeyir Hacıbəylinin (1885-1948) büstü. The city of Shusha. The bust to the world famous Azerbaijan composer Uzeyir Hajibeyov, the founder of the first opera in the East (1885-1948). Город Шуша. Бюст всемирно известного азербайджанского композитора, основоположника оперы на Востоке Узеира Гаджибекова (1885-1948).
3. Şuşa şəhəri. XVIII əsrin yaşayış evi. The city of Shusha. XVIII century dwelling house. Город Шуша. Жилой дом XVIII века.
4. Şuşa şəhəri. Azərbaycan vokal sənətinin banisi, dünya şöhrətli müğənni Bülbülün (1897-1961) ev muzeyinin qarşısındakı barilyefi. The city of Shusha. Bust-relief to the world famous singer-vocalist Bulbul, the founder of Azerbaijan vocal music (1897-1961) in front of his Memorial House. Город Шуша. Барельеф перед домом-музеем основоположника азербайджанского вокального искусства, всемирно известного певца Бюльбюля (1897-1991).

1. Şuşa şəhəri. Azərbaycan vokal sənətinin banisi, dünya şöhrətli müğənni Bülbülün (1897-1961) ev muzeyi. The city of Shusha. Memorial House of the world famous singer- viocalist Bulbul, the founder of Azerbaijan vocal music (1897-1961). Город Шуша. Дом-музей основоположника азербайджанского вокального искусства, всемирно известного певца Бюльбюля (1897-1991).

2. Şuşa şəhəri. Qarabağ mehmanxanası. The city of Shusha. Karahakh Hotel. Город Шуша. Гостиница Карабах.

3. Şuşa şəhəri. Dünya şöhrətli Azərbaycan bəstəkarı, Şərqdə ilk operanın banisi Üzeyir Hacıbəylinin (1885-1948) ev muzeyi. XIX əsr. The city of Shusha. Memorial House of the world famous Azerbaijan composer, musician Üzeyir Hacıbəyov, the founder of the first opera in the East (1885-1948). Город Шуша. Дом-музей всемирно известного азербайджанского композитора, основоположника оперы на Востоке Узеира Гаджибекова (1885-1948). XIX век.

1. Şuşa şəhəri. Dünya şöhrətli Azərbaycan bəstəkarı, Şərqdə ilk operanın banisi Üzeyir Hacıbəylinin (1885-1948) ev muzeyi. XIX əsr. The city of Shusha. Memorial House of the world famous Azerbaijan composer, musician Uzeyir Hajibeyov, the founder of the first opera in the East (1885-1948). Город Шуша. Дом-музей всемирно известного азербайджанского композитора, основоположника оперы на Востоке Узеира Гаджибекова (1885-1948). XIX век.

2 və 3. Şuşa şəhəri. Hacıqulların malikanəsi XVIII əsr. The city of Shusha The mansion of the Hajigullars. XVIII century. Город Шуша. Имение Гаджигулли. XVIII век.

4. Şuşa şəhəri, Qarabağlı Mehdiqulu xanın qızı məhşur Azərbaycan şairəsi Xurşudbanu Natəvanın (1832-1897) müllkü. Shusha. The bust to the famous Azerbaijan poetess Hurshudbanu Natavan (1832-1897), the daughter of Karabakhian Mehdiqulu Khan. 1982. Город Шуша. Имение дочери Карабахского Мехтигули хана, известной азербайджанской поэтессы Хуршудбану Натаван (1832-1897).

1. Şuşa şəhəri, Qarabağlı Mehdiqulu xanın qızı məhşur Azərbaycan şairəsi Xurşudbanu Natəvanın (1832-1897) büstü. 1982-ci il. Shusha. The bust to the famous Azerbaijan poetess Hurshudbanu Natavan (1832-1897), the daughter of Karabakhian Mehdigulu Khan. 1982. Город Шуша. Бюст дочери Карабахского Мехтигули хана, известной азербайджанской поэтессы Хуршудбану Натаван (1832-1897). 1982 год.

2 və 3. Şuşa şəhəri, Qarabağlı Mehdiqulu xanın qızı məhşur Azərbaycan şairəsi Xurşudbanu Natəvanın (1832-1897) mülkü. Shusha. The bust to the famous Azerbaijan poetess Hurshudbanu Natavan (1832-1897), the daughter of Karabakhian Mehdigulu Khan. 1982. Город Шуша. Имение дочери Карабахского Мехтигули хана, известной азербайджанской поэтессы Хуршудбану Натаван (1832-1897).

4. Şuşa şəhəri. Görkəmli Azərbaycan şairi, Qarabağ xanının vəzirli Molla Pənah Vəqifin (1717-1797) evinin qarşısındakı büstü. Shusha. The bust to great Azerbaijan poet, Molla Pənah Vəqif, Karahakh khan's vezir in front of his house (1717-1797). Город Шуша. Бюст перед домом выдающегося азербайджанского поэта, везира Карабахского хана Моллы Папаха Вагифа (1717-1797).

1. Şuşa şəhəri. Görkəmli Azərbaycan şairi, Qarabağ xanının vəziri Molla Pənah Vaqifin (1717-1797) məzarı. Shusha. Molla Panah Vagif's (1717-1797) grave, Azerbaijan poet and Karabakh khan 's vezir. Город Шуша. Могила выдающегося азербайджанского поэта, везира Карабахского хана Моллы Панаха Вагифа (1717-1797).

2. Şuşa şəhəri. Məscid. The city of Shusha. Mosque. Город Шуша. Мечеть.

3. Şuşa şəhəri. Xan evi. Shusha. Khan's Palace. Город Шуша. Дворец.

4. Şuşa şəhəri. Görkəmli Azərbaycan şairi, Qarabağ xanının vəziri Molla Pənah Vaqifin (1717-1797) məqbərəsi. Shusha. Molla Panah Vagif's Mausoleum, great Azerbaijan poet and Karabakh khan's vizier (1717-1797). Город Шуша. Мавзолей выдающегося азербайджанского поэта, везира Карабахского хана Моллы Панаха Вагифа (1717-1797).

1, 2 və 4. Şuşa qalası. Qala divarları. XVIII əsr. The city of Shusha. Fortress wall. XVIII century. Крепость Шуша. Крепостная стена. XVIII век.

3. Şuşa şəhərinin erməni işğalından əvvəl məşhur Cıdır düzü. The city of Shusha. Famous Jidir Duzu (hippodrome) before the occupation. Город Шуша. Джидыр дюзю до оккупации армянами.

5. Şuşa şəhəri. Realni məktəbi. 1906. The city of Shusha. Realni school. 1906. Город Шуша. Реальная школа. 1906.

6. XX əsrin əvvəlləri ermənilər tərəfindən yandırılmış Şuşa şəhərindən bir görüntü. The view of burnt Shusha. It was burnt by Armenians at the beginning of XX century. Вид города Шуши, сожженного армянами в начале XX века.

XOCALI RAYONU

Xocalı rayonu. İşğal olunub - 26 fevral 1992-ci il.

Khojaly region. Occupied - February 26, 1992.

Ходжалинский район. Оккупирован - 26 февраля 1992 года.

Abidələrin siyahısı (Xocalı)

1. Daş qutu nekropolu - tunc dövrü (Xocalı şəhəri Əsgəran dağı)
2. Nekropol - ilk tunc və orta tunc dövrü (Xankəndidən cənubda)
3. Xocalı kurqanları - ilk tunc və dəmir dövrü (Xocalı rayonu)
4. Küp qəbirləri nekropolu - ilk orta əsrlər (Xankəndinin ərazisində)
5. Kurqan - dəmir dövrü (Xankəndi yaxınlığında)
6. Xankəndi kurqanları - tunc dövrü (Xankəndidən şimalda)
7. Xaçınçay nekropolu - ilk tunc və orta tunc dövrü (Seyidşən kəndindən şimal-şərqdə)
8. Küp qəbirləri nekropolu - tunc dövrü (Armudlu kəndindən 2 km. İlis kəndinə tərəf)
9. Kurqan - tunc dövrü (Armudlu kəndindən 15 km aralı, İlis çayının sahilində)
10. Daş qutu nekropolu - dəmir dövrü (Armudlu kəndi, qəbristanlığın yaxınlığında)
11. Köhnə qəbristanlıq - tunc dövrü (Çanaqçı kəndi)
12. Daş qutu nekropolu - dəmir dövrü (Saruşen kəndi)
13. Daş qutu nekropolu - dəmir dövrü (Saruşen kəndi, dağın ətəyində)
14. Dairəvi məbəd - 1356-1357-ci il (Xocalı şəhəri)
15. Türbə - XIV əsr (Xocalı şəhəri)
16. Alban məbədi – 1100-cü il (Çanaxçı kəndi)
17. Alban məbədi – 1065-ci il (Çanaxçı kəndi)
18. Alban məbədi - 905-ci il (Şuşa kəndi)
19. Alban məbədi - 1122-ci il (Xansıx kəndi)
20. Alban məbədi - 1100-cü il (Xaçmaz kəndi)
21. Alban məbədi - 1202-ci il (Armudlu kəndi)
22. Qala - X əsr (Maşxmaat kəndi)
23. Qırxlar qalası - orta əsrlər (Badara kəndi)
24. Məbəd kompleksi - VII əsr (Badara kəndi)
25. Qala - IX əsr (Daşbaşı kəndi)
26. Əsgəran qalası - XVIII əsr (Əsgəran qəsəbəsi)
27. Aslan qalası - IX əsr (Anabert kəndi)
28. Məbəd - XIII əsr (Xanabad kəndi)

The list of the monuments (Khojaly)

1. Stone box necropolis - The Bronze Age (Khojali city, the Askeran Mountain)
2. Necropolis — the early Bronze Age (in the north of Khankendy)
3. Khojali kurgans - the early Bronze and Iron Ages (Khojaly region)
4. Bowl shaped graves necropolis — the early Middle Ages (in Khankendy territory)
5. Kurgan - the Iron Ages (near Khankendy)

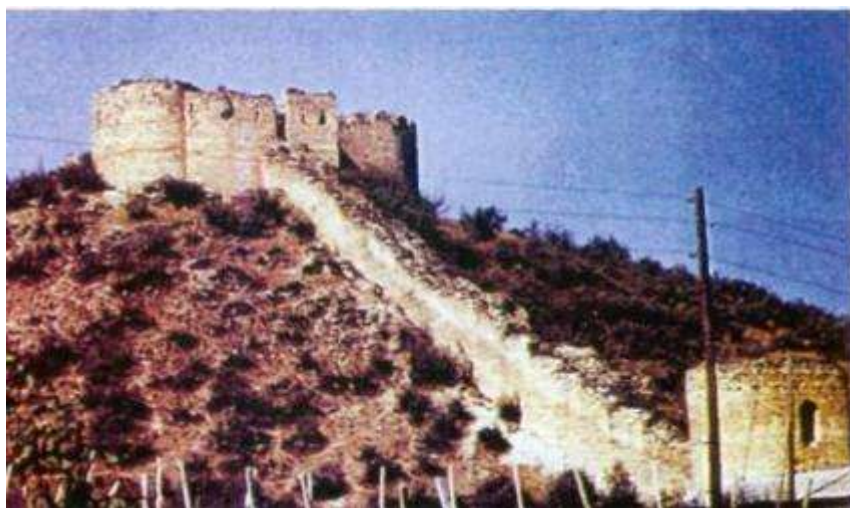

6. Khankendy kurgans - The Bronze Age (in the north of Khankendy)
7. Khachinchay necropolis - the early and middle Bronze (in the north-east of Seyidshan village)
8. Bowl shaped graves necropolis - The Bronze Age (towards Ilis village, 2 km from Armudlu village)
9. Kurgan - The Bronze Age (at 15 km distance from Armudlu village, on the bank of the Ilis River)
10. Stone grave necropolis - the Iron Age (Armudlu village, near cemetery)
11. Ancient cemetery - The Bronze Age (Chanagchi village)
12. Stone box necropolis - the Iron Age (Sarushen village)
13. Stone box necropolis - the Iron Age (Sarushen village, at the foot of the mountain)
14. Round temple - 1356-1357 years, (Khojaly city)
15. Tomb - XIV century (Khojaly city)
16. Albanian temple - 1100, (Chanagchi village)
17. Albanian temple - 1065, (Chanagchi village)
18. Albanian temple - 905, (Shushavillage)
19. Albanian temple - 1122, (Khanzikh village)
20. Albanian temple - 1100, (Khachmaz village)
21. Albanian temple - 1202, (Armudlu village)
22. Castle - X century (Mashkhmaat village)
23. Girkhlar castle - the Middle Ages (Badara village)
24. Temple complex - VII century (Badara village)
25. Castle - IX century (Dashbashi village)
26. Askeran castle - XVIII century (Askeran settlement)
27. Asian (lion) castle - IX century (Anabert village)
28. Temple - XIII century (Khanabad village)

Список памятников (Ходжалы)

1. Некрополь каменных коробок - бронзовый век (город Ходжалы, гора Аскеран)
2. Некрополь - ранний бронзовый и средний бронзовый века (на юге от Ханкенди)
3. Ходжалинские курганы - ранний бронзовый и железный века (Ходжалинский район)
4. Некрополь ступочных могил - ранние средние века (на территории Ханкенди)
5. Курган - железный век (вблизи Ханкенди)
6. Курганы Ханкенди - бронзовый век (на севере от Ханкенди)

7. Некрополь Хачинчай - ранний бронзовый и средний бронзовый века (на северо-востоке от села Сеидшан)
8. Некрополь ступочных могил - бронзовый век (на расстоянии 2 км от села Армудлу по направлению к селу Илис)
9. Курган - бронзовый век (на расстоянии 15 км от села Армудлу, на берегу реки Илис)
10. Некрополь ступочных могил - железный век (село Армудлу, вблизи кладбища)
11. Старое кладбище - бронзовый век (село Чанагчы)
12. Некрополь каменных коробок - железный век (село Сарушен)
13. Некрополь каменных коробок - железный век (село Сарушен, в предгорьях)
14. Круглый храм - 1356-1357 год (город Ходжалы)
15. Мавзолей - XIV век (город Ходжалы)
16. Албанский храм - 1100 год (село Чанахчы)
17. Албанский храм - 1065 год (село Чанахчы)
18. Албанский храм - 905 год (село Шуша)
19. Албанский храм - 1122 год (село Хансых)
20. Албанский храм - 1100 год (село Хачмаз)
21. Албанский храм - 1202 год (село Армудлу)
22. Крепость - X век (село Машхмаат)
23. Крепость Гырхлар - средние века (село Бадара)
24. Храмовый комплекс - VII век (село Бадара)
25. Крепость - IX век (село Дашбаши)
26. Крепость Аскеран - XVIII век (поселок Аскеран)
27. Крепость Аслан - IX век (село Анаберт)
28. Храм - XIII век (село Ханабад)

1. Xocalı rayonu. Xankəndi şəhəri Diyarşünaslıq muzeyi. 1991-ci ildə ermənilər tərəfindən bütün eksponatları oğurlanaraq məhv edilmişdir. Khojalı region. The Ethnography Museum in Hankendy city. All the exhibits in the museum were stolen by the Armenians in 1991. Ходжалинский район. Краеведческий музей города Ханкенди. Уничтожен армянами в 1991 году. Все экспонаты расхищены.

2. Xocalı rayonu. Əsgəran qalasının aşağıdan görünüşü. XVIII əsr. Khojalı region. The view of Askeran castle. XVIII century, Ходжалинский район. Аскеранская крепость. Вид снизу. XVIII век.

Xocalı rayonu, Əsgəran qalası. XVIII əsr. Qala divarının görünüşü. Khojalı region. Askeran castle. XVIII century.
The view of the castle walls. Ходжалинский район. Аскеранскал крепость. XVIII век. Вид крепостной стены.

1 və 2. Xocalı rayonu. Əsgəran qalası. XVIII əsr. Qala divarının görünüşü. Khojaly region. Askeran castle. XVIII century. The view of the castle walls. Ходжалинский район. Аскеранская крепость. XVIII век. Вид крепостной стены.

3. Xocalı rayonu. Əsgəran qalası. XVIII əsr. Qala divarının görünüşü. Khojaly region. Askeran castle. XVIII century. The view of the castle walls. Ходжалинский район. Аскеранская крепость. XVIII век. Вид крепостной стены.

4. Xocalı rayonu. Qədim məqbərə. Khojaly region. Ancient tomb. Ходжалинский район. Древний мавзолей.

LAÇIN RAYONU

Laçın rayonu. İşğal olunub -18 may 1992-ci il.

Lachin region. Occupied - May 18, 1992

Лачинский район. Оккупирован - 18 мая 1992 года

Abidələrin siyahısı (Laçın)

1. Daş qutusu – dəmir dövrü (Abdallar kəndi)
2. Qurqan - Dəmir dövrü (Cicimli kəndi)
3. "Qızqəbri" kurqanı - dəmir dövrü (Cicimli kəndi)
4. Qurqan - dəmir dövrü (Cicimli kəndi)
5. Qurqan - tunc dövrü (Ziyrik kəndi)
6. Qurqan - dəmir dövrü (Hoçaz kəndi)
7. Qurqan - dəmir dövrü (Güləbird kəndi)
8. Mağara məbədi - V əsr (Hoçaz kəndi)
9. Məbəd - XIX əsr (Ağoğlan çayının sahilində)
10. Məlik Əjdər türbəsi - XIV əsr (Cicimli kəndi)
11. Türbə - XVII-XVIII əsrlər (Cicimli kəndi)
12. Bulaq - XV əsr (Quşçu kəndi)
13. Behbudlu bulağı - XV əsr (Göybulaq kəndi)
14. Daşbulaq bulağı - XVII əsr (Pircahan kəndi)
15. Bulaq - XVII əsr (Sus kəndi)
16. Bulaq - XVII əsr (Seyidlər kəndi)
17. Məbəd - XVII əsr (Hoçaz kəndi)
18. Körpü - XVIII əsr (Böyqala kəndi, Həkəri çayının üzərində)
19. Türbə - ? (Güləbird kəndi)
20. Həmzə Soltan sarayı - 1761-ci il (Hüsülü kəndi)
21. Soltan Əhməd sarayı - ? (Soltanlar kəndi)
22. Soltan Baba türbəsi - XIX əsr (Zeyvə kəndi)
23. Şeyx Əhməd türbəsi - XIX əsr (Zeyvə kəndi)
24. Türbə - XIX əsr (Zeyvə kəndi)
25. Kafir-Qala - XVII əsr (Zeyvə kəndi)
26. Məscid - 1718-ci il (Qaraqışlaq kəndi)
27. Qala - XI əsr (Qaraqışlaq kəndi)
28. Dəmirovlu Pir məbədi - XI əsr (Qaraqışlaq kəndi)
29. Məscid - ? (Piçəniz kəndi)
30. Məbəd - XVII əsr (Piçəniz kəndi)
31. Məbəd - XII əsr (Qorçu kəndi)
32. Məbəd - X əsr (Aşağı Fərəcən kəndi)
33. Məbəd - XV əsr (Şəlvə kəndi)
34. Məbəd - XVI əsr (Əhmədli kəndi)
35. "Abad xeyir" türbəsi - XVI əsr (Əhmədli kəndi)
36. Körpü - XIX əsr (Əhmədli kəndi)
37. Məbəd - XV əsr (Minkənd kəndi)
38. İki tağlı məbəd - XIX əsr (Minkənd kəndi)
39. Bir tağlı məbəd - XIX əsr (Minkənd kəndi)

40. Mağara qalası - XV əsr (Güləbird kəndi)
41. Sınıq körpü - XV əsr (Ağdərə kəndi)
42. Qala - XIX əsr (Quşçu kəndi)
43. Sadınlar qalaçığı - XIX əsr (Quşçu kəndi)
44. Körpü - XIX əsr (Qaraqaş yaylağı)
45. Birtağlı körpü - XIX əsr (Zabux kəndi)
46. Körpü - XIX əsr (Zabux kəndi)
47. Sınıq körpü - XIX əsr (Malxələf kəndi)
48. Qala - XV əsr (Mirik kəndi)
49. Məbəd - XV əsr (Mirik kəndi)
50. Körpü - XIX əsr (Pircahan kəndi)
51. Körpü - XIX əsr (Pircahan kəndi)
52. Körpü - XIX əsr (Seyidlər kəndi)
53. Məbəd - XIX əsr (Sonasar kəndi)
54. Körpü - XIX əsr (Şeytanlı kəndi)
55. Məbəd - XVII əsr (Sadınlar kəndi)
56. Ağoğlan qəsri - IX əsr (Kosalər kəndi)
57. Uşaq qalası - XV əsr (Quşçu kəndi)
58. Kərbəlayı Behbudalı bulağı - XV əsr (Mirik kəndi)
59. Xəlifə türbəsi - XVII əsr (Malxələf kəndi)
60. Govur qalası - XI əsr (Pircan kəndi)
61. Qarasaqqal türbəsi - XVI əsr (Ərikli kəndi)
62. Xallanlı qəbristanlığı - XVI əsr (Zabux kəndi)
63. Qədim qəbristanlıq - XIII əsr (Malıbəy kəndi)
64. Daş at fiquru - ərəb yazısı ilə - XVI əsr (Malıbəy kəndi)
65. Daş at fiquru - ərəb yazısı ilə - XVII əsr (Güləbird kəndi)
66. Daş qoyun fiquru - ərəb yazısı ilə - XV əsr (Küsülü kəndi)
67. Daş at fiquru - XVII əsr (Xallanlı kəndi)
68. Məbəd - IX əsr (Ərəb kəndi)
69. Qəbristanlıq - VI-VII (Ərəb kəndi)

The list of the monuments (Lachin region)

1. Stone box - the Iron Age (Abdallar village)
2. Kurgan - the Iron Age (Jijimli village)
3. "Giz qabri" (girl's grave) kurgan - the Iron Age (Jijimli village)
4. Kurgan - the Iron Age (Jijimli village)
5. Kurgan - the Bronze Age (Ziyrik village)
6. Kurgan - the Iron Age (Gochaz village)
7. Kurgan - the Iron Age (Gulabird village)
8. Cave Temple - V century (Gochaz village)
9. Temple - XIX century (on the bank of the Agoglan river)
10. Malik Ajar Tomb - XIV century (Jijimli village)
11. Tomb - XVII-XVIII centuries (Jijimli village)
12. Spring - XV century (Gushchu village)
13. Behbudlu Spring - XV century (Goybulag village)
14. Dashbulaq Spring - XVII century (Pirjahan village)
15. Spring - XVII century (Sus village)
16. Spring - XVII century (Seyidler village)
17. Temple - XVII century (Hochaz village)
18. Bridge - XVIII century (Boygala village, on the river Hakari)
19. Tomb - (Gulabird village)
20. Hamza Soltan Palace - 1761, (Husulu village)
21. Soltan Ahmad Palace - (Soltanlar village)
22. Soltan Baba Tomb - XIX century (Zeyva village)
23. Sheykh Ahmad Tomb - XIX century (Zeyva village)
24. Tomb - XIX century (Zeyva village)
25. Kafir (Giaour) - Tower - XVII century (Zeyva village)
26. Mosque - 1718, (Garagishlag village)
27. Castle - XI century (Garagishlag village)
28. Damirovlu Pir (sacret place) Temple - XI century (Garagishlag village)
29. Mosque - XIII century (Picheniz village)
30. Temple - XVII century (Picheniz village)
31. Temple - XII century (Gorchu village)
32. Temple - X century (Ashagi Farajan village)
33. Temple - XV century (Shalva village)
34. Temple - XVI century (Ahmadli village)
35. "Abad kheyr" Tomb - XVI century (Ahmadli village)
36. Bridge - XIX century (Ahmadli village)
37. Temple - XV century (Minkand village)
38. Two arched Temple - XIX century (Minkand village)
39. One arched Temple - XIX century (Minkand village)

40. Cave tower - XV century (Gulabird village)
41. Broken Bridge - XV century (Agdra village)
42. Tower - XIX century (Gushchuk village)
43. Sadinlar tower - XIX century (Gushchu village)
44. Bridge - XIX century (Garagash summer pasture)
45. One-arched Bridge - XIX century (Zabukh village)
46. Bridge - XIX century (Zabukh village)
47. Broken Bridge - XIX century (Malkhalaf village)
48. Tower - XV century (Mirik village)
49. Temple - XV century (Mirik village)
50. Bridge - XIX century (Pirjahan village)
51. Bridge - XIX century (Pirjahan village)
52. Bridge - XIX century (Seyidlar village)
53. Temple - XIX century (Sonasar village)
54. Bridge - XIX century (Sheytanly village)
55. Temple - XVII century (Sadinlar village)
56. Agoglan castle - IX century (Kosalar village)
57. Ushag (Child) Tower - XV century (Gushchu village)
58. Kalbalayi Behbudali spring - XV century (Mirik village)
59. Khalifa Tomb - XVII century (Malkhalaf village)
60. Govur Tomb - XI century (Pirjan village)
61. Garasaghal Tomb - XVI century (Arikli village)
62. Khallanli Cemetery - XVI century (Zabukh village)
63. Old Cemetery - XIII century (Malibey village)
64. Stone horse figure - in Arabic script - XVI century (Malibey village)
65. Stone horse figure - in Arabic script - XVII century (Gulabird village)
66. Stone horse figure - in Arabic script - XV century (Kusulu village)
67. Stone horse figure - XVII century (Khallanly village)
68. Temple - IX century (Arab village)
69. Cemetery - VI-VII centuries (Arab village)

Список памятников (Лачин)

1. Каменная коробка - железный век (село Абдаллар)
2. Курган - железный век (село Джиджимли)
3. Курган "Гызгебри" - железный век (село Джиджимли)
4. Курган - железный век (село Джиджимли)
5. Курган - бронзовый век (село Зийрик)
6. Курган - железный век (село Гочаз)
7. Курган - железный век (село Гюлебирд)
8. Пещерный храм - V век (село Гочаз)
9. Храм - XIX век (на берегу реки Агоглан)
10. Мавзолей Мелик Акпер - XIV век (село Джиджимли)
11. Мавзолей – XVII-XVIII века (село Джиджимли)
12. родник - XV век (село Гушчу)
13. Родник Бехбудду - XV век (село Гёйбулаг)
14. Родник Дашбулаг - XVII век (село Пирджахан)
15. Родник - XVII век (село Сус)
16. Родник - XVII век (село Сеидлер)
17. Храм - XVII век (село Хочаз)
18. Мост - XVIII век (село Бёйгала, на реке Хекери)
19. Мавзолей - ? век (село Гюлебирд)
20. Дворец Хамза Султана - 1761 год (село Хусулу)
21. Дворец Солтан Ахмеда - ? (село Солтанлар)
22. Мавзолей Солтан Баба - XIX век (село Зейва)
23. Мавзолей Шейха Ахмеда - XIX век (село Зейва)
24. Мавзолей - XIX век (село Зейва)
25. Крепость Кафир-гала - XVII век (село Зейва)
26. Мечеть - 1718 год (село Гарагышлаг)
27. Крепость - XI век (село Гарагышлаг)
28. Храм Демировлу Пир - XI век (село Гарагышлаг)
29. Мечеть - век (село Пичениз)
30. Храм - XVII век (село Пичениз)
31. Храм - XII век (село Горчу)
32. Храм - X век (село Ашаги Фераджан)
33. Храм - XV век (село Шельва)
34. Храм - XVI век (село Ахмедли)
35. Мавзолей "Абад хеир" - XVI век (село Ахмедли)
36. Мост - XIX век (село Ахмедли)
37. Храм - XV век (село Минкенд)
38. Двухсводчатый храм - XIX век (село Минкенд)
39. Односводчатый храм - XIX век (село Минкенд)

40. Пещерная крепость - XV век (село Гюлебирд)
41. Сыныг корпю (Сломанный мост) - XV век (село Агдере)
42. Крепость - XIX век (село Гушчу)
43. Крепость Садынлар - XIX век (село Гушчу)
44. Мост - XIX век (горное плато Гарагаш)
45. Односводный мост - XIX век (село Забух)
46. Мост - XIX век (село Забух)
47. Сыныг корпю Сломанный мост - XIX век (село Малхелеф)
48. Крепость - XV век (село Мирик)
49. Храм - XV век (село Мирик)
50. Мост - XIX век (село Пирджахан)
51. Мост - XIX век (село Пирджахан)
52. Мост - XIX век (село Сеидлер)
53. Храм - XIX век (село Сонасар)
54. Мост - XIX век (село Шейтанлы)
55. Храм - XVII век (село Садынлар)
56. Крепость Агоглан - IX век (село Косалар)
57. Крепость ребенка - XV век (село Гушчу)
58. Родник Кербалаи Бехбудали - XV век (село Мирик)
59. Мавзолей Халифа - XVII век (село Малхелеф)
60. Крепость Говур - XI век (село Пирджан)
61. Мавзолей Гарасаггал - XVI век (село Ерикли)
62. Кладбище Халланлы - XVI век (село Забух)
63. Древнее кладбище - XIII век (село Малыбей)
64. Каменная фигура коня - с арабским письмом - XVI век (село Малыбей)
65. Каменная фигура коня - с арабским письмом XVII век (село Гюлебирд)
66. Каменная фигура овна - с арабским письмом XV век (село Кюсюлю)
67. Каменная фигура коня - XVII век (село Халланлы)
68. Храм - IX век (село Араб)
69. Кладбище - VI-VII (село Араб)

1. Laçın şəhərindən bir görünüş. İşğaldan əvvəl. A view of Lachin region before the occupation. Вид города Лачин. До оккупации.

2. Laçın rayonu Zeyvə kəndi. Soltan Baba və Şeyx Əhmədin türbələri. Lachin region. Zeyva village. Soltan Baba and Sheikh (head of religious order) Ahmad tombs. Лачинский район. Село Зейва. Мавзолей Солтанбабы и Шейха Ахмеда.

3. Laçın rayonu. Ağoğlan monastırı. Alban abidəsi V-IX əsr. İşğaldan əvvəlki vəziyyəti. Şəkildən gördüyü kimi alban memarlıq üslubunda tikilmişdir. Lachin region. Agoglan cloister. Albanian monument - IX c. It was built on Albanian architectural style. Before the occupation. Лачинский район. Монастырь Агоглан. Албанский памятник. V-IX века. Состояние до оккупации. Как видно по рисунку, построен в стиле албанского зодчества.

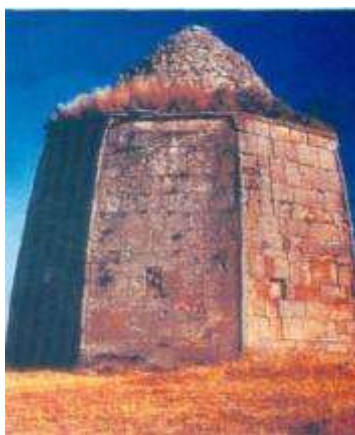
1 və 2. Laçın rayonu Ağoğlan monastırı. Alban abidəsi V-IX əsr. Lachin region. Agoglan cloister. Albanian monument - IX c. Лачинский район. Монастырь Агоглан. Албанский памятник. V-IX века.

3. Laçın rayonu Ağoğlan monastırı IX əsr. Alban məbədi giriş. Lachin region. Agoglan cloister. The entrance of Albanian temple, IX century. Лачинский район. Монастырь Агоглан. V-IX век. Албанский храм. Вход.

4. Laçın rayonu Ağoğlan monastırı. IX əsr. Alban məbədinin daxilindən görünüş. Lachin region. Agoglan cloister. Inner view of Albanian temple. V-IX century. Лачинский район. Монастырь Агоглан. V-IX век. Виды из Албанского храма.

1. Laçın rayonu Açođlan monastırı. IX əsr. Alban məbədinin daxilindən görünüş. Lachin region. Agoglan cloister. Inner view of Albanian temple. V-IX century. Лачинский район. Монастырь Агоглан. V-IX век. Виды из Албанского храма.
2. Laçın rayonu, Güləbird kənd ərazisi. Türbə. XV əsr. Lachin region. A tomb in Gulabird village territory. XV century. Лачинский район. Сельская местность Гюлебирд: Мавзолей. XV век.
3. Laçın şəhərində abidə. Monument in Lachin region. Памятник города Лачин.
4. Laçın şəhərində Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarna ucaldılmış xatirə abidəsi. 70-ci illər. Lachin region. A memorial monument erected to Great Patriotic War victims. 1970s years. Город Лачин. Исторический памятник, воздвигнутый участникам Великой Отечественной войны. 70-ые годы.

1. Laçın şəhərində abidə. Monuments in Lachin region. Памятник города Лачин.

2, 3, 4. Laçın rayonu, Ciciimli kənd ərazisi Məlik Əjdər türbəsi. Lachin region. Malik Ajdar tomb in Jijimli village territory. Лачинский район. Сельская местность Джиджимли. Мавзолей Мелик Аждар.

1. Laçın rayonu. Bozlu kəndi. Erməni işğalından əvvəl. Lachin region, Bozlu village before the occupation. Лачинский район. Село Гозлу до армянской оккупации.
2. Laçın rayonu. Seyidlər kəndi. Birtəğli körpü. XIX əsr. Lachin region. One-arched bridge in Seyidler village. XIX century. Лачинский район. Село Сеидлер. Одноводчатый мост. XIX век.
3. Laçın rayonu. Minkənd ərazisi. İkitəğli körpü. XV əsr. Lachin region. Two-arched bridge in Minkendi village territory. XV century. Лачинский район. Местность Минкенд. Двухсеодный мост. XV век.
4. Laçın rayonu. Aşağı Fərəcan kənd ərazisində qədim körpü. (Fərəcan-Güləbird yolunda). Lachin region. An ancient bridge in Ashagi (Lower) Farajan village territory An old bridge, (on the Farajan-Gulabird road). Лачинский район. Древний мост в сельской местности Ашагы Фераджан. (на пути Фераджан-Гюлебирд).

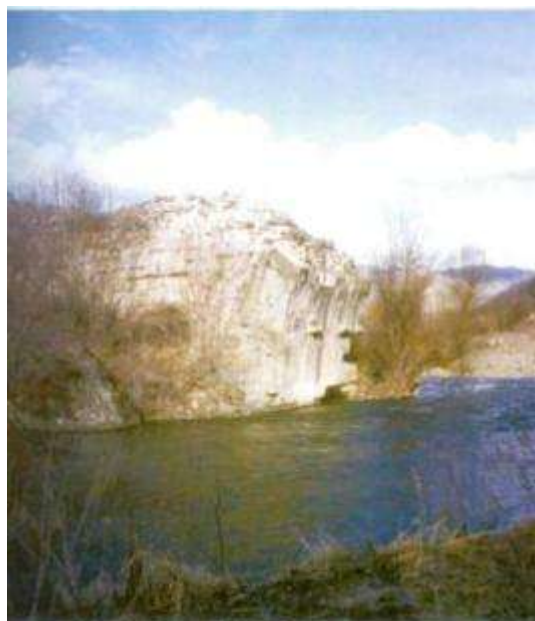

1. Laçın rayonu. Minkənd ərazisi. Məbəd. XV əsr. Lachin region. A temple in Minkend territory. XV century. Лачинский район. Местность Минкенд. Храм. XV век.
2. Laçın rayonu. Minkənd ərazisi. İkitəğli körpü. XV əsr. Lachin region. Two-arched bridge in Minkend village territory. XV century. Лачинский район. Местность Минкенд. Двухсводный мост. XV век.
3. Laçın rayonu. Mirik kəndi. Məbəd. V əsr. Lachin region. A temple in Mirik village. V century. Лачинский район. Село Мирик. Храм. V век.
4. Laçın rayonu. Ərikli kənd ərazisi. Qarasaqqal türbə. XVI əsr. Lachin region. Arikli village. Garasaggal tomb. XVI century. Лачинский район. Сельская местность Ерикли. Мавзолей Гарасаггал. XVI век.

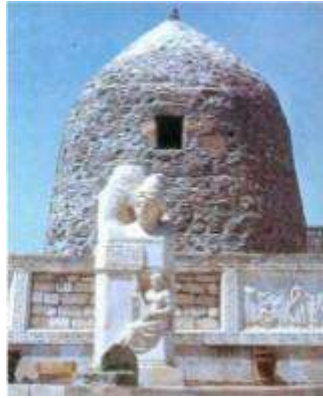

1. Laçın rayonu. Hacılar kənd ərazisi. Bulaq abidə. Lachin region. A spring monument in Hajilar village territory. Лачинский район. Сельская местность Гаджилар. Памятник-родник.
2. Laçın rayonu. Mirik kəndi. Məbəd. V əsr. Lachin region. A temple in Mirik village. V century. Лачинский район. Село Мирик. Храм. V век.
3. Laçın rayonu Mirik kəndi. V əsr. Alban məbədinin daşları üzərinə döyülmüş qədim Alban-Türk nağısları. Lachin region. Mirik village. V century. Ancient carvings on Albanian temple stones. Лачинский район. Село Мирик. V век. Древние Албанские узоры, нанесенные на камни Албанского храма.
4. Laçın rayonu. Qarıqışlaq kənd ərazisi. Dəmirovlu piri. XI əsr. Lachin region. Karikishlak village. Damirovlu Pir (sacredplace) temple. Albanian temple. XI century. Лачинский район. Сельская местность Гарыкышлак. Албанский храм Демировлу пир. XI век.

1. Laçın rayonu. Hoças çayı üzərində olan Şeylənd körpüsü. Lachin region. Sheyländ Bridge on the Hochas River. Лачинский район. Мост Шейланд на реке Хочас.

2. Laçın rayonu. Hoças çayı üzərində olan körpünün qalıqları XII-XIII əsr. Lachin region. Remains of the bridge on the Hochas River. XII-XIII с.с. Лачинский район. Остатки моста на реке Хочас. XII-XIII век.

1. Laçın rayonu. Güləbird kəndi. Məbəd. IX əsr. Lachin region. Gulabird village. Cloister. IX century. Лачинский район. Село Гюлебирд. Храм. IX век.
2. Laçın rayonu. Hüsülü kəndi. Həmzə Sultan sarayı, 1761-ci il. Lachin region. Husulu village. Hamza Sultan Palace. 1761. Лачинский район. Село Гусулу. Дворец Гамзы Султана. 1761 год.
3. Laçın rayonu. Əhmədli kəndi. Abad xeyir türbəsi. XVI əsr. Lachin region. Ahmadli region. "Abad heyir" tomb. XVI century. Лачинский район. Село Ахмедли. Мавзолей Абад Хейр. XVI век.
4. Laçın rayonu. Güləbird kəndi. Sarı Aşıq ziyarətgahı. Lachin region. Gulabird village. Sari Ashug tomb. Лачинский район. Село Гюлебирд. Место паломничества Сары Ашык.

KƏLBƏCƏR RAYONU

Kəlbəcər rayonu. İşğal olunub - 2-3 aprel 1992-ci il.

Kalbajar region. Occupied - April 2-3, 1992

Кельбаджарский район. Оккупирован - 2-3 апреля 1992 года

Abidələrin siyahısı (Kəlbəcər)

1. Qayaüstü təsvirlər - ilk və orta tunc dövrü (Dəlidağ dağı)
2. Yaşayış yeri - ilk və orta tunc dövrü (İstisu qəsəbəsi)
3. Dovşanlı nekropol - son tunc ilk dəmir dövrü (Araçadzod kəndi)
4. Balıqqaya nekropolu - son tunc ilk dəmir dövrü (Sırxavənd kəndinin şərqində)
5. Zar mağara düşərgəsi - paleolit (Zar kəndinin qərb tərəfində)
6. Qala - 1284-cü il (Vəngli kəndi)
7. Məbəd - XIII əsr (Vəngli kəndi)
8. Məbəd- 1251-ci il
9. Kilsə - 1668-ci il (Dovşanlı kəndi)
10. Kilsə - XVII əsr
11. Qırmızı məbəd - XVII əsr (Qozlu kəndi)
12. Alban məbədi - 718-ci il
13. Kilsə - 1894-cü il
14. Kilsə - 1898-ci il (Madaqiz kəndi)
15. Ürək məbədi - 1279-cu il (Talış kəndi)
16. Kilsə - 1883-cü il (Məxrataq kəndi)
17. Məbəd - 1881-ci il (Məxrataq kəndi)
18. Cəmər qalası - (Pirilər kəndi)
19. Qalaboyun qalası - (Qalaboyun kəndi)
20. Körpü - (Zəyli kəndi)
21. Uluxan qalası - XVII əsr (Qaraxançallı kəndi)
22. Alban məbədi - 713-cü il (Dastaqir kəndi)
23. Daş qoç fiquru ərəb yazısı ilə - XIX əsr (Zar kəndi)
24. Daş at fiquru - (Zəylik kəndi)
25. Lök qalası - XIII-XIV əsrlər (Qanlıkənd kəndi, meşədə)
26. Xanabert qalası (Vənkli kəndi)
27. Müqəddəs Yaqub kilsəsi - 635-ci il (Kolataq kəndi)
28. Alban məbədi - 614-cü il (Kolataq kəndi)
29. Qala - (Şaplar kəndi)
30. Alban məbədi - XII əsr (Çıldıran kəndi)
31. Qırmızı məbədi - XIII əsr (Çıldıran kəndi)
32. Alban məbədi - X əsr (Qarnakar kəndi)
33. Alban kilsəsi - XI əsr (Qarnakar kəndi)
34. "Xotəvəng" məbədi - 1204-cü il (Qozlu kəndi)
35. Alban məbədi - 698-ci il (Qocaqot kəndi)
36. Alban məbədi - 672-ci il (Qocaqot kəndi)
37. Məbəd - 1283-cü il (Həsənriz kəndi)
38. Alban məbədi - 500-cü il (Həsənriz kəndi)
39. Gəncəsər monastrı - 1238-ci il (Vənkli kəndi)

40. Xudavəng monastırı - XII-XVII əsrlər (Kəlbəcər rayonu, Tərtər çayının qərbində)

The list of the monuments (Kalbajar)

1. Portrays on rocks - early and middle Bronze Age (Dalidag Mountain)
2. Dwelling - early and middle Bronze Age (Istisu settlement)
3. Dovshanli necropolis - the end of the Bronze Age (Arachazod village)
4. Baliggaya necropolis - the end of the Bronze Age (in the west of Sirkhavend village)
5. Zar cave camp - Paleolithic (in the west of Zar village)
6. Castle - 1284, (Venkli village)
7. Temple - XIII century (Venkli village)
8. Temple - 1251
9. Church - 1668, (Dovshanli village)
10. Church - XVII century
11. Red Temple - XVII century (Gozlu village)
12. Albanian Temple - 718
13. Church - 1894
14. Church - 1898, (Madagiz village)
15. Urek (Heart) Temple - 1279, (Talış village)
16. Church - 1883, (Makhratag village)
17. Temple - 1881, (Makhratag village)
18. Jomerd (Courageous) castle - (Piriler village)
19. Galaboyun castle - (Galaboyun village)
20. Bridge - (Zeyli village)
21. Ulukhan castle - XVII century (Garakhanchalli village)
22. Albanian Temple - 713, (Dastagir village)
23. Stone ram figure with Arabic inscription - XIX century (Zar village)
24. Stone horse figure - (Zeylik village)
25. Lok castle - XIII-XIV centuries (Ganlikend village, in the forest)
26. Khanabert castle — (Venkli village)
27. St. Yagub church - 635, (Kolatag village)
28. Albanian Temple - 614 (Kolatag village)
29. Castle - (Shaplar village)
30. Albanian Temple - XII century (Childiran village)
31. Girmizi (Red) Temple - XIII century (Childiran village)
32. Albanian Temple - X century (Garnakar village)
33. Albanian church - XI century (Garnakar village)
34. "Xotavank" Temple - 1204, (Gozlu village)
35. Albanian Temple - 698, (Gojagot village)

36. Albanian Temple - 672, (Gojagot village)
37. Temple - 1283, (Hassanriz village)
38. Albanian Temple - 500, (Hassanriz village)
39. Genjeser monastery - 1238, (Venkli village)
40. Khudaveng monastery - XII-XVII centuries (Kalbajar region, on the west of the Terter River)

Список памятников (Кельбаджар)

1. Наскальные изображения - ранний и средний бронзовый век (гора Делидаг)
2. Населенный пункт - ранний и средний бронзовый век (поселок Истису)
3. Некрополь Довшанлы - поздний бронзовый - ранний железный века (село Арачадзот)
4. Некрополь Балыгтая - поздний бронзовый - ранний железный века (на востоке села Сырхавенд)
5. Цепь Зарских пещер - палеолит (на западе села Зар)
6. Крепость - 1284 год (село Венгли)
7. Храм - XIII век (село Венгли)
8. Храм - 1251 год
9. Церковь - 1668 год (село Довшанлы)
10. Церковь - XVII век
11. Красный храм - XVII век (село Гозлу)
12. Албанский храм – 718 год
13. Церковь – 1894 год
14. Церковь – 1898 год (село Мадагиз)
15. Храм Урек - 1279 год (село Тальш)
16. Церковь – 1883 год (село Махратаг)
17. Храм - 1881 год (село Махратаг)
18. Крепость Джомерд - (село Пирилер)
19. Крепость Гапабоюн - (село Галабоюн)
20. Мост - (село Зейли)
21. Крепость Улухан - XVII век (село Гараханчаллы)
22. Албанский храм - 713 год (село Дастагир)
23. Каменная фигура овна с арабским письмом - XIX век (село Зар)
24. Каменная фигура коня - (село Зейлик)
25. Крепость Лёк - XIII-XIV века (в лесу, село Ганлыкенд)
26. Крепость Ханаберт (село Венкли)
27. Церковь Святого Якоба – 635 год (село Колатаг)
28. Албанский храм - 614 год (село Колатаг)
29. Крепость - (село Шаплар)

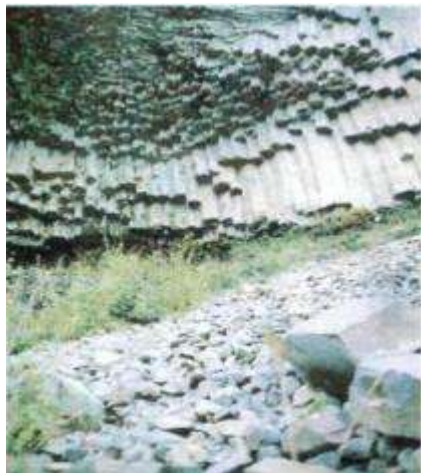
30. Албанский храм - XII век (село Чилдыран)
31. Храм красного - XIII век (село Чилдыран)
32. Албанский храм - X век (село Гарнакар)
33. Албанская церковь - XI век (село Гарнакар)
34. Храм "Хотавенг" – 1204 год (село Гозлу)
35. Албанский храм – 698 год (село Гочагот)
36. Албанский храм – 672 год (село Гочагот)
37. Храм – 1283 год (село Хасанриз)
38. Албанский храм – 500 год (село Хасанриз)
39. Монастырь Генджасар – 1238 год (село Венкли)
40. Монастырь Худавенг - XII-XVII века (Келбаджарский район, на западе реки Гаргар)

1, 2, 3 və 4. Kəlbəcər rayonu. Qanlıkənd kəndi. Lev qalası. XIII-XIV əsrlər. Kalbajar region. Ganlikend village. Lev castle XIII-XIV centuries. Кельбаджарский район. Село Ганлыкэнд. Крепость Лев. XIII-XIV века.

5. Kəlbəcər rayonu. Bərdə İstisu yolunun üzərində Başlıbel keçidi. 1953. Kalbajar region. Bashlibel pass on Barda - Istisu road. 1953. Кельбаджарский район. Переход Башлыбел на пути Барда-Истису. 1953.

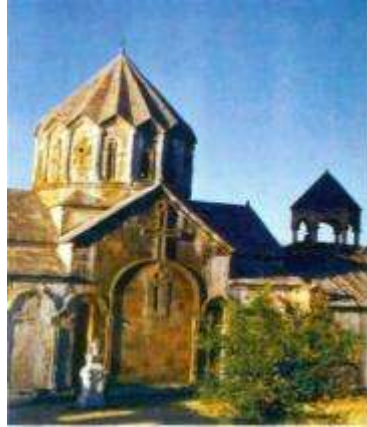
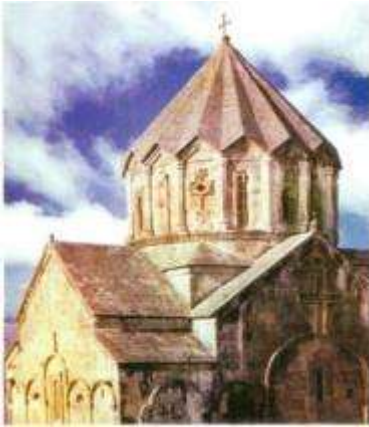
6. Kəlbəcər şəhərindən bir görünüş. İşğaldan əvvəl. A view of Kalbajar city before the occupation. Вид города Кельбаджар. До оккупации.

1. Kəlbəcər şəhərinin altında Sütunlu qaya. Rock with columns near the city of Kalbajar. Скала с колоннами под городом Кельбаджаром.

2. Kəlbəcər rayonu. Tarix Diyarşünaslıq muzeyi. Kalbajar region. History-ethnography Museum. Кельбаджарский район. Историко-краеведческий музей.

3. Kəlbəcər rayonu. Vəngli kəndi. Alban Gəncəsər monastırı. 1238-ci il Kalbajar region. Vangli village. Albanian Ganjasar cloister. 1238. Кельбаджарский район. Село Венгли. Албанский монастырь Генджасар. 1238 год.

1 və 2. Kəlbəcər rayonu, Vəngli kəndi. Alban Gəncəsər monastırı. 1238-ci il. Kalbajar region, Vəngli village. Albanian Ganjasar cloister. 1238. Кельбаджарский район. Село Венгли. Албанский монастырь Генджасар. 1238 год.

3. Kəlbəcər rayonu. Gəncəsər monastırı. 1238-ci il Alban-türk monastırı. Yerli Alban feodalı Həsən Cəlal tərəfindən inşa olunub. Kalbajar region. Ganjasar cloister. 1238. Albanian-turkish cloister built by local Albanian feudal lord Hassan Jalal. Кельбаджарский район. Монастырь Генджасар. 1238 год. Албанско-тюркский монастырь. Построен местным албанским феодалом Гасан Джалалом.

4. Kəlbəcər rayonu. Gəncəsər monastırı. 1238-ci il Alban-türk monastırı. Kalbajar region. Ganjasar cloister. 1238. Albanian-Turkish cloister built by local Albanian feudal lord Hassan Jalal. Кельбаджарский район. Монастырь Генджасар. 1238 год. Албанско-тюркский монастырь. Построен местным албанским феодалом Гасан Джалалом.

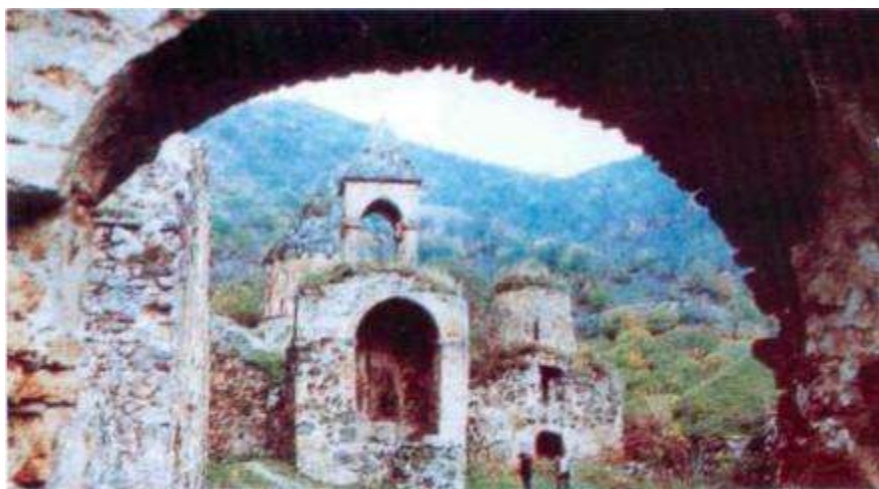

1. Kəlbəcər rayonu. Tərtər çayı sahilində Alban Xudavəng monastır kompleksindən bir görünüş. VI-XVII əsr. Kalbajar region. A view of Albanian Hudaveng cloister on the bank of the Tartar River XIII-XVII centuries. Кельбаджарский район. Вид Албанского монастырского комплекса Худавенг на берегу реки Тертер. VI-XVII века.

2. Kəlbəcər rayonu. Dəlidağın yamaclarında qayaüstü təsvirlər. Tunc dövrü. Eramızdan əvvəl IV - II minilliklər. Kalbajar region. Rock gravings on Dalidağ slopes. The Bronze Age IV-II centuries BC Кельбаджарский район. Наскальные изображения на предгорьях Делидага. Бронзовый век. IV-II тысячелетия до н.э.

3. Kəlbəcər rayonu Dəlidağın yamacları qayaüstü təsvirlər. Tunc dövrü e.ə. IV-II minilliklər. Kalbajar region. Rock pictures on Dalidağ slopes. The Bronze Age IV-II centuries BC. Кельбаджарский район. Наскальные изображения на предгорьях Делидага. Бронзовый век. IV-II тысячелетия до н.э.

1 və 2. Kəlbəcər rayonu. Tərtər çayı sahilində Alban Xudavəng monastr kompleksindən bir görünüş VI-XVII əsrlər. Kalbajar region. A view of Albanian Hudaveng cloister on the bank of the Tartar river VI-XVII centuries. Кельбаджарский район. Вид Албанского монастырского комплекса Худавенг на берегу реки Тергер. VI-XVII века.

1 və 2. Kəlbəcər rayonu. Tərtər çayı üzərində körpü. XII-XIII əsr. Kalbajar region. A bridge on the river Tartar, XII-XIII c. Кельбаджарский район. Мост на реке Тертер. XII-XIII века.

3. Kəlbəcər rayonu. İstisu kurort kompleksi. Kalbajar region. Istisu Health Resort complex. Кельбаджарский район. Курортный комплекс Истису.

4. Kəlbəcər rayonu. "İstisu" bulağı. Kalbajar region. "Istisu bulagi" (spring). Кельбаджарский район. Родник Истису.

AĞDAM RAYONU

Ağdam rayonu. İşğal olunub - 23 iyul 1993-cü il.
Aghdam region. Occupied - July 23, 1993
Агдамский район. Оккупирован - 23 июля 1993 года

Abidələrin siyahısı (Ağdam)

1. Çıraqtəpə yaşayış yeri - tunc dövrü (Ağdam şəhəri)
2. Qarahacı yaşayış yeri - ilk tunc dövrü (Ağdam Xankəndi yolunun sağ tərəfində)
3. Qarahacılı nekropolu - tunc dövrü (Ağdam şəhəri)
4. Vəlixan təpə yaşayış yeri - eneolit dövrü (Ağdam- Ağcabədi şosesinin 1,5 km-də)
5. Kurqan - tunc dövrü (Üzümlük sovxozu)
6. İlanlıtəpə yaşayış yeri - eneolit - dəmir dövrü (Baş Qərvənd kəndi)
7. Dəyirmantəpə kurqanı - tunc və dəmir dövrü (Orta Qərvənd və Mirəşəlli kəndlərinin arasında)
8. Yaşayış yeri - antik dövrü (Qərvənd kəndi)
9. Şomullutəpə yaşayış yeri - eneolit dövrü (Miəşrəfli kəndindən 1 km şimal-şərqdə)
10. Bəndövşələr təpəsi yaşayış yeri - eneolit dövrü (Mirəşəlli Armudlu kəndlərinin arasında)
11. Gültəpə yaşayış yeri - eneolit dövrü (Mirəşəlli kəndindən 300 m. şimal-şərqdə)
12. Yaşayış yeri - e.ə. II-I minilliklər (Armudlu kəndi)
13. Rəsultəpə yaşayış yeri - orta tunc dövrü, orta əsrlər (Armudlu kəndinin şimal-qərbində)
14. Rəsultəpə kurqanları tunc dövrü (Armudlu kəndi, Rəsultəpə yaşayış yerinin 30-40 m. şimalında)
15. İsmayılbaş təpəsi yaşayış yeri - eneolit dövrü (Armudlu kəndi)
16. Kəbləhüseyn yaşayış yeri - eneolit dövrü (Kəbləhüseyn kəndi)
17. Namazəli təpəsi yaşayış yeri - eneolit dövrü (Kəbləhüseyn kəndindən 500 m. şərqdə)
18. Kurqan çölü - e.ə. II-I minilliklər (Boyəhmədli kəndi)
19. Boyəhmədli kəndi kurqanları (80-ə qədər) - ilk tunc dövrü (Boyəhmədli, Qızıllı Gəngərli və Salahlı Gəngərli kəndlərinin arasında)
20. Gavurqala yaşayış yeri - ilk orta əsrlər (Boyəhmədli kəndinin cənubunda)
21. Daş qutusu nekropolu - ilk orta əsrlər (Boyəhmədli kəndinin cənubunda)
22. Papravənd-Boyəhmədli kurqanları (Möhülü təpələri, Əli kişi təpəsi. Molla Mustafa oğlu təpəsi, həmşəri təpəsi və.s) - tunc-dəmir dövrü - (Boyəhmədli kəndinin şimal-şərqində)
23. Qarapirim təpələri - tunc və ilk dəmir dövrü (Qarapirim kəndinin qərbində)
24. Güllütəpə - I yaşayış yeri - III-XIII əsrlər (Papravənd kəndi)
25. Güllütəpə - II yaşayış yeri - son tunc dövrü, ilk orta əsrlər (Papravənd kəndinin cənub-şərqində)
26. Misir qışlağı yaşayış yeri - son tunc, ilk dəmir dövrü (Papravənd kəndindən 250 m. şərqdə)
27. Kurqanlar - son tunc, ilk dəmir dövrü (Papravənd kəndindən 1 km. şərqdə)

28. Qala qalıqları - orta əsrlər (Tarpaut kəndi)
29. Nekropol - orta əsrlər (Kəncərli kəndi)
30. Şomullutəpə yaşayış yeri - e.ə.V-II minilliklər (Quzanlı kəndi)
31. Gülməmməd təpəsi yaşayış yeri - eneolit dövrü (Quzanlı kəndindən 2 km. cənub-şərqdə)
32. Çaqqalı təpənin yaşayış yeri - eneolit dövrü (Quzanlı kəndindən şimal-şərqdə)
33. Əjdahatəpə yaşayış yeri - eneolit dövrü (Quzanlı kəndindən 2,5 km. şərqdə)
34. Yaşayış yeri - e.ə.V-II minilliklər (Zəngişah kəndi)
35. Yaşayış yeri - e.ə.V-II minilliklər (Mərzili kəndi)
36. Nekropol - antik dövrü (Seyidli kəndi)
37. Yaşayış yeri - antik dövrü (Əlimədətli kəndi)
38. Yaşayış yeri - antik dövrü (Göytəpə kəndi)
39. Göytəpə yaşayış yeri - tunc dövrü (Göytəpə kəndinin qərbində)
40. Göytəpə kurqanları - tunc dövrü (Göytəpə kəndinin qərbində)
41. Şümrürlütəpə kurqanı - tunc dövrü (Əfətli kəndi)
42. Balatəpə kurqanı - tunc dövrü (Əfətli kəndi)
43. Yaşayış yeri - antik dövrü (Sarıhacılı kəndi)
44. Çınartəpə yaşayış yeri - e.ə.V-II minilliklər (Sarıhacılı kəndindən 3 km. cənub-şərqdə)
45. Sarıhacılı yaşayış yeri və nekropol - eneolit, tunc dövrü (Sarıhacılı kəndindən 2 km. cənub-şərqdə)
46. Sarıhacılı yaşayış yeri - tunc dövrü (Sarıhacılı kəndindən 2,5-3 km. şərqdə)
47. Ağtəpə yaşayış yeri - tunc dövrü (Çəmənli kəndindən 3 km. şərqdə)
48. Çəmənli təpə kurqanı - eneolit, tunc dövrü (Çəmənli kəndindən 3 km. şərqdə)
49. Seyid Mustafa yaşayış yeri - eneolit (Bala Baharlı kəndindən 2 km. qərbdə)
50. Yaşayış yeri - e.ə. V-I minilliklər (Baharlı kəndi)
51. Yaşayış yeri - antik dövrü (Əhmədavar kəndi)
52. Qəhramanbəyli kurqanı - tunc dövrü (Qəhramanbəyli kəndi)
53. I və II Qoşatəpə yaşayış yeri - eneolit dövrü (Əhmədəğalı kəndi)
54. Əhmədoğlu yaşayış yeri - eneolit (Əhmədəğalı kəndi)
55. Məscidətəpə yaşayış yeri - eneolit (Əhmədəğalı kəndi)
56. Əzginlitəpə yaşayış yeri - eneolit (Əhmədəğalı kəndi)
57. Vəlibəy təpələri (4 ədəd) - eneolit, tunc dövrü və orta əsrlər (Əhmədəğalı kəndində 2 km şərqdə)
58. Yaşayış yeri - antik dövr (Poladlı kəndi)
59. Qasımtəpə yaşayış yeri - İlk tunc dövrü (Qiyaslı kəndi)
60. Çınartəpə yaşayış yeri - tunc dövrü (Qarqarçayın sol sahilində)
61. Yaşayış yeri - e.ə. V-I minilliklər (Evoğlu kəndi)
62. Qaradağlı kurqanları - tunc dövrü (Qaradağlı kəndinin qərbində)
63. Bəylikətəpə kurqanı - ilk tunc dövrü (Qaradağlı kəndinin şimal-şərqində)
64. Xırmantəpə kurqanı - ilk tunc dövrü (Çuxurməhlə kəndi)

65. Hüseyntəpə kurqanları - ilk tunc dövrü (Çuxurməhlə kəndinin qərbində)
66. Çuxurməhlə kurqanı - İlk tunc dövrü (Çuxurməhlə kəndi)
67. Qaratəpə yaşayış yeri - Son tunc, ilk dəmir dövrü (Şıxbabalı kəndinin cənubunda)
68. Gülablı kurqanları - son tunc, ilk dəmir dövrü (Gülablı kəndinin şimal-şərqində)
69. Maqsudlu kurqanları - tunc dövrü (Maqsudlu kəndindən 3 km şərqdə)
70. Töyrətəpə kurqanları - tunc və dəmir dövrü (Güllücə kəndinin şimalında)
71. Karvansaratəpə və Çaparyeri yaşayış yeri - İlk orta əsrlər (Güllücə kəndinin cənub-qərbində)
72. Yüzbaşlı təpəsi yaşayış yeri - eneolit (Yuxarı Yüzbaşlı kəndi)
73. Ağabəy təpəsi yaşayış yeri - eneolit (yuxarı Yüzbaşlı kəndinin şimalında)
74. Abdüləzim təpəsi yaşayış yeri - eneolit (Aşağı Yüzbaşlı kəndindən 1,3 km şərqdə)
75. Şükürbəyli təpəsi yaşayış yeri - eneolit (Aşağı Yüzbaşlı kəndindən 2,3 km şimal-şərqdə)
76. Sarıçoban kurqanları - tunc dövrü (Sarıçoban kəndinin qərbində)
77. Başirtəpə yaşayış yeri - Eneolit (Üçoğlan kəndi)
78. Böyüktəpə kurqanı və yaşayış yeri - tunc dövrü (Üçoğlan kəndi)
79. Kərimtəpə yaşayış yeri - eneolit (Üçoğlan kəndinin şimal-şərqində)
80. Qəbiristan təpəsi - tunc dövrü (Üçoğlan kəndi)
81. I və II Üçoğlan yaşayış yerləri və kurqanlar - tunc dövrü (Sarıçoban kəndi)
82. Qaçaytəpə yaşayış yeri və nekropol - tunc dövrü (Üçoğlan kəndi)
83. Güllütəpə yaşayış yeri - eneolit (Alıbəyli kəndindən 1 km. cənub şərqdə)
84. Kazımtəpə yaşayış yeri - eneolit Alıbəyli kəndinin qərbində)
85. Sayadtəpə kurqanı - tunc dövrü (Səfərli kəndinin qərbində)
86. Səfərli təpələri yaşayış yeri - eneolit (Səfərli kəndi)
87. Leyla təpəsi II yaşayış yeri - eneolit (Eyvazlı kəndi)
88. Nəsirbəy təpəsi yaşayış yeri - eneolit (Eyvazlı kəndindən cənub-qərbdə)
89. Kərimtəpə yaşayış yeri - eneolit (Eyvazlı kəndinin şərqində)
90. Əhəd təpəsi yaşayış yeri - eneolit (Eyvazlı kəndinin şərqində)
91. Düyü təpəsi yaşayış yeri - eneolit (Eyvazlı kəndindən 500 m. cənub-şərqdə)
92. Nazdıxan təpəsi yaşayış yeri - eneolit (Eyvazlı kəndindən 1,5 km. cənub-şərqdə)
93. Çullutəpə kurqanı - tunc dövrü (Çullu, İmamqulubəyli və Quzanlı kəndlərinin arasında)
94. Həsəntəpə kurqanı - tunc dövrü (Çullu kəndindən qərbdə)
95. Sultanbud kurqanı - tunc dövrü İmamqulubəyli kəndinin şimal-qərbində)
96. Pənah xanın imarəti - XVIII əsr (Ağdam şəhəri)
97. Pənah xanın türbəsi - XVIII əsr (Ağdam şəhəri)
98. Xanoğlu türbəsi - XVIII əsr (Ağdam şəhəri)

99. Türbə - XIX əsr (Ağdam şəhəri)
100. Sərdabə - XV əsr (Ağdam şəhəri)
101. Körpü - XIV (Madaqız kəndi)
102. Hatəm Məlik qalası - XII əsr (Ağdam şəhəri)
103. Məscid - 1868-ci il (Ağdam şəhəri)
104. Məbəd - VI-VIII əsrlər (Şahbulaq kəndi)
105. Məbəd - VI əsr (Kəngərli kəndi)
106. Məbəd - XIII əsr (Tərtər çayının yuxarı axarında)
107. Türbə - XVIII əsr (Papravənd kəndi)
108. Məscid - XVIII əsr (Papravənd kəndi)
109. İqamətqah - XVIII əsr (Şahbulaq kəndi)
110. Karvansaray - XVIII əsr (Şahbulaq kəndi)
111. Bürc - XVIII əsr (Şahbulaq kəndi)
112. Məbəd - XV əsr (Maqsudlu)
113. Türbə - XVIII əsr (Maqsudlu kəndi)
114. Məscid - XVIII əsr (Qiyaslı kəndi)
115. Məbəd - XVI əsr (Salahlı Kəngərli kəndi)
116. Məscid - XIX əsr (Boyəhmədli kəndi)
117. Türbə - XIV əsr (Kəngərli kəndi)
118. Türbə - XIX əsr (Ağdam şəhəri)
119. Uğurlu bəyin türbəsi - XIX əsr (Ağdam şəhəri)
120. Türbə - XIX əsr Ağdam şəhərinin 5 kilometrliyində, Qaraağac qəbiristanlığında)
121. Gavur Qala şəhərgahı - orta əsrlər (Ağdam şəhəri)
122. Qəbiristanlıq - Orta əsrlər (Papravənd kəndi)
123. Qəbiristanlıq - orta əsrlər (Qızıllı Kəngərli kəndi)
124. Abıştəpə yaşayış yeri - orta əsrlər (Üçoğlan kəndi)
125. Qulu Musa oğlu türbəsi - 1314-cü il (Türbətli kəndi)
126. Üzərliktəpə yaşayış yeri - tunc dövrü (Ağdam şəhəri)
127. Seyid Lazım Ağanın məqbərəsi - XX əsr (Çəmənli kəndi)

THE LIST OF THE MONUMENTS (Aghdam)

1. Chiragtapa living area - the Bronze Age (the city of Aghdam)
2. Garahaji living area - beginning of the Bronze Age (Aghdam, ght side on the way to Khankendi)
3. Garahajili necropolis - the Bronze Age (the city of Aghdam)
4. Valikhantepe living area - the Enoliths Age (1.5 km on Aghdam - Agjabedi highway)
5. Kurgan - the Bronze Age (vine-growing state farm)

6. Ilantepe living area (Snake hill) - the Neoliths - Iron Age (the village of Bash Garvand)
7. Dayirmantepe (Mill Hill) kurgan-the Bronze and Iron Ages (between Orta Garvend and Mirashelli villages)
8. Dwelling - the Antique Age (the village of Garvand)
9. Shomulutepe living area - the Enoliths Age (in the north- west of Mirashalli village)
10. Banovshalar - tepe living area - the Enoliths Age (between Mirashalli and Armudlu villages)
11. Gultepe living area - the Neoliths Age (300 m north-west from Mirashalli village)
12. Living area - in II-I centuries BC (the village of Armudlu)
13. Rasultepe living area - the Middle Bronze Age the Middle Ages (in the north-west of Armudlu village)
14. Rasultepe kurgans - the Bro Enoliths Age (the village of Armudlu)
15. Ismayilbeytepe living area - the Enoliths Age (the village of Armudlu)
16. Kablahuseyn living area - the Enoliths Age (the village of Kablahuseyn)
17. Namazali - tepe living area - the Enoliths Age (in the east of the village Kablehuseyn)
18. Kurgan field - in II-I centuries BC (the village of Boyahmedli)
19. Boyahmedli village Kurgans (about 80) — beginning of the Bronze Age (among Boyahmadli, Gizil Kengerli and Kengerli villages)
20. Chavurgala living area - the Middle Ages (in the south of Boyahmedli village)
21. Stone box necropolis - the Middle Ages (in the south of Boyahmedli village)
22. Paprevend-Boyahmedli kurgans (Mohullu Hills, Molla Mustafa oglu Hill, Hemsheri Hill, etc)-the Bronze and Iron Ages (in the north-west of Boyahmedli village)
23. Garapir hills - the Bronze and Iron Ages (in the west of Garapir village)
24. Gullutepe - the first living area - III - XII centuries (the village of Paprevend)
25. Gullutepe - the second living area-end of the Bronze Age, beginning of the Middle Ages (in the west of the village Paprevend)
26. Misir winter hut living area - end of the Bronze Age, beginning of the Iron Age (in east of the village of Paprevend)
27. Kurgans - end of the Bronze Age, beginning of the Iron Age (in 1 km east from the village Paprevend)
28. Fortress gates - the Middle Ages (the village of Tarpaut)
29. Necropolis - the Middle Ages (the village of Kangarli)
30. Shomulutepe living area - in V-II centuries BC (the village of Guzanli)
31. Gulmammadtepe living area - the Enoliths Age (at 2 km south-east from the village of Guzanli)

32. Chaggallitepe living area - the Enoliths Age (south-east of the village of Guzanli)
33. Ajdahatepe living area - the Enoliths Age (2,5 km east from the village of Guzanli)
34. Living area - in V-II centuries BC (the village of Zangishalli)
35. Living area - in V-II centuries BC (the village of Marzili)
36. Necropolis - the Antique Age (the village of Seyidli)
37. Living area - the Antique Age (the village of Alimededli)
38. Living area - the Antique Age (the village of Goytepe)
39. Goytepe Living area - the Bronze Age (in the west of Goytepe village)
40. Goytepe kurgans - the Bronze Age (the village of Efetli)
41. Sumurlutepe kurgans - the Bronze Age (the village of Efetli)
42. Balatepe kurgans - the Bronze Age (the village of Efetli)
43. Living area - the Antique Age (the village of Sarihajali)
44. Chinarlitepe Living area - in V-II centuries BC (in the south-east of the village Sarihajali)
45. Sarihajali living area and necropolis— the Neoliths, the Bronze Age (in 2 km south-west of the village Sarihajali)
46. Sarihajali tepe living area - the Bronze Age (in 2,5-3 km east of the village Sarihajali)
47. Agtepe living area - the Bronze Age (3 km east of the village Chemenli)
48. Chemenlitepe kurgans - the Enoliths, the Bronze Age (at 3 km east of the village Chemenli)
49. Seyyid Mustafa living area - the Enoliths Age (at 3 km west of Bala Baharli)
50. Living area - in V-I centuries BC (the village of Baharli)
51. Living area - the Antique Age (the village of Ahmadavar)
52. Gahramanbeyli kurgans - the Antique Age (the village of Gahramanbeyli)
53. I and II living areas - the Enoliths Age (the village of Admedagali)
54. Ahmedoglu living area - the Enoliths Age (the village of Admedagali)
55. Mesjidtepe living area - the Enoliths Age (the village of Admedagali)
56. Ezgintepe living area - the Enoliths Age (the village of Admedagali)
57. Velibey hills (4 hills) - the Enoliths Age, the Bronze Age and the Middle Ages (in 2 km east of the village of Admedagali)
58. Living area— the Antique Age (the village of Poladli)
59. Gasimtepe living area - the Antique Age (the village of Giyasli)
60. Chinartepe living area - the Bronze Age (on the left bank of the Gargarchay)
61. Living area - in V-I centuries BC (the village of Evoglu)
62. Garadagli kurgans - the Bronze Age (in the west of the village Garadagli)
63. Beyliktepe kurgans - beginning of the Bronze Age (in the north-west of the village Garadagli)

64. Khirmantepe kurgans - beginning of the Bronze Age (the village of Chukhurmehle)
65. Huseyntepe kurgans - beginning of the Bronze Age (in the west of the village Chukhurmehle)
66. Chukhurmehle kurgans - beginning of the Bronze Age (the village of Chukhurmehle)
67. Gasimtepe dwelling - the end of the Bronze Age, beginning of the Iron Age (in the south of Shikhabali village)
68. Gulabli kurgans - the end of the Bronze Age, beginning of the Iron Age (in the north-west of Gulabli village)
69. Magsudlu kurgans - the Bronze Age (in 3 km south of Magsudlu village)
70. Tovretepe kurgans - the Bronze and Iron Ages (in the west of the village Guluje)
71. Karvansara tepe and Chaparyeri dwelling - the first Middle Ages (in the west of Gulluje village)
72. Yuzbashitepe dwelling - the Enoliths Age (the village of Yukhhari (Upper) Yuzbashi)
73. Agabeytepe dwelling - the Enoliths Age (in the north Yukhhari (Upper) Yuzbashi village)
74. Abdulezim dwelling - the Enoliths Age (in the east of the village Ashagi (Down) Yuzbashi)
75. Shukurbeyli tepe dwelling - the Enoliths Age (in the north-east of the village Ashagi (Down) Yuzbashi)
76. Sarichoban kurgans - the Bronze Age (in the west of the village Sarichoban)
77. Beshirtepe tepe dwelling - the Enoliths Age (The village of Uchoglan)
78. Boyuktepe kurgans and dwelling - the Bronze Age (the village of Uchoglan)
79. Kerimtepe dwelling - the Enoliths Age (in the north-west of of Uchoglan village)
80. Cemetery hill - the Bronze Age (the village of Uchoglan)
81. I and II Uchoglan dwelling and kurgans - the Bronze Age (the village of Sarichoban)
82. Gachaytepe dwelling and necropolis - the Bronze Age (the village of Uchoglan)
83. Gullutepe dwelling - the Enoliths Age (in the south-east of Alibeyli village)
84. Kazimtepe dwelling - the Enoliths Age (in the west of Alibeyli village)
85. Sayadtepe dwelling - the Enoliths Age (in the west of Safarli village)
86. Seferlitepe dwelling - the Enoliths Age (the village of Safarli)
87. Leylatepe II dwelling - the Enoliths Age (the village of Eyvazli)
88. Nasirbeytepe dwelling - the Enoliths Age (in the south-west of Eyvazli village)
89. Kerimtepe dwelling - the Enoliths Age (in the east of Eyvazli village)
90. Ehedtepe dwelling - the Enoliths Age (in the east of Eyvazli village)

91. Duyutepe dwelling - the Enoliths Age (in the south- west of Eyvazli village)
92. Nazlitepe dwelling - the Enoliths Age (in 1,5 km from Eyvazli village)
93. Gultepe kurgans - the Enoliths Age (among Chullu, Imamgulubeyli and Guzanli villages)
94. Hassantepe kurgans - the Enoliths Age (in the west of Chullu village)
95. Sultanbud kurgans - the Enoliths Age (in the north-west of Imamgulubeyli village)
96. Panah Khan's Mansion - XVIII century (the city of Aghdam)
97. Panah Khan's Tomb - XVIII century (the city of Aghdam)
98. Khanoglu Tomb - XVIII century (the city of Aghdam)
99. Tomb - XIX century (the city of Aghdam)
100. Tomb - XV century (the city of Aghdam)
101. Bridge - XIV century (the village of Madagiz)
102. Hatem Melik Fortress - XII century (the city of Aghdam)
103. Mosque - 1868 year (the city of Aghdam)
104. Temple -VI-VII centuries (the village of Shahbulag)
105. Temple - VI century (the village of Kangarli)
106. Temple - XIII century (upper stream of the Tartar river)
107. Tomb - XVIII century (the village of Paprevend)
108. Mosque - XVIII century (the village of Paprevend)
109. Residence - XVIII century (the village of Shahbulag)
110. Caravanserai - XVIII century (the village of Shahbulag)
111. Tower - XVIII century (the village of Shahbulag)
112. Temple - XV century (the village of Magsudlu)
113. Tomb - XVIII century (the village of Magsudlu)
114. Mosque - XVIII century (the village of Giyasli)
115. Temple - XVI century (the village of Salahli-Kengerli)
116. Mosque - XIX century (the village of Boyehmedli)
117. Tomb - XIV century (the village of Kengerli)
118. Tomb - XIX century (the city of Aghdam)
119. Ugurlu Bey's Tomb - XIX century (the city of Aghdam)
120. Tomb - XIX century (the city of Aghdam, Garaagaj cemetery)
121. Chavur Fortress - the Middle Ages (the city of Aghdam)
122. Cemetery - the Middle Ages (the city of Papravend)
123. Cemetery - the Middle Ages (the city of Gizilli Kengerli)
124. Abishtepe dwelling - the Middle Ages (the city of Uchoglan)
125. Gulu MUSA oglu Tomb - the year of 1314 (the village of Turbetli)
126. Uzerliktepe dwelling - the Bronze Age (the city of Aghdam)
127. Seyyid Lazim Aga's Temple - XX century (the village of Chamanli)

Список памятников (Агдам)

1. Населенный пункт Чырагала - бронзовый век (город Агдам)
2. Населенный пункт Гарагаджи - ранний бронзовый век (на правой стороне дороги Агдам-Ханкенди)
3. Некрополь Гарагаджи - бронзовый век (город Агдам)
4. Населенный пункт Велихантепе - энеолит (на 1,5 км шоссе Агдам-Агджебеди)
5. Курган - бронзовый век (Совхоз Узюмчулюк)
6. Населенный пункт Иланлытепе - энеолит - железный век (село Баш Гервенд)
7. Курган Деирмантепе - бронзовый и железный века (между селами Орта Гервенд и Миращелли)
8. Населенный пункт - античный период (село Гервенд)
9. Населенный пункт Шомуллутепе - энеолит (на расстоянии 1 км к северо-востоку от села Миращелли)
10. Населенный пункт Бановшалар тепеси - энеолит (между селами Миращелли и Армудлу)
11. Населенный пункт Гюльтепе - энеолит (на расстоянии 300 м к северо-востоку от села Миращелли)
12. Населенный пункт - II-I тысячелетия до н.э. (село Армудлу)
13. Населенный пункт Расултепе - средний бронзовый век, средние века (на северо-западе села Армудлу)
14. Курганы Расултепе - бронзовый век (село Армудлу, на расстоянии 30-40 м к северу от населенного пункта Расултепе)
15. Населенный пункт Исмаилбей тепе - энеолит (село Армудлу)
16. Населенный пункт Каблагусеин - энеолит (село Каблагусеин)
17. Населенный пункт Намазали тепеси - энеолит (на расстоянии 500 м к востоку от села Каблагусеин)
18. Курганная степь - II-I тысячелетия до н.э. (село Бойахмедли)
19. Курганы села Бойахмедли (около 80-ти) - ранний бронзовый век (между селами Бойахмедли, Гызыллы Генгерли и Салахлы Генгерли)
20. Населенный пункт Гявургала - ранние средние века (на юге села Бойахмедли)
21. Некрополь каменной коробки - ранние средние века (на юге села Бойахмедли)
22. Курганы Паправенд-Бойахмедли (холмы Мёхулу, холм Али киши, холм Моллы Мустафы оглы, холм хамшери и др.) - бронзово-железный век (на северо-востоке села Бойахмедли)
23. Холмы Гарапири - бронзовый и ранний железный века (на западе села Гарапирим)

24. Гюллотепе - I место поселения - III-XIII века (село Паправенд)
25. Гюллотепе - II место поселения - поздний бронзовый век, ранние средние века (на юго-востоке села Паправенд)
26. Населенный пункт Мисир гышлагы - поздний бронзовый, ранний железный века (на расстоянии 250 м к востоку от села Паправенд)
27. Курганы - поздний бронзовый, ранний железный века (на расстоянии 1 км к востоку от села Паправенд)
28. Остатки крепости - средние века (село Тарпаут)
29. Некрополь - средние века (село Кенчерли)
30. Населенный пункт Шомуллутепе - V-II тысячелетия (село Гузанлы)
31. Населенный пункт Гюльмамед тепеси - энеолит (на расстоянии 2 км к юго-востоку от села Гузанлы)
32. Населенный пункт Чаггалы тепе - энеолит (к северо-востоку от села Гузанлы)
33. Населенный пункт Аждахатепе - энеолит (на расстоянии 2,5 км к востоку от села Гузанлы)
34. Населенный пункт - V-II тысячелетия до н.э. (село Зенгишалы)
35. Населенный пункт - V-II тысячелетия (село Мерзели)
36. Некрополь - античный период (село Сеидли)
37. Населенный пункт - античный период (село Алимедетли)
38. Населенный пункт - античный период (село Гёйтепе)
39. Населенный пункт Гёйтепе - бронзовый век (на западе села Гёйтепе)
40. Курганы Гёйтепе - бронзовый век (на западе села Гёйтепе)
41. Курган Шумурлутепе - бронзовый век (село Афетли)
42. Курган Балатепе - бронзовый век (село Афетли)
43. Населенный пункт - античный период (село Сарыгаджилы)
44. Населенный пункт Чинартепе - V-II тысячелетия до н.э. (на расстоянии 3 км к юго-востоку от села Сарыгаджилы)
45. Населенный пункт и некрополь - энеолит, бронзовый век (на расстоянии 2 км к юго-востоку от села Сарыгаджилы)
46. Населенный пункт Сарыгаджилы таи - бронзовый век (на расстоянии 2,5-3 км к востоку от села Сарыгаджилы)
47. Населенный пункт Агтепе - бронзовый век (на расстоянии 3 км к востоку от села Чеменли)
48. Курган Чеменли тепе - энеолит, бронзовый век (на расстоянии 3 км к востоку от села Чеменли)
49. Населенный пункт Сеид Мустафа - энеолит (на расстоянии 2 км к западу от села Бала Бахарлы)
50. Населенный пункт - V-I тысячелетия до н.э. (село Бахарлы)
51. Населенный пункт - античный период (село Ахмедавар)
52. Курган Гахраманбейли - бронзовый век (село Гахраманбейли)

53. Населенные пункты I и II Гошатепе - энеолит (село Ахмедагалы)
54. Населенный пункт Ахмедоглу - энеолит (село Ахмедагалы)
55. Населенный пункт Месчидтепе - энеолит (село Ахмедагалы)
56. Населенный пункт Азгинлитепе - энеолит (село Ахмедагалы)
57. Холмы Велибека (4 штуки) - энеолит, бронзовый век и средние века (на расстоянии 2 км к востоку от села Ахмедагалы)
58. Населенный пункт - античный период (село Поладлы)
59. Населенный пункт Гасымтепе - ранний бронзовый век (село Гияслы)
60. Населенный пункт Чинартепе - бронзовый век (на левом берегу реки Гаргар)
61. Населенный пункт - V-I тысячелетия до н.э. (село Эвоглу)
62. Курганы Гарадаглы - бронзовый век (на западе села Гарадаглы)
63. Курган Бейликтепе - ранний бронзовый век (на северо-востоке села Гарадаглы)
64. Курган Хырмантепе - ранний бронзовый век (село Чухурмехле)
65. Курганы Гусеинтепе - ранний бронзовый век (на западе села Чухурмехле)
66. Курган Чухурмехле - ранний бронзовый век (село Чухурмехле)
67. Населенный пункт Гаратепе - поздний бронзовый, ранний железный века (на юге села Шихбабалы)
68. Курганы Гюлаблы - поздний бронзовый, ранний железный века (на северо-востоке села Гюлаблы)
69. Курганы Магсудлу - бронзовый век (на расстоянии 3 км к востоку от села Магсудлу)
70. Курганы Тейлетепе - бронзовый и железный века (на севере села Гюллюджа)
71. Населенные пункты Каравансарай тепе и Чапарйери - ранние средние века (на юго-западе села Гюллюджа)
72. Населенный пункт Юзбашлы тепеси - энеолит (село Верхний Юзбашлы)
73. Населенный пункт Агабей тепеси - энеолит (на севере села Юхары Юзбашлы)
74. Населенный пункт Абдулазим тепеси - энеолит (на расстоянии 1,3 км к востоку от села Ашаги Юзбашлы)
75. Населенный пункт Шукюрбейли тепеси - энеолит (на расстоянии 2,3 км к северо-востоку от села Ашаги Юзбашлы)
76. Курганы Сарычобан - бронзовый век (на западе села Сарычобан)
77. Населенный пункт Баширтепе - энеолит (село Учоглан)
78. Курган и населенный пункт Бёюктепе - бронзовый век (село Учоглан)
79. Населенный пункт Керимтепе - энеолит (на северо-востоке села Учоглан)
80. Кладбищный холм - бронзовый век (село Учоглан)
81. Населенные пункты I и II Учоглан и курганы - бронзовы век (село Сарычобан)

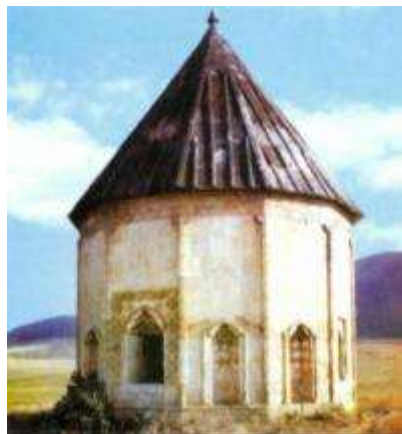
82. Населенный пункт Гачайтепе и некрополь - бронзовый век (село Учоглан)
83. Населенный пункт Гюллотепе - энеолит (на расстоянии 1 км юго-востоку от села Алыбейли)
84. Населенный пункт Казымтепе - энеолит (на западе села Алыбейли)
85. Курган Саядтепе - бронзовый век (на западе села Сафарли)
86. Населенные пункты Сафарли тепелери - энеолит (село Сафарли)
87. Населенный пункт Лейла тепеси II - энеолит (село Эйвазлы)
88. Населенный пункт Насирбей - энеолит (на юго-западе от села Эйвазлы)
89. Населенный пункт Керимтепе - энеолит (на востоке села Эйвазлы)
90. Населенный пункт Ахад тепеси - энеолит (на востоке села Эйвазлы)
91. Населенный пункт Дююю тепеси - энеолит (на расстоянии 500 м к юго-востоку от села Эйвазлы)
92. Населенный пункт Наздыхан тепеси - энеолит (на расстоянии 1,5 км к юго-востоку от села Эйвазлы)
93. Курган Чуллутепе - бронзовый век (между селами Суллу, Имамгулубейли и Гузанлы)
94. Курган Гасантепе - бронзовый век (на западе села Чуллу)
95. Курган Султанбуд - бронзовый век (на северо-западе села Имамгулубейли)
96. Дворец Панах хана - XVIII век (город Агдам)
97. Мавзолей Панах хана - XVIII век (город Агдам)
98. Мавзолей Ханоглу - XVIII век (город Агдам)
99. Мавзолей - XIX век (город Агдам)
100. Гробница - XV век (город Агдам)
101. Мост - XIV (село Мадагиз)
102. Крепость Хатам Мелик - XII век (город Агдам)
103. Мечеть - 1868 год (город Агдам)
104. Храм - VI-VIII века (село Шахбулаг)
105. Храм - VI век (село Кенгерли)
106. Храм - XIII век (в верховьях реки Тертер)
107. Мавзолей - XVIII век (село Паправенд)
108. Мечеть - XVIII век (село Паправенд)
109. Дворец - XVIII век (село Шахбулаг)
110. Каравансарай - XVIII век (село Шахбулаг)
111. Башня - XVIII век (село Шахбулаг)
112. Храм - XV век (село Магсудлу)
113. Мавзолей - XVIII век (село Магсудлу)
114. Мечеть - XVIII век (село Гияслы)
115. Храм - XVI век (село Салахлы Кенгерли)
116. Мечеть - XIX век (село Бойахмедли)
117. Мавзолей - XIV век (село Кенгерли)

118. Мавзолей - XIX век (город Агдам)
119. Мавзолей Угурлу бека - XIX век (город Агдам)
120. Мавзолей - XIX век на расстоянии 5 км от города Агдамана кладбище Гараагач)
121. Городок Гявургала - средние века (город Агдам)
122. Кладбище - средние века (село Паправенд)
123. Кладбище - средние века (село Гызыллы Кенгерли)
124. Населенный пункт Абыштепе - средние века (село Учоглан)
125. Мавзолей Гулу Муса оглу - 1314 год (село Турбетли)
126. Населенный пункт Узерликтепе - бронзовый век (город Агдам)
127. Гробница Сеид Лазым Ага - XX век (село Чемазли)

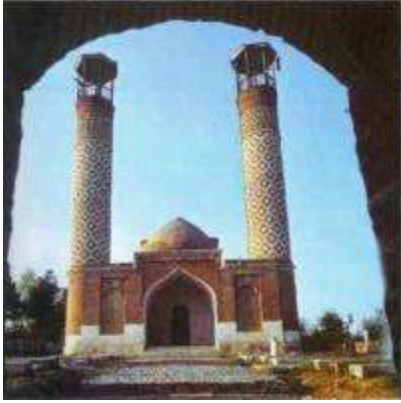
1, 3 və 4. Ağdam. Çörək muzeyi. İşğaldan əvvəl. Bread Museum. Before the occupation. Агдамский район. Музей хлеба. До оккупации.

2. Ağdam rayonu. Gülablı istirahət mərkəzindən bir görüntü. Aghdam region. A view of "Gulabli" Rest/holiday home. Агдамский район. Вид Центра отдыха Гюлаблы.

1. Ağdam rayonu. Xaçın Dərbənd kəndi. Qulu Musa türbəsi 1314-cü il. Ağdam region. Khachin Derbend village, Gulu Musa Tomb. 1314. Агдамский район. Село Хачин Дербент. Мавзолей Гулу Муса. 1314 год.
2. Ağdam Xaçın Dərbənd kəndi. Türbənin fasadı. Ağdam region. Khachin Derbend village. Tomb facade. Агдам. Село Хачиндербенд. Фасад мавзолея.
3. Ağdam rayonu Gülablı istirahət mərkəzindən bir görünüş. Ağdam region. A view of "Gulabli Rest/holiday home. Агдамский район. Вид Центра отдыха Гюлаблы.
4. Ağdam şəhəri. Ağdam məscidi. İşgaldan əvvəl. Ağdam. Mosque. Before the occupation. Город Агдам. Мечеть. До оккупации.

1. Ağdam şəhəri. Məscid. Aghdam. Mosque. Before the occupation. Город Агдам. Мечеть.

2 və 3. Ağdam şəhəri. Çay evi. Aghdam. "Chay evi" (Tea House). Город Агдам. Дом Чая.

1. Ağdam rayonu. İmarət qəbiristanlığı. Aghdam region. "Imarat" cemetery. Агдамский район. Кладбище Имарет.

2. Ağdam rayonu. İmarət qəbiristanlığı. Pənah Əli xan və İbrahim Xəlil xanın türbələri. Natavanın Büstü (sağda). Aghdam region. "Imarat" cemetery. Panah Ali Khan's and Ibrahim Xəlil Khan's tombs. The bust to Natavan (on the right). Агдамский район. Мавзолеи Панах Али хана и Мехтигули хана. Надгробный памятник Хуршудбану Натаван.

3. Ağdam rayonu. İmarət qəbiristanlığı. В ы qəbiristanlıqda Pənah Əli xan, İbrahim xan, Gövhər Ağa, Cəfərqulu xan, Xurşidbanu Nətavan, Mehdiqulu xan və. b dəfn olunmuşlar. İşğal vaxtı bu qəbiristanlıq erməni vandalları tərəfindən dağıdılmışdır. Aghdam region. "Imarat" cemetery. Panah Ali khan, Ibrahim khan, Govhar Ağa, Jafargulu Khan, Hurshudbanu Natavan, Mehdigulu Khan and other prominent people of Karabakh were buried here. The cemetery was destroyed by Armenian vandalls during the occupation. Агдамский район. Кладбище Имарет. На этом кладбище были похоронены Панах Алы хан, Ибрагим хан, Гёвхар Ага, Джафаргули хан, Хуршудбану Натаван, Мехтигулу хан и др. После оккупации данное кладбище уничтожено армянскими вандалами.

4. Ağdam rayonu. Qədim kənd hamamı. Aghdam region. Ancient village bathhouse (public baths). Агдамский район. Древняя деревенская баня.

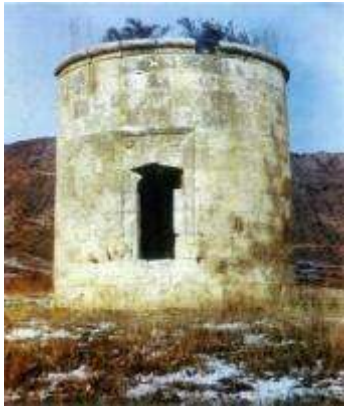
1. Ağdam rayonu. Pənahəli xanın Şahbulaqda tikdirdiyi qəsri. Aghdam region. Shahbulag castle built by Panah Ali Khan. Агдамский район. Крепость Панах Али хана, построенная в Шахбулаге.

2. Ağdam rayonu. Xan Şuşinski adına Muğam məktəbi. Aghdam region. Mugam (music) college, named after Khan Shushinski. Агдамский район. Школа мугама имени Хана Шушинского.

3 və 4. Ağdam rayonu. Pənahəli xanın Şahbulaqda tikdirdiyi qəsrin ümumi görünüşü bərpadən sonra. Aghdam region. General view of the castle in Shahbulaq built by Panah Ali Khan. After the reconstruction. Агдамский район. Общий вид построенной Панах Али ханом крепости в Шахбулаге. После реставрации.

5. 4. Ağdam rayonu. Kəngərli kəndi. Məqbərə. XIV əsr. Aghdam region. A tomb in Kangarli village. XIV century. Агдамский район. Село Кенгерли. Мавзолей. XIV век.

6. Ağdam rayonu. Şahbulaq kəndi Pənahəli xanın qalası ətrafında salınmış müasir tipli istirahət düşərgəsi. Aghdam region. Shahbulag village. A new type of rest camp built around Pariah Ali Khan castle. Агдамский район. Село Шахбулаг. Зона отдыха современного типа, разбитая вокруг крепости Панаха Али хана.

1. Ağdam rayonu. Qədim məqbərə. Aghdam region. Ancient tomb. Агдамский район. Древний мавзолей.
2. Ağdam rayonu. Çəmənli kəndi. Cümşüd məscidi. Aghdam region. Chemenli village. Jumshud Mosque. Агдамский район. Село Чemenли. Мечеть Джумшуд.
3. Ağdam şəhəri. Ağdam məscidi. İşğaldan əvvəl. Aghdam. Mosque. Before the occupation. Город Агдам. Мечеть. До оккупации.
4. Ağdam Çörək muzeyinin nəzdindəki Sünbül kafesi. İşğaldan əvvəl. Aghdam. Cafe "Sunbul" attached to Bread Museum. Before the occupation. Кафе "Сюнбюль" при Агдамском музее хлеба.

CƏBRAYIL RAYONU

Cəbrayıl rayonu. İşğal olunub - 23 avqust 1993-cü il
Jabrayil region. Occupied - August 23,1993
Джабраильский район. Оккупирован - 23 августа 1993 года

Abidələrin siyahısı (Cəbrayıl)

1. 11 tağlı Xudafərin körpüsü - XI-XII əsrlər (Cəbrayıl rayonu)
2. 15 tağlı Xudafərin körpüsü - XIII əsrlər (Cəbrayıl rayonu)
3. Niftalı kurqanları - tunc dövrü (Xudyarlı kəndi)
4. Ağoğlan nekropoli - ilk orta əsrlər (Cəbrayıl şəhəri)
5. Karxulu kurqanları və yaşayış yeri - tunc dövrü - (Karxulu kəndi)
6. Canqulu kurqanı - tunc dövrü (Mahmudlu kəndi)
7. Qus təpə kurqanı - tunc dövrü (Mahmudlu kəndi)
8. İmanqazan təpələri - tunc dövrü (Şıxlar kəndi)
9. Şıxlar mağarası - daş dövrü (Şıxlar kəndi)
10. Şıxlı kurqanları - son tunc dövrü (Şıxlı kəndi)
11. İmanqazantəpə kurqanları - son tunc dövrü (Şıxlı kəndi)
12. Qaladağ qalaçası və yaşayış yeri - ilk orta əsrlər (Qalaçıq kəndi)
13. Məscid-təpə kurqanı - tunc dövrü (Qalaçıq kəndi)
14. Naftalı kurqanları - son tunc və ilk dəmir dövrü (Naftalılar kəndi)
15. Qışlaq kurqanları və yaşayış yeri - son tunc və ilk dəmir dövrü (Qışlaq kəndi)
16. Hovuzlu kurqanları - son tunc və ilk dəmir dövrü (Hovuzlu kəndi)
17. Cinlitəpə yaşayış yeri - ilk dəmir dövrü (Hovuzlu kəndi)
18. Torağay təpə yaşayış yeri - ilk tunc dövrü (Şəkərbəyli kəndi)
19. Divlər sarayı - daş dövrü (Cavahirlər kəndi)
20. Sultan Allahverdi hamamı - XIX əsr (Cəbrayıl şəhəri)
21. Dairəvi türbə - XVII əsr (Xubyarlı kəndi)
22. Səkkizguşəli türbə - XVII əsr (Xubyarlı kəndi)
23. Dairəvi türbə - XIV əsr (Şıxlar kəndi)
24. Qala qülləsi - (Sirik kəndi)
25. Qız qalası - XII əsr (Diridağ dağı)
26. Sərdabə - XIII-XIV əsr (Dağ Tunas kəndi)
27. Məscid - (Çələbilər kəndi)
28. Məscid - XIX əsr (Papi kəndi)
29. Məscid - (Daşkəsən kəndi)
30. Məscid - XIX əsr (Məzrə kəndi)
31. Məscid - XIX əsr (Süleymanlı kəndi)
32. Köhnə qəbristanlıq - orta əsrlər (Cəbrayıl şəhəri)
33. Köhnə qəbristanlıq - XVII-XVIII əsr (Karxulu kəndi)
34. Köhnə qəbristanlıq - orta əsrlər (Sirik kəndi)
35. Köhnə qəbristanlıq və yaşayış yeri - orta əsrlər (Diridağ dağı)
36. Mağara - orta əsrlər (Dağ Tumas kəndi)
37. Şəhərcik kəndinin xarabalıqları - orta əsrlər (Şıxlar kəndi)
38. Duluxxana yaşayış yeri - orta əsrlər (Şıxlar kəndi)
39. Hasanlı yaşayış yeri - orta əsrlər (Hasanlı düzü)

40. Köhnə qəbristanlıq - orta əsrlər (Şıxlar kəndi)
41. Daş qoç fiquru - (Şıxlar kəndi)

The list of the monuments (Jabrayil)

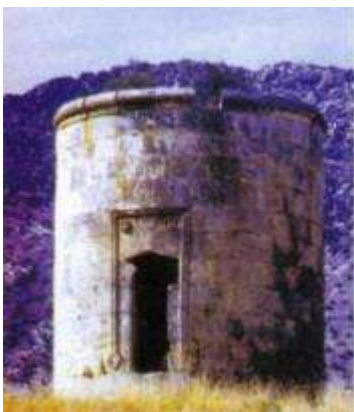
1. 11 arched Khudaferin Bridge - XI-XII century (Jabrayil region)
2. 15 arched Khudaferin Bridge - XIII century (Jabrayil region)
3. Niftali kurgans - the Bronze Age (Khudyarli village)
4. Agoglan necropolis-the early Middle Ages (Jabrayil region)
5. Karkhulu kurgans and dwellings - the Bronze Age - (Karkhulu village)
6. Jangulu kurgans - the Bronze Age (Mahmudlu village)
7. Gushtepe kurgans - the Bronze Age (Mahmudlu village)
8. Imangazan hills - the Bronze Age (Shikhlar village)
9. Shikhlar cave - the Stone Age (Shikhlar village)
10. Shikhli kurgans - the end of the Bronze Age (Shikhli village)
11. Imangazantepe kurgans - the end of the Bronze Age (Shikhli village)
12. Galadag castle and dwellings - the early Middle Ages (Galajig village)
13. Məsjidtepe kurgans - the Bronze Age (Galajig village)
14. Naftali kurgans - the end of the Bronze and the early Iron Age (Naftahlar village)
15. Gishlaq kurgans and dwellings - the end of the Bronze and the early Iron Ages (Gishlag village)
16. Hovuzlu kurgans - the end of the Bronze and the early Iron Ages (Hovuzlu village)
17. Jinlitepe and dwellings - the early Iron Age (Hovuzlu village)
18. Toragay hill and dwellings - the early Bronze Age (Shekerbeyli village)
19. Divler palace (Ogre palace) - the Stone Age (Javahirler village)
20. Sultan Allahverdi bath-house - XIX century (Jabrail village)
21. Round tomb - XVII century (Khubyarli village)
22. Eight-pointed tomb - XVII century (Khubyarli village)
23. Round tomb - XIV century (Shikhlar village)
24. Castle tower - (Sirik village)
25. Giz Galasi (Maiden Tower) - XII century (Diridag village)
26. Vault — XIII-XIV centuries (Dag Tunas village)
27. Mosque - (Chalabilar village)
28. Mosque - XIX century (Papi village)
29. Mosque - (Dashkesen village)
30. Mosque - XIX century (Mezre village)
31. Mosque - XIX century (Suleymanli village)
32. Old cemetery - the Middle Ages (Jabrayil village)
33. Old cemetery - XVII-XVIII century (Karxulu village)

34. Old cemetery - the Middle Ages (Sirik village)
35. Old cemetery and dwellings - the Middle Ages (Diridag Mountain)
36. Cave- the Middle Ages (Dag Tumash village)
37. The ruins of Sheherjik village - the Middle Ages (Shikhlar village)
38. Duluskhana (pottery) dwelling — the Middle Ages (Shikhlar village)
39. Hasanli dwelling - the Middle Ages (Hasanli plain)
40. Old cemetery - the Middle Ages (Shikhlar village)
41. Stone ram figure - (Shikhlar village)

Список памятников (Джабраил)

1. 11-ти сводный мост Худаферин - XI-XII век (Джабраильский район)
2. 15-ти сводный мост Худаферин - XIII век (Джабраильский район)
3. Нифталисские курганы - бронзовый век (село Худйарлы)
4. Некрополь Агоглан - ранние средние века (город Джабраиль)
5. Курганы и населенный пункт Кархулу - бронзовый век (село Кархулу)
6. Курган Джангулу - бронзовый век (село Махмудлу)
7. Курган Гуштепе - бронзовый век (село Махмудлу)
8. Холмы Имамгазан - бронзовый век (село Шихлар)
9. Пещера Шихлар - каменный век (село Шихлар)
10. Курганы Шихлы - поздний бронзовый век (село Шихлы)
11. Курганы Имамгазантепе - поздний бронзовый век (село Шихлы)
12. Крепость и населенный пункт Галадаг - ранние средние века (село Галаджик)
13. Курган Мечетьтепе - бронзовый век (село Галаджик)
14. Курганы Нафталы - поздний бронзовый и ранний железный века (село Нафтахлар)
15. Курганы и населенный пункт гышлаг - поздний бронзовый и ранний железный века (село Гышлаг)
16. Курганы ховузлу - поздний бронзовый и ранний железный века (село Ховузлу)
17. Населенный пункт Чинлитепе - ранний железный век (село Ховузлу)
18. Населенный пункт Торагай тепе - ранний бронзовый век (село Шекербейли)
19. Дворец Дивлер - каменный век (село Джавахирлер)
20. Баня Султана Аллахверди - XIX век (город Джабраил)
21. Круглый Мавзолей - XVII век (село Хубйарлы)
22. Восьмигранный мавзолей - XVII век (село Хубйарлы)
23. Круглый мавзолей - XIV век (село Шихлар)
24. Крепостная башня - (село Сирик)
25. Девичья башня - XII век (село Диридаг)

26. Гробница - XIII-XIV век (село Даг Тунас)
27. Мечеть - (село Челебилер)
28. Мечеть - XIX век (село Папи)
29. Мечеть - (село Дашкесен)
30. Мечеть - XIX век (село Мерза)
31. Мечеть - XIX век (село Сулейманлы)
32. Старое кладбище - средние века (город Джабраиль)
33. Старое кладбище - XVII-XVIII века (село Кархулу)
34. Старое кладбище - средние века (село Сирик)
35. Старое кладбище и населенный пункт - средние века (гора Диридаг)
36. Пещера - средние века (село Даг Тумас)
37. Развалины села Шехерджик - средние века (село Шихлар)
38. Населенный пункт Дулусхана - средние века (село Шихлар)
39. Населенный пункт Хасанлы - средние века (равнина Хасанлы)
40. Старое кладбище - средние века (село Шихлар)
41. Каменная фигура овна - (село Шихлар)

1 və 3. Cəbrayıl rayonu. Türbə. Jabrayil region. Temple. Джабраильский район. Мавзолей.

2. Cəbrayıl rayonu. Türbə. XIII əsr. Jabrayil region. Temple. XIII century. Джабраильский район. Мавзолей. XVII век.

4. Cəbrayıl rayonu. Dağtumas kəndi. Türbə. XIII-XIV əsrlər. Jabrayil region. A temple in Dagdumash vil-lage. XIII-XIV centuries. Джабраильский район. Село Дагтумас. Мавзолей. XIII-XIV века.

1. Cəbrayıl rayonu. Çələbilər kəndi. Məscid kompleksi XVI əsr (Burada Məscid və mədrəsə yerləşirdi. Burada XVIII əsrin görkəmli Azərbaycan şairi Molla Vəli Vidadi dərs demişdir). Jabrayil region. A mosque in Chalabiler village. XVI century. (There was a mosque and madrasa (religious school. Great Azerbaijan poet of XVIII century Molla Veli Vidadi taught there). Джабраилский район. Село Челебилер. Мечеть-комплекс. XVI век (Здесь размещалась мечеть и медресе. Здесь преподавал выдающийся азербайджанский поэт XVIII века Молла Вели Видади).

2. Cəbrayıl rayonu. On beş aşırımlı Xudafərin körpüsü. XI-XII əsr. Jabrayil region. Fifteen spanned Hudaferin Bridge. XI-XII centuries. Джабраилский район. Худаферинский мост с пятнадцатью перевалами. XI-XII века.

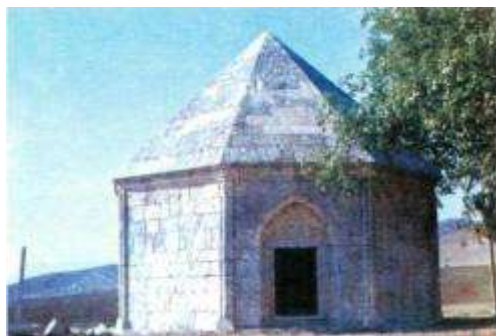
3. Cəbrayıl rayonu. Xudafərin körpüsündən bir görünüş. Jabrayil region. A view of Hudaferin Bridge. Джабраилский район. Вид с Худаферинского моста.

4. Cəbrayıl rayonu. Diyarşünaslıq muzeyi. 1993-ci ildə ermənilər tərəfindən bütün eksponatları oğurlanaraq məhv edilmişdir. Jabrayil region. The Ethnography Museum in Jabrayil city. All the exhibits in the museum were stolen by the Armenians in 1993. Историко-краеведческий музей города Джабраиль. Уничтожен армянами в 1993 году. Все экспонаты расхищены.

Сəбрайл rayonu. Худафəрин кəрпүсүндən бир гəрүнүш. Jabrayil region. A view of Hudaferin Bridge.
Джабраилский район. Вид с Худаферинского моста.

- 1 . Сəbrayıl şəhəri. Jabrayil city. Город Джабраиль.
2. Сəbrayıl rayonu. Hudayarlı kəndi. Dairəvi Türbə. Jabrayil region. Hudayarli village. Round temple. Джабраильский район. Село Худаярлы. Круглый мавзолей.
3. Сəbrayıl rayonu. Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Сəmil Əliyevin abidəsi. Monument to the Hero of Soviet Union Jamil Aliyev. Джабраильский район. Памятник Героя Советского Союза Джамиля Алиева.
4. Сəbrayıl rayonu. Hudayarlı kəndi. Səkkizguşəli türbə. XVII əsr. Jabrayil region. Hudayarli village. Eight-pointed temple. XVII century. Джабраильский район. Село Худаярлы. Восьмигранный мавзолей. XVII век.

FÜZULİ RAYONU

Füzuli rayonu. İşğal olunub - 23 avqust 1993-cü il.

Fizuli region. Occupied - August 23,1993

Физулинский район. Оккупирован - 23 августа 1993 года.

Abidələrin siyahısı (Füzuli rayonu)

1. Azıx mağara düşərgəsi - paleolit dövrü
2. Tağlar mağara düşərgəsi - paleolit dövrü
3. Qarabulaq kurqan çölü - tunc dövrü (Füzuli şəhərindən şimal-qərbdə)
4. Günəştəpə yaşayış yeri - e.ə. II-I minilliklər (Köndələn çayının sağ sahilində)
5. Qaraköpəktəpə yaşayış yeri - e.ə. IV əsr - e.ə. I əsr (Köndələn çayının sağı)
6. Zərgərtəpə yaşayış yeri - tunc dövrü (Zərgər kəndi)
7. Şəkərcik yaşayış yeri - tunc dövrü (Şəkərcik kəndi)
8. Kültəpə yaşayış yeri - ilk tunc dövrü (Əhmədbəyli kəndinin qərbində)
9. Balalartəpə yaşayış yeri - ilk tunc dövrü (Qaraxanbəyli kəndinin cənub şərqində)
10. Uzuntəpə yaşayış yeri - ilk tunc dövrü (Quruçay və Köndələnçay arasında)
11. Meyntəpə yaşayış yeri - ilk tunc dövrü (Quruçay və Köndələnçay arasında)
12. Xantəpə yaşayış yeri - ilk tunc dövrü (Quruçay və Köndələnçay arasında)
13. Dədəli kəhrizi - XIX əsr (Dədəli kəndi)
14. Hacı Bayram kəhrizi - XIX əsr (Qoçəhmədli kəndi)
15. Qalpirəhmədli kəhrizi - XIX əsr (Qoçəhmədli kəndi)
16. Kəhriz - XIX əsr (Saracın kəndi)
17. Türbə - XIII əsr (Əhmədallar kəndi)
18. Şeyx Babı türbəsi - XIII əsr (Babı kəndi)
19. Karvansaray - XVII əsr (Qarğabazar kəndi)
20. Mirəli türbəsi - XIV əsr (Aşağı Veysəlli kəndi)
21. Müəllimlər evi - XIX əsr (Füzuli şəhəri)
22. Hamam - XIX əsr (Füzuli şəhəri)
23. Bulaq - XIX əsr (Horadiz şəhəri)
24. Bulaq - XIX əsr (Qarğabazar kəndi)
25. Məscid - XIX əsr (Qorqan kəndi)
26. Bulaq - XIX əsr (İşıqlı kəndi)
27. Bulaq - XIX əsr (Xələfşə kəndi)
28. Hacı Ələkbər məscidi - XVIII əsr (Füzuli şəhəri)
29. Dəyirman - XIX əsr (Füzuli şəhəri)
30. Körpü - XIX əsr (Füzuli şəhəri)
31. Məscid - XIX əsr (Böyük Bəhmənli kəndi)
32. Məscid - XVII əsr (Qarğabazar kəndi)
33. Türbə - XVIII əsr (Qarğabazar kəndi)
34. Məscid - XIX əsr (Dədəli kəndi)
35. Körpü - XVIII əsr (Görəzilli kəndi)
36. Məscid - XIX əsr (Qacar kəndi)
37. Məscid - XIX əsr (Mərdanlı kəndi)
38. Körpü - XIX əsr (İşıqlı kəndi)

39. Körpü - XIX əsr (Şıxlı kəndi)
40. Məscid - 1889-cu il (Horadiz şəhəri)
41. Məscid - XIX əsr (Horadiz şəhəri)
42. İmamzadə - XIX əsr (Horadiz şəhəri)
43. Məscid - XIX əsr (Gecəközlü kəndi)
44. Körpü - XIX əsr (Yağvələnd kəndi)
45. Məscid - XIX əsr (Yuxarı Veysəlli kəndi)
46. Türbə - XIX əsr (Seyidəhmədli kəndi)
47. Məscid - XIX əsr (Aşağı Dilağarda kəndi)
48. Məscid - XVIII əsr (Qoçəhmədli kəndi)
49. Körpü - XIX əsr (Qoçəhmədli kəndi)
50. Arış körpüsü - XIX əsr (Qoçəhmədli kəndi)
51. Sərdərli məscidi - XIX əsr (Qoçəhmədli kəndi)
52. Körpü - XVII əsr (Qoçəhmədli kəndi)
53. Məscid - XIX əsr (Qoçəhmədli kəndi)
54. Alı körpüsü - XIX əsr (Saracın kəndi)
55. Körpü - XIX əsr (Saracın kəndi)
56. Kərəm körpüsü - XIX əsr (Saracın kəndi)
57. Məscid - XVIII əsr (Qaradağlı kəndi)
58. Türbə - XIX əsr (Yuxarı Divanlılar kəndi)
59. Məscid - XIX əsr (Bəy Pirəhmədli kəndi)
60. Məscid - XIX əsr (Qaraxanbəyli kəndi)

The list of the monuments (Fizuli region)

1. Azikh cave camp - The Palaeolithic Age
2. Arched cave camp - The Palaeolithic Age
3. Garabulaq kurgan field - the Bronze Age (in the north-west of Fizuli region)
4. Gunashtepe dwelling — in II-I centuries BC. (on the right bank of the Kondelen River)
5. Garakopektepe dwelling - in IV-I centuries BC (on the right bank of the Kondelen river)
6. Zargertepe dwelling - the Bronze Age (Zarger village)
7. Shakerchik dwelling - the Bronze Age (Shakerchik village)
8. Kultepe dwelling - the early Bronze Age (in the west of Ahmedbeyli village)
9. Balalartepe dwelling - the early Bronze Age (in the south-east of Garakhanbeyli village)
10. Uzuntepe dwelling - the early Bronze Age (between the Guruchay and the Kondelenchay rivers)
11. Meyntepe dwelling - the early Bronze Age (between the Guruchay and the Kondelenchay rivers)

12. Khantepe dwelling - the Bronze Age (between the Guruchay and the Kondelenchay rivers)
13. Dadali underground water-supply - XIX century (Dadali village)
14. Haci Bayram underground water-supply — XIX century (Gochahmedli village)
15. Galpirahmadli underground water-supply — XIX century (Gochahmedli village)
16. Underground water-supply - XIX century (Sarajin village)
17. Tomb - XIII century (Ahmedallar village)
18. Sheykh Babi Tomb - XIII century (Babi village)
19. Caravanserai - XVII century (Gargabazar village)
20. Mirali Tomb - XIV century (Ashagi Veysalli village)
21. Teachers' House - XIX century (Fizuli city)
22. Bath-house - XIX century (Fizuli city)
23. Spring - XIX century (Horadiz city)
24. Spring - XIX century (Gargabazar village)
25. Mosque - XIX century (Gorgan village)
26. Spring - XIX century (Ashigli village)
27. Spring - XIX century (Khalafshe village)
28. Haji Alakber Mosque - XVIII century (Fizuli city)
29. Mill - XIX century (Fizuli city)
30. Bridge - XIX century (Fizuli city)
31. Mosque - XIX century (Boyuk Behmenli village)
32. Mosque - XVII century (Gargabazar village)
33. Tomb - VIII century (Gargabazar village)
34. Mosque - XIX century (Dadali village)
35. Bridge - XVIII century (Gorazilli village)
36. Mosque - XIX century (Gajar village)
37. Mosque - XIX century (Mardanli village)
38. Bridge - XIX century (Ashigli village)
39. Bridge - XIX century (Shikhli village)
40. Mosque - 1889-cu il (Horadiz city)
41. Mosque - XIX century (Horadiz city)
42. Imamzade (holy place) - XIX century (Horadiz city)
43. Mosque - XIX century (Gejekozlu village)
44. Bridge - XIX century (Yagvelend village)
45. Mosque - XIX century (Yukhari Veyselli village)
46. Tomb - XIX century (Seyidamedli village)
47. Mosque - XIX century (Ashagi Dilagarda village)
48. Mosque - XVIII century (Gochahmedli village)
49. Bridge - XIX century (Gochahmedli village)

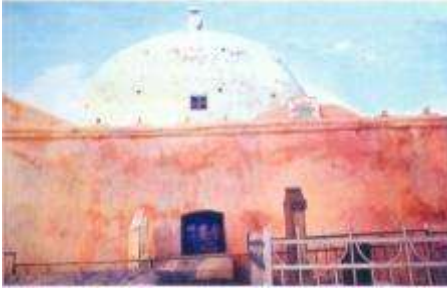
50. Arish Bridge - XIX century (Gochahmedli village)
51. Sardarli Mosque - XIX century (Gochahmedli village)
52. Bridge - XVII century (Gochahmedli village)
53. Mosque - XIX century (Gochahmedli village)
54. Ali Bridge - XIX century (Sarajin village)
55. Bridge - XIX century (Sarajin village)
56. Kerem Bridge - XIX century (Sarajin village)
57. Mosque - XVIII century (Garadagli village)
58. Tomb - XIX century (Yukhari Divanlilar village)
59. Mosque - XIX century (Bey Pirehmedli village)
60. Mosque - XIX century (Garakhanbayli village)

Список памятников (Физули)

1. Азыхская цепь пещер - палеолит
2. Татарская цепь пещер - палеолит
3. Курганная степь Карабулаг - бронзовый век (на северо-западе от города Физули)
4. Населенный пункт Гюнештепе - II-I тысячелетия до н.э. (на правом берегу реки Кёндеден)
5. Населенный пункт Гаракепектепе - IV-I века до н.э. (на правом берегу реки Кёндеден)
6. Населенный пункт Зергертепе - бронзовый век (село Зергер)
7. Населенный пункт Шеркарджик - бронзовый век (село Шеркарджик)
8. Населенный пункт Кюльтепе - ранний бронзовый век (на западе села Ахмедбейли)
9. Населенный пункт Балалартепе - ранний бронзовый век (на юго-западе села Гараханбейли)
10. Населенный пункт Узунтепе - ранний бронзовый век (между Гуручаем и Кёндеденчаем)
11. Населенный пункт Мейнтепе - ранний бронзовый век (между Гуручаем и Кёндеденчаем)
12. Населенный пункт Хантепе - ранний бронзовый век (между Гуручаем и Кёндеденчаем)
13. Кяриз Дедели - XIX век (село Дедели)
14. Кяриз Гаджи Байрам - XIX век (село Гочахмедли)
15. Кяриз Галпирахмедли - XIX век (село Гочахмедли)
16. Кяриз - XIX век (село Сарачин)
17. Мавзолей - XIII век (село Ахмедаллар)
18. Мавзолей Шейха Бабы - XIII век (село Бабы)
19. Каравансарай - XVII век (село Гаргабазар)

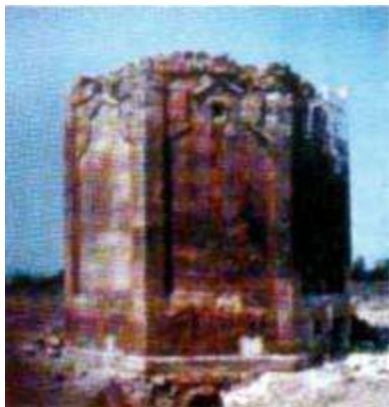
20. Мавзолей Мирали - XIV век (село Ашаги Вейселли)
21. Дом учителей - XIX век (город Физули)
22. Баня - XIX век (город Физули)
23. Родник - XIX век (город Физули)
24. Родник - XIX век (село Гаргабазар)
25. Мечеть - XIX век (село Горган)
26. Родник - XIX век (село Ишиглы)
27. Родник - XIX век (село Хелефша)
28. Мечеть Гаджи Алекпера - XVIII век (город Физули)
29. Мельница - XIX век (город Физули)
30. Мост - XIX век (город Физули)
31. Мечеть - XIX век (село Бёюк Бехменли)
32. Мечеть - XVII век (село Гаргабазар)
33. Мавзолей - XVIII век (село Гаргабазар)
34. Мечеть - XIX век (село Дедели)
35. Мост - XVIII век (село Горазилли)
36. Мечеть - XIX век (село Гачар)
37. Мечеть - XIX век (село Мерданлы)
38. Мост - XIX век (село Ишиглы)
39. Мост - XIX век (село Шихлы)
40. Мечеть - 1889 год (город Горадиз)
41. Мечеть - XIX век (город Горадиз)
42. Имамзаде (места захоронения апостолов) - XIX век (город Горадиз)
43. Мечеть - XIX век (село Геджажёзлю)
44. Мост - XIX век (село Ягвеленд)
45. Мечеть - XIX век (село Юхары Вейселли)
46. Мавзолей - XIX век (село Сеидахмедли)
47. Мечеть - XIX век (село Ашаги Дилагарда)
48. Мечеть - XVIII век (село Гочахмедли)
49. Мост - XIX век (село Гочахмедли)
50. Мост Арыш - XIX век (село Гочахмедли)
51. Мечеть Сардарли - XIX век (село Гочахмедли)
52. Мост - XVII век (село Гочахмедли)
53. Мечеть - XIX век (село Гочахмедли)
54. Мост Алы - XIX век (село Сарачин)
55. Мост - XIX век (село Сарачин)
56. Мост Керем - XIX век (село Сарачин)
57. Мечеть - XVIII век (село Гарадаглы)
58. Мавзолей - XIX век (село Юхары Диванлылар)
59. Мечеть - XIX век (село Бей Пирахмедли)
60. Мечеть - XIX век (село Гараханбейли)

1. Füzuli rayonu. Əhmədahlılar kəndi. Həzrəti Cərciz türbəsi. Fizuli region. Ahmadalilar village. Hazrati Jarjiz temple. Мавзолей Хазрети Джарджиз. Село Ахмедальлар.
2. Füzuli rayonu. Azərbaycan arxeoloqları tərəfindən aparılan arxeoloji tədqiqat. İşğaldan əvvəl. Fizuli region. Archaeological excavation held by Azerbaijan archeologists before the occupation. Физулинский район. Археологическое исследование, проводимое азербайджанскими археологами. До оккупации.
3. Füzuli rayonu. Aşağı Veysəlli kəndi. Mir Əli türbəsi. XIV əsr. Fizuli region. Ashagi (Lower) Veysalli village, Mirali temple XIV century. Физулинский район. Село Ашаги Вейсаллы. Мавзолей Мир Али. XIV век.
4. Füzuli rayonu. Qədim insan məskəni sayılan Azıx mağarasının girişi. Fizuli region. Entrance of Azikh cave, primitive man dwelling. Физулинский район. Вход в Азыхскую пещеру, считающуюся местом проживания древнего человека.

1 və 2. Füzuli rayonu. Qarğabazar kəndi. Karvansara kompleksi. XVII əsr. Fizuli region Gargabazar village. Saravanseraı. XVII century. Физулинский район. Село Гаргабазар. Комплекс-каравансарай (постоялый двор). XVII век.

1. Füzuli rayonu. Babı kəndi. Şeyx Babı türbəsi XIII əsr. Fizuli region. Babi village. Sheyh Babi temple. XIII century. Физулинский район. Село Баби. Мавзолей шейх Баби. XIII век.
2. Füzuli rayonu. Əhmədəlilər kəndi. Türbə. XIII əsr. Fizuli region. Ahmadalilar village. Temple. XIII century. Физулинский район. Село Ахмедальлар. Мавзолей XIII век.
3. Füzuli rayonu. Babı kəndi. Türbə. XIII əsr. Fizuli region. Babi village. Temple. XIII century. Физулинский район. Село Баби. Мавзолей. XIII век.
4. Füzuli şəhəri. Fizuli city. Город Физули.

QUBADLI RAYONU

Qubadlı rayonu. İşğal olunub - 31 avqust 1993-cü il
Gubadly region. Occupied - August 31,1993
Губадлинский район. Оккупирован - 31 августа 1993 года.

Abidələrin siyahısı (Qubadlı)

1. Xırman yeri yaşayış yeri - son tunc və ilk dəmir dövrü (Qubadlı qəsəbəsi)
2. Koroglu qalaçası - son tunc və ilk dəmir dövrü (Əliquluuşağı)
3. Qalaça - son tunc və ilk dəmir dövrü (Əliquluuşağı)
4. Sığıncaq - IV əsr (Əliquluuşağı)
5. Mal təpəsi - son tunc və ilk dəmir dövrü (Muradxanlı kəndi)
6. Göy qala - V əsr (Əliquluuşağı)
7. Laləzar körpüsü - 1867-ci il (Əliquluuşağı)
8. Türbə - XVII əsr (Gürcülü kəndi)
9. 1 nömrəli türbə - XIV əsr (Dəmirçilər kəndi)
10. 2 nömrəli türbə - XIV əsr (Dəmirçilər kəndi)
11. Sığıncaq - IV əsr (Balahəsənli kəndi)
12. Sığıncaq - IV əsr (Zor kəndi)
13. Qara qaya sığıncağı - (Mahmudlu kəndi)
14. Qəbristanlıq - XIV əsr (Qayalı kəndi)
15. Mağara məbədi - (Əliquluuşağı)
16. Mağara məbədi - IV əsr (Gayr dərəsi)
17. Bulaq - XIX əsr (Əliquluuşağı)
18. Bulaq - (Əliquluuşağı)
19. "Qalalı" qalası - (Əliquluuşağı)
20. "Qalalı" qalası (yeraltı keçidlə) - V əsr (Muradxanlı kəndi)
21. Şirin bulaq - XVIII əsr (Məmər kəndi)
22. Bulaq - XIX əsr (Dəmirçilər kəndi)
23. Mədət bulağı - XIX əsr (Mahmudlu kəndi)
24. Məscid - XIX əsr (Dəmirçilər kəndi)
25. Məscid - XIX əsr (Dondarlı kəndi)
26. Hacıbədəl körpüsü - XVIII əsr (Dondarlı kəndi)
27. Cavanşir türbəsi - XIV əsr (Yazı düzü)
28. Qalaçid qalası - XIV əsr (Xocamusaxlı kəndi)
29. Türbə - XVIII əsr (Xocamusaxlı kəndi)
30. Məscid - XVIII əsr (Yusifbəyli kəndi)
31. Türbə - XVIII əsr (Boyunəgər kəndi)
32. Məscid - XVIII əsr (Mollalı kəndi)
33. Məscid - XVIII əsr (Mirlər kəndi)
34. Məscid - XVIII əsr (Məmər kəndi)
35. Məscid - XV-XVI əsrlər (Xələc kəndi)
36. Məbəd - XI əsr (Məzrə kəndi)
37. Məscid - XIX əsr (Məhrizli kəndi)
38. Körpü - XIX əsr (Mahmudlu kəndi)
39. Daş qoyun fiquru - XV əsr (Mahmudlu kəndi)

40. Daş sandıq - XV əsr (Məmər kəndi)

The list of the monuments (Gubadly)

1. Khirman yeri (Thrashing-floor) dwelling - the late Bronze and early Iron Ages (Gubadly settlement)
2. Koroglu castle - the late Bronze and early Iron Ages (Aliguluushagi village)
3. Little castle — the late Bronze and early Iron Ages (Aliguluushagi village)
4. Refuge - IV century (Aliguluushagi village)
5. Mal tepesi (Cattle hill) - the late Bronze and early Iron Ages (Muradkhanli village)
6. Blue castle - V century (Aliguluushagi village)
7. Lalezar (parterre) bridge - 1867, (Aliguluushagi village)
8. Tomb - XVII century (Gurjulu village)
9. Tomb № 1 - XIV century (Damirchiler village)
10. Tomb № 2 - XIV century (Damirchiler village)
11. Refuge - IV century (Balahasanli village)
12. Refuge - IV century (Zor village)
13. Garagaya (Black rock) refuge - (Mahmudlu village)
14. Cemetery - XIV century (Gayal? village)
15. Cave Temple - (Aliguluushagi village)
16. Cave Temple - IV century (Gayr valley)
17. Spring - XIX century (Aliguluushagi village)
18. Spring - (Aliguluushagi village)
19. "Galali" Castle - (Aliguluushagi village)
20. "Galali" Castle (with underground crossing) – V century, (Muradkhanli village)
21. Shirin (Sweet) Spring - XVIII century, (Memer village)
22. Spring - XIX century, (Demirchiler village)
23. Madat spring - XIX century, (Mahmudlu village)
24. Mosque - XIX century, (Demirchiler village)
25. Mosque - XIX century, (Dondarli village)
26. Hajibadal bridge - XVIII century, (Dondarli village)
27. Javanshir Tomb - XIV century, (Yazi plain)
28. Galachid castle - XIV century, (Khojampusakhli village)
29. Tomb - XVIII century, (Khojampusakhli village)
30. Mosque - XVIII century, (Yusifbeyli village)
31. Tomb - XVIII century, (Boyuneger village)
32. Mosque - XVIII century, (Mollali village)
33. Mosque - XVIII century, (Mirler village)
34. Mosque - XVIII century, (Memer village)

35. Mosque - XV-XVI centuries, (Khaladge village)
36. Temple - XI century, (Mazra village)
37. Mosque - XIX century, (Mahrizli village)
38. Bridge - XIX century, (Mahmudlu village)
39. Stone sheep figure - XV century (Mahmudlu village)
40. Stone chest - XV century (Memer village)

Список памятников (Губадлы)

1. Населенный пункт Хырман ери - поздний бронзовый и ранний железный века (поселок Губадлы)
2. Крепость Кероглу - поздний бронзовый ранний железный века (Алигулишаги)
3. Крепость - поздний бронзовый и ранний железный век (Алигулишаги)
4. Убежище - IV век (Алигулишаги)
5. Холм Мал - поздний бронзовый и ранний железный века (село Мурадханлы)
6. Гала Гёй - V век (Алигулишаги)
7. Мост Лалезар - 1867 год (Алигулишаги)
8. Мавзолей - XVII век (село Гюрджулу)
9. Мавзолей № 1 - XIV век (село Демирчилер)
10. Мавзолей № 2 - XIV век (село Демирчилер)
11. Убежище - IV век (село Балахасанлы)
12. Убежище - IV век (село Зор)
13. Убежище Гара Гая - (село Махмудлу)
14. Кладбище - XIV век (село Гаялы)
15. Пещерный храм - (Алигулишаги)
16. Пещерный храм - IV век (ущелье Гайр)
17. Родник - XIX век (Алигулишаги)
18. Родник - (Алигулишаги)
19. Крепость "Галалы" - (Алигулишаги)
20. Крепость "Галалы" (с подземным ходом) - V век (село Мурадханлы)
21. Родник Ширин - XVIII век (село Мамер)
22. Родник - XIX век (село Демирчилер)
23. Родник Медет - XIX век (село Махмудлу)
24. Мечеть - XIX век (село Демирчилер)
25. Мечеть - XIX век (село Дондарлы)
26. Мост Гаджибедел - XVIII век (село Дондарлы)
27. Мавзолей Джаваншира - XIV век (местность Язы Дюзю)
28. Крепость галачид - XIV век (село Ходжамусахлы)
29. Мавзолей - XVIII век (село Ходжамусахлы)

30. Мечеть - XVIII век (село Юсифбейли)
31. Мавзолей - XVIII век (село Боюнагер)
32. Мечеть - XVIII век (село Моллалы)
33. Мечеть - XVIII век (село Мирлер)
34. Мечеть - XVIII век (село Мемер)
35. Мечеть - XV-XVI века (село Хеледж)
36. Храм - XI век (село Мезра)
37. Мечеть - XIX век (село Махрызлы)
38. Мост - XIX век (село Махмудлу)
39. Каменная фигура овна - XV век (село Махмудлу)
40. Каменный сундук - XV век (село Мемер)

1. Qubadlı rayonu. Hacıbədəl körpüsü. Ağaşay çayının üzərində XVIII əsr. Gubadly region. Hajibadal Bridge over the Agachay River. XVIII century. Губадлинский район. Мост Гаджибедел на реке Агачай. XVIII век.
2. Qubadlı rayonu. Dəmirçilər kəndi. Türbə. XIV əsr. Gubadly region. Tomb in Damirchilar village. XIV century. Губадлинский район. Село Демирчилер. Мавзолей. XIV век.
3. Qubadlı rayonu. Kürsülü kəndi. Türbə. XVII əsr. Gubadly region. Tomb in Kursulu village. XVII century. Губадлинский район. Село Кюрсюлю. Мавзолей. XVII век.

1. Qubadlı rayonu. Saray bulağı. Gubadly region. Saray spring. Губадлинский район. Дворцовый родник.
2. Qubadlı rayonu. Ana abidəsi kompleksi. Gubadly region. "Mother" monument complex. Губадлинский район. Памятник-комплекс Мать.
3. Qubadlı rayonu. Qaçaq Nəbinin abidəsi. Gubadly region. A monument to Gachag Nahi. Губадлинский район. Памятник Гачаг Неби.
4. Qubadlı rayonu. Nəcərin abidəsi. Gubadly region. A monument to Hadjar. Губадлинский район. Памятник Хаджар.

1. Qubadlı rayonu. Məmər kəndi, məscid. XVIII əsr. Gubadly region. Mosque in Marmar village. XVIII century.
Губадлинский район. Село Мемер. Мечеть. XVIII век.
2. Qubadlı rayonu. Dondarlı kəndi. Məscid XIX əsr. Gubadly region. Mosque in Dondarlı village. XIX century.
Губадлинский район. Село Дондарлы. Мечеть. XIX век.
3. Qubadlı rayonu. Tarix-diyarşünaslıq muzeyi. Gubadly region. History and Ethnography museum.
Губадлинский район. Историко-краеведческий музей.

ZƏNGİLƏN RAYONU

Zəngilan rayonu. İşğal olunub - 30 oktyabr 1993-cü il.
Zangilan region. Occupied - October 30, 1993
Зангила́нский район. Оккупирован - 30 октября 1993 года.

Abidələrin siyahısı (Zəngilan)

1. Nekropol - e.ə. VI-IV əsrlər (Quyudərə Xaştab kəndi)
2. Şəhri Şərəfan yaşayış yeri - orta əsrlər (Hacalılı kəndi)
3. Ağca Aşıq yaşayış yeri - orta əsrlər (Qumlaq kəndi)
4. Qız qalası - orta əsrlər (Qumlaq kəndi)
5. Qəsr qalası - orta əsrlər (Oxçuçayın Araza töküldüyü yerdə)
6. Şərəfan türbəsi - XIV əsr (Şərəfan kəndi)
7. Hacalı qülləsi - XIV əsr (Məmmədbəyli kəndi)
8. Məscid - XIX əsr (Zəngilan kəndi)
9. Məscid - XIX əsr (Malatkeşin kəndi)
10. Məscid - XVII əsr (Zəngilan şəhəri)
11. Körpü - XIX əsr (Hacıalılar kəndi)
12. Dairəvi bürc - XIX əsr (Hacıalılar kəndi)
13. Məscid - XIX əsr (Muşlan kəndi)
14. Dairəvi bürc - XII əsr (Hacıalılar kəndi)
15. Səkkizguşəli türbə - 1304-1305-ci illər (Məmmədbəyli kəndi)
16. Qız qalası - XII əsr (Əmirxanlı kəndi)
17. Sərdabə - XII əsr
18. Sərdabə - XIV əsr (Yenikənd kəndi)
19. Qədim hamam kompleksi - XI əsr (Şərəfan kəndi)
20. Məscid - XVII əsr (Qıraq Müslan kəndi)
21. Şükrataz qalası - VI əsr (Bartaz kəndi)
22. Əsgülüm qalası - VII əsr (Keçikli kəndi)
23. Türbə - XIV əsr (Babaylı kəndi)
24. Türbə - XIV əsr (Ağalı kəndi)
25. Türbə - XIV əsr (Yenikənd kəndi)
26. Türbə - XV əsr (Malatkeşin kəndi)
27. Dağdağan piri - XIII əsr (Malatkeşin kəndi)
28. Koroğlu daşı - VII-VIII əsrlər (Yazı düzü)
29. Tağlı qalası - XVIII əsr (Zəngilan şəhəri)
30. Günəş abidə piri - XVI əsr (Gülətağ kəndi)
31. Top körpüsü - XII əsr (Top kəndi)
32. Məscid - IX əsr (Rəzdərə kəndi)
33. Türbə - VII əsr (Rəzdərə kəndi)
34. Sürüm piri - IX əsr (Vejnəli kəndi)
35. Yol piri - IX əsr (Vejnəli kəndi)
36. Qız qalası - IX-XI əsrlər (Bartaz kəndi)

The list of the monuments (Zangilan)

1. Necropolis - VI-IV centuries BC (Guyudere Khashtab village)
2. Shari Sarafan dwelling - Middle Ages (Hacalili village)
3. Agja Ashig dwelling - Middle Ages (Qumlag village)
4. Maiden tower — Middle Ages (Gumlag village)
5. Castle - Middle Ages (where the Okhchuchay flows into the Araz)
6. Sharafan tomb - XIV century (Sharafan village)
7. Hacali tower - XIV century (Mammadbayli village)
8. Mosque - XIX century (Zangilan village)
9. Mosque - XIX century (Malatkeshin village)
10. Mosque - XVII century (Zangilan city)
11. Bridge - XIX century (Hajjalilar village)
12. Round tower - XIX century (Hajjalilar village)
13. Mosque - XIX century (Mu?lan village)
14. Round tower - XII century (Hajjalilar village)
15. Eight-pointed tomb - 1304-1305-ci ill?r (Mammadbayli village)
16. Maiden tower - XII century (Amirkhanli village)
17. Vault - XII century
18. Vault - XIV century (Yenikend village)
19. Old bath-house complex - XI century (Sharafan village)
20. Mosque - XVII century (Chirag Muslan village)
21. Shukurtaz castle - VI century (Bartaz village)
22. Asgulum castle - VII century (Kechikli village)
23. Tomb - XIV century (Babayli village)
24. Tomb - XIV century (Agali village)
25. Tomb - XIV century (Yenikend village)
26. Tomb - XV century (Malatkeshin village)
27. Dagdagan piri (sanctuary) - XIII century (Malatkeshin village)
28. Koroglu stone - VII-VIII centuries (Yazi duzu (plain)
29. Tagli castle - XVIII century (Zangilan city)
30. Gunesh abide piri (Sun monument sanctuary) - XVI century (Gulatag village)
31. Top bridge - XII century (Top village)
32. Mosque - IX century (Razdara village)
33. Tomb - VII century (Razdara village)
34. Surtum piri (sactuary) - IX century (Vejneli village)
35. Yol piri (Road sactuary) - IX century (Vejneli village)
36. Maiden tower - IX-XI centuries (Bartaz village)

Список памятников (Зангилян)

1. Некрополь - VI-IV века до н.э. (село Гуюдере Хаштаб)
2. Населенный пункт Шахри Шерафан - средние века (село Хаджаллылы)
3. Населенный пункт Агджа Ашуг - средние века (село Гумлаг)
4. Девичья башня - средние века (село Гумлаг)
5. Крепость Геср - средние века (в месте спахания реки Охчучай в реку Аракс)
6. Мавзолей Шерафан - XIV век (село Шерафан)
7. Башня Хаджаллы - XIV век (село Мамедбейли)
8. Мечеть - XIX век (село Зангилян)
9. Мечеть - XIX век (село Малаткешин)
10. Мечеть - XVII век (город Зангилян)
11. Мост - XIX век (село Хаджиаллылар)
12. Круглая башня - XIX век (село Хаджиаллылар)
13. Мечеть - XIX век (село Мушлан)
14. Круглая башня - XII век (село Хаджиаллылар)
15. Восьмигранный мавзолей - 1304-1305 годы (село Мамедбейли)
16. Девичья башня - XII век (село Амирханлы)
17. Гробница - XII век
18. Гробница - XIV век (село Еникенд)
19. Древний банный комплекс - XI век (село Шерафан)
20. Мечеть - XVII век (село Гыраг Мушлан)
21. Крепость Шукратаз - VI век (село Бартаз)
22. Крепость Есгюлюм - VII век (село Кечикли)
23. Мавзолей - XIV век (село Бабайлы)
24. Мавзолей - XIV век (село Агачы)
25. Мавзолей - XIV век (село Еникенд)
26. Мавзолей - XV век (село Малаткешин)
27. Пир (святое место) Дагдаган - XIII век (село Малаткешин)
28. Камень Кероглу - VII-VIII века (местность Язы дюзю)
29. Крепость Таглы - XVIII век (город Зангилян)
30. Пир-памятник Гюнеш - XVI век (село Гюлетаг)
31. Мост Топ - XII век (село Топ)
32. Мечеть - IX век (село Раздара)
33. Мавзолей - VII век (село Раздара)
34. Пир Суртум - IX век (село Вежнали)
35. Дорожный пир - IX век (село Вежнали)
36. Девичья башня - IX-XI века (село Бартаз)

1. Zəngilan şəhəri. Kitabxana. İşğaldan əvvəl. Zangilan. The city library before the occupation. Занги́ланский райо́н. Занги́ланская городская библиотека.

2. Zəngilan rayonu. Bürünlü kəndi. Böyük Vətən müharibəsində həlak olmuş qəhrəmanların xatirəsinə ucaldılmış abidə. Zangilan region. Burunlu village. A memorial monument erected to the Great Patriotic War victims. Занги́ланский райо́н. Село Бюрюнлю. Памятник, воздвигнутый в честь участников Великой отечественной войны.

1. Zəngilan şəhərindən bir görünüş. İşğaldan əvvəl. A view of Zangilan city. Before the occupation. Вид города Зангилана. До оккупации.

2. Zəngilan rayonu. Məmmədbəyli kəndi Səkkizguşəli türbə. 1304-1305. Zangilan region. Məmmədbəyli village. An eight-pointed tomb. 1304-1305. Зангиланский район. Деревня Меммедбейли. Восьмиугольный мавзолей. 1304-1305.

XOCAVƏND RAYONU

Xocavənd rayonu. İşğal olunub - 18 fevral 1992-ci il.

Khojavand region. Occupied - february 18, 1992.

Ходжавендский район. Оккупирован - 18 февраля 1992 года.

Abidələrin siyahısı (Xocavənd)

1. Nərgiztəpə yaşayış yeri - ilk və orta tunc dövrü (Xocavənd şəhərindən şərqdə)
2. Nekropol - son tunc və ilk dəmir dövrü (Dolanlar kəndi)
3. Tağlar mağarası - daş dövrü (Tağlar kəndi)
4. Alban məbədi - 1170-ci il (Hadrut qəsəbəsi)
5. Alban məbədi - 1147-ci il (Məmmədzar kəndi)
6. Alban məbədi - 1197-ci il (Tuğ kəndi)
7. Qırmızı məbəd - 1000-ci il (Tuğ kəndi)
8. Alban məbədi - 1194-cü il (Traxtik kəndi)
9. Alban məbədi - 900-cü il (Vəng kəndi)
10. Alban məbədi - 1131-ci il (Sakuri kəndi)
11. Alban məbədi - IV-VI əsrlər (Süsənlik kəndi)
12. Məbəd - 1635-ci il (Tağaser kəndi)
13. Qala - (Xsaber kəndi)
14. Məbəd - 1635-ci il (Tağaser kəndi)
15. Dini kompleks - XIII əsr (Sur kəndi)
16. Qala - (Sur kəndi)
17. Məbəd -1241-ci il (Mestaglar kəndi)
18. Alban məbədi - 1236-cı il (Güneyçartar kəndi)
19. Alban məbədi - 995-ci il (Qavaxan kəndi)
20. Alban məbədi - IV əsr (Sos kəndi)
21. İki Alban məbədi - 701-ci il (Qatsi kəndi)
22. Alban məbədi - VIII əsr (Qatsi kəndi)
23. Alban məbədi - V əsr (Qatsi kəndi)
24. Məbəd - 1270-ci il (Qatsi kəndi)
25. Məbəd - XII əsr (Qatsi kəndi)
26. Amaras monastırı - IV əsr (Maçqalaşen kəndi)
27. Məbəd - XII əsr (Sitoraşen kəndi)
28. Alban məbədi - 675-ci il (Tağavard kəndi)
29. Qala - III əsr (Tağavard kəndi)
30. Bağırxan məbədi - XII əsr (Niki kəndi)
31. Məbəd - XIV əsr (Dolanlar kəndi)
32. Məbəd - XIV əsr (Ataqud kəndi)
33. Türbə - XVII əsr (Xocavənd qəsəbəsi)
34. Məbəd - XVII əsr (Tağavard kəndi)
35. Məbəd - XVIII əsr (Hadrut qəsəbəsi)
36. Məbəd - XIII əsr (Tuğ kəndi)
37. Məbəd - 1747-ci il (Tuğ kəndi)
38. Körpü - XVIII əsr (Tuğ kəndi yaxınlığında)
39. Ağ məbəd - XVII əsr (Vəng kəndi)

40. Məbəd - 1664-cü il (Gərgər kəndi)
41. Məbəd - XVII əsr (Sakuri kəndi)
42. Məbəd - XVII əsr (Sur kəndi)
43. Məbəd - XVIII əsr (Domi kəndi)
44. Məbəd - XIX əsr (Saqallı kəndi)
45. Məbəd – 1896-cı il (Noraşen)
46. Məbəd - XIX əsr (Qoçbəy kəndi)
47. Məbəd - 1698-ci il (Ağcakənd)
48. Məbəd - XVII əsr (Zamzur)
49. Məbəd - XVII əsr (Azıx kəndi)
50. Məbəd - XIX əsr (Bünyadlı kəndi)
51. Məbəd - XIII əsr (Dolanlar kəndi)
52. Türbənin sərđabə hissəsi - XII-XIV əsrlər (Dolanlar kəndi)
53. Albanberd məbədi - XI əsr (Qarakənd kəndi)

The list of the monuments (Khojavand)

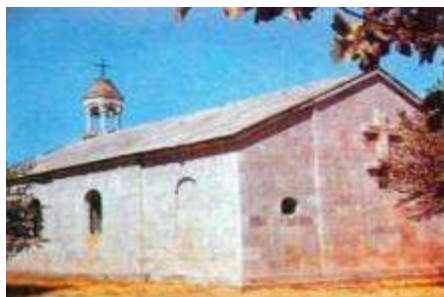
1. Nargiztepe dwelling-early and middle Bronze Age (at the east from Khojavand)
2. Necropolis-the end of the Bronze Age and the early Iron Age (Dolanlar village)
3. Arched cave - the Stone Age (Taglar village)
4. Albanian temple - 1170, (Hadrut settlement)
5. Albanian temple - 1147, (Memmedzar village)
6. Albanian temple - 1197 (Tug village)
7. Red temple - 1000 (Tug village)
8. Albanian temple - 1194, (Trakhtik village)
9. Albanian temple - 1131, (Sakuri village)
11. Albanian temple - IV-VI centuries (Susenlik village)
12. Temple - 1635 (Tagaser village)
13. Castle — (Khsaberd village)
14. Temple - 1635 (Tagaser village)
15. Religious kompleks - XIII century (Sur village)
16. Castle - (Sur village)
17. Temple - 1241 (Mestaglar village)
18. Albanian temple - 1236 (Guneychartar village)
19. Albanian temple - 995 (Gavakhan village)
20. Albanian temple - IV century (Sos village)
21. Two Albanian temples - 701 (Gatsi village)
22. Albanian temple - VIII century (Gatsi village)
23. Albanian temple - V century (Gatsi village)
24. Temple - 1270 (Gatsi village)
25. Temple - XII century (Gatsi village)

26. Amaras closter - IV century (Machgalashen village)
27. Temple - XII century (Sitorashen village)
28. Albanian temple – 675 (Tagavard village)
29. Castle - III century (Tagavard village)
30. Bagirkhan Temple - XII century (Niki village)
31. Temple - XIV century (Dolanlar village)
32. Temple - XIV century (Atagud village)
33. Temple - XVII century (Khojevend settlement)
34. Temple - XVII century (Tagavard village)
35. Temple - XVIII century (Hadrut settlement)
36. Temple - XIII century (Tug village)
37. Temple - 1747 (Tug village)
38. Bridge - XVIII century (near Tug village)
39. Ag (White) Temple - XVII century (Veng village)
40. Temple - 1664 (Gerger village)
41. Temple - XVII century (Sakuri village)
42. Temple - XVII century (Sur village)
43. Temple - XVIII century (Domi village)
44. Temple - XIX century (Sagalli village)
45. Temple - 1896 (Norashen)
46. Temple - XIX century (Gochbey village)
47. Temple - 1698 (Agjakend)
48. Temple - XVII century (Zamzur)
49. Temple - XVII century (Azikh village)
50. Temple - XIX century (Bunyadli village)
51. Temple - XIII century (Dolanlar village)
52. Vault part of the tomb - XII-XIV centuries (Dolanlar village)
53. Albanberd Temple - XI century (Garakend village)

Список памятников (Ходжавенд)

1. Населенный пункт Наргизтепе - ранний и средний бронзовый век
2. Некрополь - поздний бронзовый и ранний железный века (село Доланлар)
3. Пещера Таглар - каменный век (село Таглар)
4. Албанский храм - 1170 год (поселок Хадрут)
5. Албанский храм - 1147год (село Мамедзар)
6. Албанский храм – 1197 год (село Туг)
7. Красный храм - 1000 год (село Туг)
8. Албанский храм - 1194 год (село Трахтик)
9. Албанский храм - 900 год (село Венк)
10. Албанский храм - 1131 год (село Сакури)

11. Албанский храм - IV-VI века (село Сусанлик)
12. Храм – 1635 век (село Тагасер)
13. Крепость (село Хсаберт)
14. Храм -1635 год (село Тагасер)
15. Религиозный комплекс - XIII век (село Сур)
16. Крепость - (село Сур)
17. Храм - 1241 год (село Местаглар)
18. Албанский храм - 1236 год (село Гюнейчартар)
19. Албанский храм - 995 год (село Гавахан)
20. Албанский храм - IV век (село Сос)
21. Два албанских храма - 701 год (село Гатси)
22. Албанский храм - VIII век (село Гатси)
23. Албанский храм - V век (село Гатси)
24. Монастырь Амарас - IV век (село Мачгалашен)
27. Храм - XII век (село Ситорашен)
28. Албанский храм - 675 год (село Таглар)
29. Крепость - III век (село Тагавард)
30. Храм Багирхан - XII век (село Ники)
31. Храм -XIV век (село Доланлар)
32. Храм - XIV век (село Атагуд)
33. Мавзолей - XVII век (поселок Ходжавенд)
34. Храм - XVII век (село Тагавард)
35. Храм - XVIII век (село Хадрут)
36. Храм - XIII век (село Туг)
37. Храм – 1747 год (село Туг)
38. Мост - XVIII век (вблизи села Туг)
39. Белый храм - XVII век (село Венг)
40. Храм - 1664 год (село Гергер)
41. Храм - XVII век (село Сакури)
42. Храм - XVII век (село Сур)
43. Храм - XVIII век (село Доми)
44. Храм - XIX век (село Сагаллы)
45. Храм - 1896 год (Норашен)
46. Храм - XIX век (село Гочбей)
47. Храм - 1698 год (село Агджакенд)
48. Храм - XVII век (село Замзур)
49. Храм - XVII век (село Азых)
50. Храм - XIX век (село Бунйадлы)
51. Храм - XIII век (село Доланлар)
52. Часть гробницы в мавзолее - XII-XIV века (село Доланлар)
53. Храм Албанберд - XI век (село Гаракенд)

1 və 2. Xocavənd rayonu. Alban Amarass məbədi. IV əsr. Khojavand region. Albanian Amarass cloister. IV century. Ходжавендский район. Албанский монастырь Амараас. IV века.

3 və 4. Xocavənd rayonu. Sos kəndi. Alban Amarass məbədi. IV əsr. Alban məbədi. Khojavand region. Sos village Amarass cloister. Albanian temple. IV century. Ходжавендский район. Село Сос. Монастырь Амараас. IV век. Албанский храм.

1. Хосавənd rayonu. Sos kəndi. Alban Amarass məbədi. IV əsr. Alban məbədi. Khojavand region. Sos village. Amarass cloister. Albanian temple. IV century. Ходжавендский район. Село Сос. Монастырь Амараас. IV век. Албанский храм.

2. Хосавənd rayonu. Тағлар кəndi. Bir tağlı köprü. Khojavand region. One-arched bridge in Taglar village. Худавендский район. Село Тағлар. Односодчатый мост.

İ Ş Ğ A L OCCUPATION ОККУПАЦИЯ

1. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Azərbaycanlılara aid bütün tarixi abidələr məhv edilir. Shusha city. After the occupation. All the historic monuments belonging to Azerbaijanians are being destroyed like this. Город Шуша. После оккупации. Так уничтожаются все относящиеся к азербайджанцам памятники.

2. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Ermənilər tərəfindən dağıdılmış tarixi abidə. Shusha city. After the occupation. A historic monument destroyed by the armenians. Город Шуша. После оккупации. Разрушенный армянами исторический памятник.

3. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Dağıdılmış Gövhər Ağa məscidi. Shusha city. After the occupation. Destroyed "Govhar Aga" Mosque. Город Шуша. После оккупации. Разрушенная мечеть Гёвхар Ага.

4. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Ermənilər tərəfindən viran qoyulmuş tarixi məhəllə. Shusha city. After the occupation. A historic residential area devastated by the armenians. Город Шуша. После оккупации. Исторический двор разоренной армянами.

1. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Dağıdılmış tarixi abidə. Shusha city. After the occupation. Destroyed historic monument. Город Шуша. После оккупации. Разрушенный армянами исторический памятник.
2. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Azərbaycanlılara aid bütün tarixi abidələr məhv edilir. Shusha city. After the occupation. All the historic monuments belonging to Azerbaijanians are being destroyed like this. Город Шуша. После оккупации. Так уничтожаются все относящиеся к азербайджанцам памятники.
3. Ağdam şəhəri. İşğaldan sonra. Dağıdılmış mədəniyyət abidəsi. Aghdam city. After the occupation. Destroyed cultural monument. Город Агдам. После оккупации. Разрушенный памятник культуры.
4. Ağdam şəhəri. İşğaldan sonra. Dağıdılmış tarixi abidə. Aghdam city. After the occupation. Destroyed historic monument. Город Агдам. После оккупации. Разрушенный исторический памятник.
5. Ağdam şəhəri. İşğal vaxtı ermənilər tərəfindən yandırılmış "Çay evi". Aghdam city. "Çay Evi" (Tea House) burnt by the armenians during the occupation. Город Агдам. "Дом чая", сожженная армянами во время оккупации.

Ağdam şəhəri. İşğaldan sonra. Aghdam city. After the occupation. Город Агдам. После оккупации.

1. Ağdam şəhəri. İşğaldan sonra. Məscid. Müqəddəs yerlərimizdə ermənilər donuz saxlayır. Aghdam city. After the occupation. A mosque. Armenians keep pigs in our holy places. Город Агдам. После оккупации. Мечеть. Наши святыя места армяне превратили в хлев для свиней.
2. Ağdam şəhəri. İşğaldan sonra. Aghdam city. After the occupation. Город Агдам. После оккупации.
3. Kəlbəcər rayonu. İşğaldan sonra. Kalbajar region. After the occupation. Кельбаджарский район. После оккупации.
4. Azərbaycanlıların evləri yandırılıb qarət olunsa da təsərrüfatlarından ermənilər imtina etməyiblər. Deyirlər ki, Azərbaycanda ən gözəl bal Qarabağda olardı... Though the houses and the possessions of Azerbaijanis have been plundered and burnt by Armenians, the occupants continue to benefit from our farm. It is said that Kharabakh honey used to be the best brand in Azerbaijan. Хотя дома азербайджанцев сожжены и расхищены, армяне не отказываются от их хозяйства. Говорят что, лучший в Азербайджане мед был в Карабахе...

1 və 2. İşğal olunmuş ərazilər qarət edilərək Ermənistanı daşınır. Occupied territories are plundered and possessions of Azerbaijanians are carried to Armenia. Оккупированные территории расхищаются, все вывозится в Армению.

3. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Shusha city. After the occupation. Город Шуша. После оккупации.

4. Laçın şəhəri. İşğaldan sonra. Lachin city. After the occupation. Город Лачин. После оккупации.

5 və 6. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra "Aşağı Gövhər Ağa" məscidi. Shusha city. After the occupation. "Lower Govhar Ağa" Mosque. Город Шуша. После оккупации. Мечеть "Ашагы Гёвхар Ага".

1. Ermənilər dağılmış şəhəri dünya ictimaiyyətinə gizlətmək üçün şəkilin çəkilməsinə mane olurlar. Armenians prevent the journalists from taking the photo of plundered and destroyed city to hide the facts. Чтобы скрыть от мировой общественности разрушение города, армяне запрещают съемку.

2. "Daha qarət edilibs bir şey qalmayıb". "There is nothing to plunder". "Больше разграбить нечего".

3. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. "Yuxarı Gövhər Ağa" məscidinin daxildən görünüşü. Shusha city Inner view of "Yuhari (Upper) Govhar Aga" Mosque after the occupation. Город Шуша. После оккупации. Вид изнутри на мечеть "Юхары Гёвхар Ага".

4. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Dağıdılmış Azərbaycan memarlıq inciləri. Shusha city. After the occupation. Destroyed Azerbaijan architectural pearls. Город Шуша. После оккупации. Разрушенные жемчужины азербайджанской архитектуры.

5. Ermənilər dağıtdıqları evlərdən də qarət etməyə nəsa tapırlar. Armenians can even find something to plunder in the houses destroyed. Даже из разрушенных домов армяне находят что-то, чтобы украсть.

6. Laçın rayonu. İşğaldan sonra. Dağıdılmış Tarix Diyarşünaslıq Muzeyi. Lachin region. After the occupation. Destroyed History and Ethnography Museum. Лачинский район. После оккупации. Разрушенный Исторический Краеведческий Музей.

Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Dağıdılmış Azərbaycan memarlıq inciləri. Shusha city. After the occupation. Destroyed Azerbaijan architectural pearls. Город Шуша. После оккупации. Разрушенные жемчужины азербайджанской архитектуры.

Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Dağıdılmış Azərbaycan memarlıq inciləri. Shusha city. After the occupation. Destroyed Azerbaijan architectural pearls. Город Шуша. После оккупации. Разрушенные жемчужины азербайджанской архитектуры.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Dağıdılmış Azərbaycan memarlıq inciləri. Shusha city. After the occupation. Destroyed Azerbaijan architectural pearls. Город Шуша. После оккупации. Разрушенные жемчужины азербайджанской архитектуры.

8. Şuşa şəhəri. Ermənilər tərəfindən yandırılmış "Bazarbaşı" adlanan yerdə yerləşən tarixi abidə. Shusha city. Historic monument in "Bazarbashi" burnt by armenians. Город Шуша. Сожженный армянами исторический памятник, расположенный в местности, называемой "Базарбашы".

Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Dağıdılmış Azərbaycan memarlıq inciləri. Shusha city. After the occupation. Destroyed Azerbaijan architectural pearls. Город Шуша. После оккупации. Разрушенные жемчужины азербайджанской архитектуры.

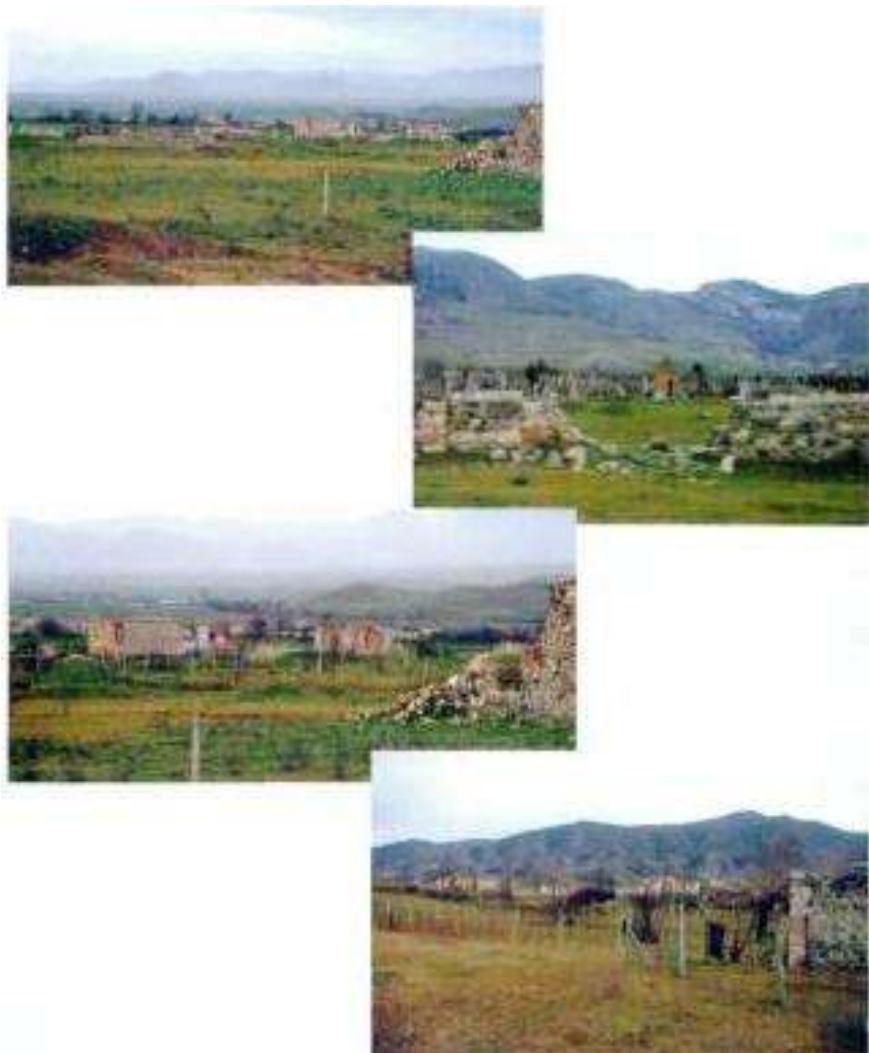

1 və 2. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. "Yuxarı Gövhər Ağa" məscidi. Shusha city. "Yuhari (Upper) Govhar Aga" Mosque after the occupation. Город Шуша. После оккупации. Мечеть "Юхары Гёвхар Ага".

3 və 4. Şuşa şəhəri. İşğaldan sonra. Shusha city. After the occupation. Город Шуша. После оккупации.

5 və 6. Füzuli rayonu. Ermənilər tərəfindən yandırılmış azərbaycanlı evi. Fuzuli region. Azerbaijani house burnt by armenians. Физулинский район. Сожженный армянами дом азербайджанца.

Xocalı rayonu. İşgaldan sonra. Khojaly region. After the occupation. Ходжалинский район. После оккупации.

1 və 2. Xocalı rayonu. İşğaldan sonra. Khojaly region. After the occupation. Ходжалинский район. После оккупации.

3. Xocalı rayonu. Yandırılmış Azərbaycan kəndləri. Khojaly region. Burnt Azerbaijan villages. Ходжалинский район. Сожженные азербайджанские села.

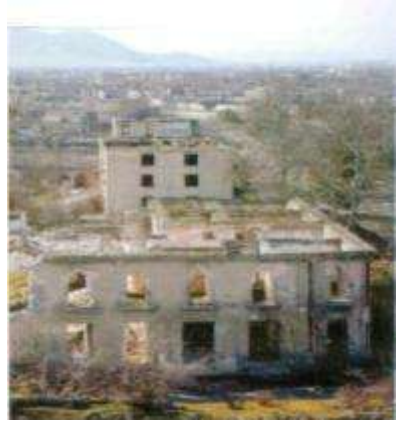
4. Xocalı rayonu. Bir vaxtlar bu evdə azərbaycanlılar yaşayırdı. Khojaly region. Azerbaijanians used to live in this house. Ходжалинский район. Когда-то в этом доме жили азербайджанцы.

5 və 6. Xocalı rayonu. Erməni vandalizminin nümunəsi. Dağıdılmış Azərbaycan qəbristanlığı. Khojaly region. The sample of Armenian vandalism. Destroyed Azerbaijanian cemetery. Ходжалинский район. Пример армянского вандализма. Разрушенное азербайджанское кладбище.

1, 2, 3, 4. Erməni işğalından sonra xarabalığa çevrilmiş Ağdam şəhəri. Ruined Aghdam city after the occupation. Город Агдам, превращенный в руины после армянской оккупации.

5 və 6. Ağdam şəhəri. İşğal vaxtı ermənilər tərəfindən yandırılmış tarixi arxitektura binası. Aghdam city. A historic-architectural building burnt by the armenians during the occupation. Город Агдам. Историческое архитектурное здание, сожженное армянами во время оккупации.

1. İşğaldan sonra erməni vandalları tərəfindən dağıdılmış Ağdam məscidi. Devastated Aghdam mosque by Armenian vandals. After the occupation. Агдамская мечеть, разрушенная армянскими вандалами после оккупации.

2. Ağdam şəhəri. İşğaldan sonra. Dağıdılmış tarixi abidə. Aghdam city. After the occupation. Destroyed historic monument. Город Агдам. После оккупации. Разрушенный исторический памятник.

3 və 4. Məşhur şairə Xurşudbanu Natəvanın Şuşanı işğal edən erməni separatçı-terrorçu vandalları tərəfindən dağıdılmış malikanəsi. Distinguished Azerbaijan poetess Hurshudbanu Natavan's domain destroyed by Armenian separatist-terrorist vandals. Имение известной поэтессы Хуршудбану Натаван, разрушенное армянскими вандалами сепаратистами-террористами, оккупировавшими город Шуша.

1, 2, 3, 4 və 5. Erməni vandalizminin nümunəsi. Ağdam şəhərində dağıdılmış azərbaycanlı qəbri. A sample of Armenian vandalism. Destroyed azerbaijani grave in Aghdam. Пример армянского вандализма.разрушенная в Агдаме могила азербайджанца.

6. Məşhur şairə Xurşudbanu Natəvanın malikanəsinin qarşısındakı barilyef. Nə isə Şuşanı işğal edən erməni separatçı-terrorçu vandallarının bu lövhəni götürmək yadlarından çıxmışdır. Bas-relief in front of the distinguished Azerbaijan poetess Hurshudbanu Natavan's domain. Armenian separatist-terrorists have forgotten to take it with them for some reason or other. Барельеф перед именем известной поэтессы Хуршудбану Натаван. Почему-то армянские вандалы сепаратисты-террористы забыли снять этот барельеф.

1. Şuşa şəhəri. Gəncə qapısı. Erməni işğalından sonra. Shusha city. Ganja Gate. After the occupation. Город Шуша. Гянджинские ворота. После армянской оккупации.
2. Şuşa şəhəri. Bir vaxtlar bu lövhədə mədəniyyət xəbərləri yerləşdirilirdi. Shusha city. Cultural news was once placed on this board. Город Шуша. Когда-то на этом стенде помещались новости культуры.
3. Ermənilər tərəfindən viran edilmiş kitabxana. A library devastated by armenians. Библиотека, разоренная армянами.
- 4 və 6. Şuşa şəhəri. Ermənilər tərəfindən yandırılmış Azərbaycanın memarlıq incilərindən olan tarixi abidə. Shusha city. Azerbaijan historic monument burnt by armenians. Город Шуша. Сожженный армянами исторический памятник, являющийся жемчужиной азербайджанской архитектуры.
5. Ağdam şəhəri. Ermənilər tərəfindən yandırılmış Ağdam məscidi. İşğaldan sonra. Aghdam city. The burnt Aghdam mosque. After the occupation. Город Агдам. Сожженная армянами Агдамская мечеть. После оккупации.

İSTİFADƏ OLUNAN MƏNBƏLƏR

Used Resources

Используемые источники

1. Yaqub Mikayıl oğlu Mahmudov, Kərim Kərəm oğlu Şükürov. Qarabağ: Real tarix, faktlar, sənədlər. Bakı, "Təhsil" 2005. 380 səhifə
2. Erməni terroru-Armenian terror-Армянский террор. Bakı-Vətən 2005, 168 səhifə
3. Джавид Гурбанов, Гусейн Искендер. Истоки создатели дорог - энциклопедия Азербайджана. Баку, "Нурлан", 2005. – 270 стр.
4. Расим Эфендиев. Каменная Пластика Азербайджана. Баку, "Ишыг" 1986
5. Р. Б. Геюшев, Гандзасар - Памятник Кавказской Албании. Баку, "Элм" 1986.
6. Tariyel Cahangir, Qubadlı Kubadly Gubadly, "İşiq" nəşriyyatı 1993.
7. Qarabağ: Suallar və faktlar, "Qismət" nəşriyyatı, Bakı-2005. 156 səhifə şəkilli.
8. Faiq İsmayılov: "Tarixin faciəsi: LAÇIN", Nurlar" nəşriyyat-poliqrafiya mərkəzi, 2003. 48 səhifə şəkilli.
9. Ирс наследие - Международный Азербайджанский Журнал. № 2-3 (13-14), 2005, Карабах (спецвыпуск).
10. Ирс наследие – Международный Азербайджанский Журнал. № 6 (24), 2006, Карабах (спецвыпуск), www.irs-az.com.
11. www.azerbaijan.news
www.azhack.org
www.tourism.az
12. "Тәмәл" elmi-ictimai jurnalı № 1, mart 2006.
13. "Тәмәл" elmi-ictimai jurnalı № 02 (04), may-iyun 2007.
14. Чингиз Гаджар. Старая Шуша.
15. Firidun Şuşinski, Şuşa. Bakı. Gənclik, 1998. 428 səhifə.
16. Mədəniyyət jurnalı – 2007 - 2 mart.- S. 4.
17. Rəşid Göyüşov - Qarabağın keçmişinə səyahət, Bakı, Azər nəşr, 1993, 83 səhifə.

Çapa imzalanmışdır 08.08.2009. Formatı 60x84 1/16
Çapı ofset üsulu ilə. Həcmi 11,5. Sifariş 39. Tiraj 300.

ISBN 978-9952-440-47-8

"Günəş-B" MMC-nin mətbəəsində çap olunmuşdur.
Tel. 493-44-11